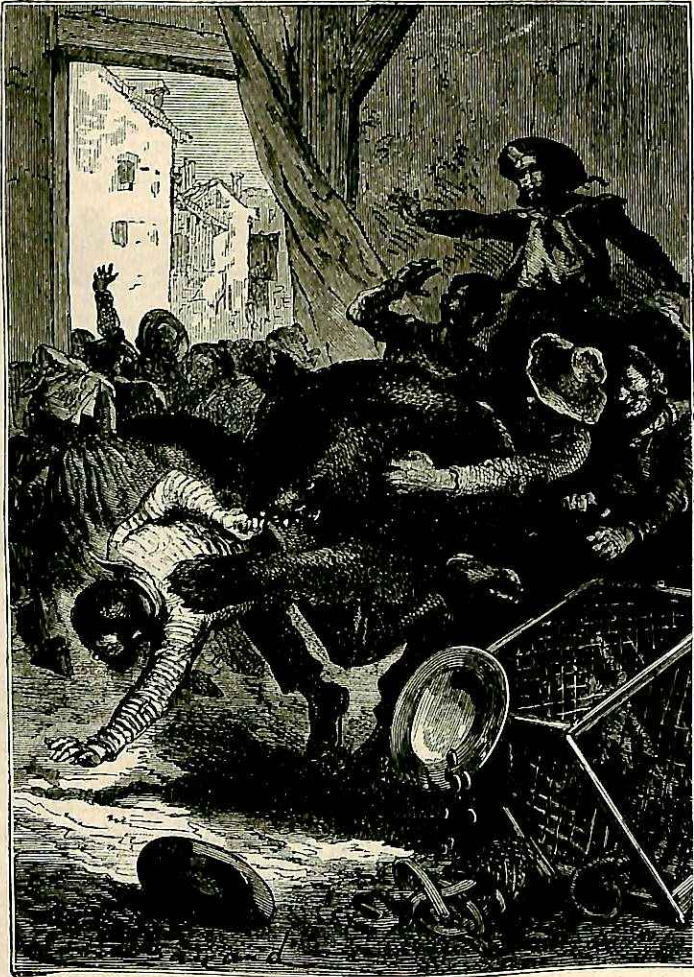

είμπόρεσε να καθίσει ούτε μία φορά 'ς τὰ εἴκοσι τελευταῖα χρόνια τῆς ζωῆς του.

Τῷ ὄντι ἦτο πολύ περίεργον νὰ μάθῃ τις διατί δὲν εἰμπόρεσαν οἱ ἀδελφοὶ τοῦ πάππου τοῦ Φυκιώτη νὰ καθίσουν εἰς διάστημα εἰκοσιν ἐτῶν καὶ ἦτο ἡ ναγκασμένος νὰ εἶνε πάντοτε ὄρθιος. Ἐννοεῖται λοιπὸν ὅτι ὅλον τὸ ἀκροατήριον ἐπερίμενε μὲ τὸ στόμα ἀνοικτὸν νὰ ἀκούσῃ τὴν περίεργον ἱστορίαν τοῦ μπάρμπα Φυκιώτη.

Ὁ Φυκιώτης ἐστάθη ὀλίγα λεπτὰ τῆς ὥρας, ὡς νὰ ἤθελε νὰ σκεφθῇ πῶς νὰ ἀρχίσῃ τὸ παραμῦθι του, ἔπειτα δὲ μὲ πολλὴν ὀρεξίν εἶπε:

«Θά σας πῶ λοιπὸν πῶς ὁ ἀδελφὸς τοῦ παπποῦ μου, ὁ μπάρμπα Φυκιώτης, ἀρχικαλαφάτης τῆς κορβέττας Μόσχως, ἐταξίδευεν εἰς τὴν Παγωμένην θάλασσαν· αὐτὴ ἡ θάλασσα πρέπει νὰ 'ξεύρεται ὅτι εἶνε μία θάλασσα ὅπου, καθὼς το λέει καὶ τὸ ὄνομά της, εἶνε εὐκολώτερον νὰ ἀρπάξῃς ξεπαγιάσματα παρὰ κάθε ἄλλο τι. Ἐνὰ πρωὶ ἡ Μόσχω ἐξύπνησε ζωσμένη ἀπὸ πάγους. Οὔτε μὲρὸς νὰ πάῃ, οὔτε ὀπίσω. Τῆς ἔλεγον: ἔλα, Μόσχω μου, τράβα μὲρὸς! μὰ ἡ Μόσχω δὲν ἤθελε νὰ ἀκούσῃ· ἐκαθότανε

«ΕΧΜΙΣΕ Η ΑΡΚΟΥΔΑ ΚΑΤ' ΕΠΙΛΩ ΤΟΥ». (Σελ. 53)

ἀπάνω 'ς τοὺς πάγους καὶ ἐκαμάρωνε σὰν τὴν νύφη. Ἐπρεπε νὰ περιμένῃ νὰ ξεχειμωνιάσῃ καὶ νάχη συντροφιά ὅλο καὶ φῶκες καὶ κήτη ἀντίκρυ μιανῆς χώρας πού την λένε Σπιτζιόβερρη, καὶ εἶνε γεμάτη ἀρκουδες ἄσπρες. Ὁ ἀδελφὸς τοῦ παπποῦ μου εἶχε τὴν μανίαν νὰ καταγίνεται μὲ τὰ βότανα. Τὸ λοιπὸν μιὰν ἡμέραν ἐκεῖ που ἐβοτανολογοῦσε, νὰ σου καὶ ἔρχονται κοντὰ του πέντε ἀρκουδες ἄσπρες σὰν τὸ χιόνι καὶ ὡς ἐκεῖ 'πάνω, καὶ κουνώντας τὸ

κεφάλι τους, σκύβουν καὶ του κάνουν μετάνειαν καὶ του φιλοῦν τὸ χέρι. Ἐπειτα μία ἀπ' αὐτὰς ἐσηκώθηκε 'ς τὰ δύο τῆς πρὶν πόδια, καὶ τον ἀγκάλιασε καὶ ἤθελε καὶ καλὰ νὰ τον φιλήσῃ 'ς τὸ στόμα.

Ὁ μπάρμπα Φυκιώτης, ἐπειδὴ ἦταν ἄνθρωπος κομπογυρισμένος, καὶ εἴχευε πῶς πρέπει νὰ φέρωνται οἱ ἄνθρωποι τοῦ κόσμου, ἔβγαλε εὐθὺς τὸ καπέλλο του καὶ ἐχαιρέτισε μὲ μεγάλην εὐγένειαν καὶ εἶπε 'ς τῆς ἀρκουδῆς: Καλημέρα σας, καλημέρα σας, κυρίες ἄσπρες ἀρκουδῆς! Ἐκεῖ πού της ἐχαιρέτιζε, ἔσκαζε τὸ νοῦ του νὰ θυμηθῇ πού της εἶχε γνωρίσει, γιατί βέβαια θὰ ἦταν γνωστὴς του, ἀλλ' ὡς δὲν εἰμποροῦσαν νὰ πᾶν νὰ τον χαιρετίσουν χωρὶς αἰτία. Ὅσον καὶ ἂν ἐσυλλογίσθῃ δὲν κατῴρωσε νὰ θυμηθῇ τίποτα. Ἡ πέντε ἀρκουδῆς τον ἐσυνητρόφεψαν μὲ πολλὴν εὐγένειαν ἴσα μὲ τὸ καράβι, καὶ ἀφ' οὗ ὁ μπάρμπα Φυκιώτης ἐμέσῃκε μέσα 'ς τὸ καράβι, τότε ἔφυγαν ἡ ἀρκουδῆς.

Τὴν ἄλλην ἡμέραν ἀπαντᾷ ἄλλες ἀρκουδῆς, καὶ αὐτὰς του ἐφέρθηκαν μὲ τὴν ἴδια εὐγένειαν, καὶ ἀπὸ τότε τακτικὰ ἐγύριζε 'ς τὸ καράβι συντροφευμένος ἀπὸ ἑνὰ κοπάδι ἀρκουδῆς, πού τον ἀκολουθοῦσαν σὰν σκυλάκια.

Τώρα καταλαβίνετε καὶ σεῖς, ὅτι πῶς μέσα 'ς τὴν κορβέττα δὲν εἶχαν ἄλλην ὁμιλία, παρὰ γιὰ τῆς ἀρκουδῆς τοῦ ἀρχικαλαφάτη, καὶ ἐλέγανε πῶς τάχα ὁ ἀδελφὸς τοῦ παπποῦ μου εἶχε μέσα του τὴ χάρι, ὅτι ἅμα τον ἔβλεπαν ἡ ἀρκουδῆς νὰ της μαγεύῃ καὶ νὰ της κἀνῃ ἀρνάκια. Ὁ ἰατρός τοῦ καραβιοῦ, πού ἦταν ἄνθρωπος σπουδαγμένος, ἔδωκε 'ς τοὺς ναῦτες νὰ καταλάβουν ὅτι ἡ αἰτία εἶνε ἑνὰ πρᾶγμα σὰν ἀέρας, νὰ ἰδῇτε πῶς το ἔλεγε, ἂν καὶ το ἔλεγε μαγνη-

τικό, 'πᾶ νὰ 'πῃ μαγνητισμός, καὶ ἔλεγε μαθὲς πῶς αὐτὸς ὁ μαγνητισμὸς ἔδινε ἀπὸ τὸ κορμὶ τοῦ μπάρμπα Φυκιώτη, καὶ ἔμπαινε μέσα 'ς τὸ κορμὶ καθέμιανης ἀρκουδῆς. Τὸ καταλάβατε, πεστεῦν, δὲν εἶνε δὰ καὶ τόσο δύσκολο πρᾶγμα.

Ὅταν ἔλυωσαν οἱ πάγοι καὶ ἡ Μόσχω ἐλευθερώθηκε, δὲν εἰξέρετε τί κακὸ ἔγινε! Χίλιες πεντακόσες ἀρκουδῆς τὴν ἀκολουθοῦσαν κολυμπώντας, ὅταν ἐξεκίνησε νὰ φύγῃ. Καὶ χωρὶς ἄλλο, ποῖος ἔξερει ὡς πού θὰ ἐπήγαιναν μαζί μὲ τὴν κορβέττα, ἀλλὰ ὁ ἀδελφὸς τοῦ παπποῦ μου τῆς ἐσυμβούλεψε γιὰ τὸ καλὸ τους νὰ γυρίσουν ὀπίσω. Ἡ ἀρκουδῆς νύχουσιν τέτοιο λόγο, ἔβγαλαν ὅλες ἑνὰ μούγγρισμα λυπητερό καὶ ἐγύρισαν ὀπίσω, καὶ ἀπὸ τὴν πολλὴν τους τὴ λύπη ἐβογκοῦσαν 'ς ὅλο τὸ δρόμο, πού νὰ της ἀκούατε θὰ ἐρράγιζεν ἡ καρδιά σας. Ἀμ' καὶ ὁ μπάρμπα Φυκιώτης δὰ, καὶ αὐτὸς δὲν ἦταν πέτρα, τῆς ἐπόνεσεν ἡ καρδιά του, γιατί τόσο της ἀγαποῦσεν, ὅπου, φαντασθῇτε, ἔκανεν ὄρκον ὅτι δύσκολα θὰ εὔρῃ ἄλλους φίλους τόσο πιστοὺς καὶ τόσο εὐγενικούς.

Ἐπειτα ἀπὸ τρεῖς χρόνια ὁ ἀδελφὸς τοῦ παπποῦ μου ἐσυγγιάνιζε ἑνὰ βράδυ 'ς τὸ γιάλδ μερικὸς συντρόφους του ναῦτες, ἑνὰς κ' ἑνὰς, παιδιὰ τῆς φωτιάς. Ἐπειδὴ δὲν εἴχεσαν πῶς νὰ περάσουν τὴν ὥρα τους, ἐπαρκαλέσαν τὸν ἀρχικαλαφάτην νὰ τους διηγηθῇ τίποτα περιεργὸ ἀπὸ ὅσα ἀπάντησε 'ς τὰ ταξίδια του· ἐκεῖνος τὸ λοιπὸν ἐκάθισε καὶ τοὺς ἐξιστόρησεν ὅλα ὅσα σας εἶπα γιὰ τῆς ἄσπρης ἀρκουδῆς. Οἱ ναῦτες ἐξεκαρδίσθησαν ἀπὸ τὰ γέλια, πού 'κόντεψαν νὰ ξεσχωριαστοῦν ἀπὸ τὸ γέλασε γέλασε, καὶ ἐπαιρναν τὰ λόγια τοῦ μπάρμπα Φυκιώτη γιὰ χωρατὰ καὶ γιὰ κοροϊδίες. Ἐκεῖ δὰ νὰ σου καὶ ἐπερνοῦσε ἀπάνω 'ς τὴν ὥρα ἴσα ἴσα ἑνὰς Ἰταλὸς, κ' ἐκρατοῦσε μιὰ μαϊμού 'ς τὸ κλουβὶ καὶ ἔσαιρε μὲ ἀλυσίδα χονδρὴ μιὰ ἀρκουδὰ κατάμυρρη καὶ καταμαδημένη· μὰ τί ἀρκουδὰ ἦταν ἐκεῖνη! ἄγρια καὶ μεγάλη καὶ της εἶχαν τὸ στόμα της δεμένο μὲ λουριά. Αὐτὸ δὰ ἤθελε καὶ ὁ μπάρμπα Φυκιώτης. Τοὺς εἶπε λοιπὸν νὰ βάλουν στοίχημα δύο δίφραγκα ὅτι ἡ ἀρκουδὰ θὰ του κἀνῃ μετάνοιαν καὶ θὰ του φιλήσῃ τὸ χέρι.

Ἐνὰς ἀπὸ τοὺς συντρόφους, ἀρχικαλαφάτης καὶ αὐτὸς, ἦταν ἀπὸ δ'αὐτὸν τὸ χωριὸν μας, καὶ τον ἔλεγον, σταθῇτε νὰ θυμηθῶ τὸ ὄνομά του, τὸν ἔλε-

«ΑΧ! ΚΑΚΟΥΡΓΑ, Μ' ΑΦΑΝΙΣΕΣ!»

γαν μπάρμπα Καλαμάκια. Αὐτὸς λοιπὸν ὁ μπάρμπα Καλαμάκιας ἐδέχθηκε τὸ στοίχημα, καὶ ὅλοι λοιπὸν οἱ ναῦτες ἀπὸ δ'αὐτὸν ἔχουν, ἀπὸ 'κεῖ τον ἔχουν τὸν ἰταλὸ, τὸν ἐκατάφεραν νὰ λύσῃ τὰ λουριά που ἦταν δεμένο τὸ στόμα τῆς ἀρκουδῆς, καὶ νὰ την ἀφήσῃ λυτὴ. Ὁ μπάρμπα Φυκιώτης στέκεται μὲρὸς 'ς τὴν ἀρκουδὰ, στέκεται καὶ τὴν κυττάζει κατάματα, καὶ ἐπήγαινε ὁ μαγνητισμὸς τοῦ 'ς τὰ μούτρα της. Ὡς φαίνεται πρέπει νὰ υποθέσωμε ὅτι ὁ μαγνητισμὸς ἦταν ξεθυμασμένος, ἢ ὅτι μοναχὰ τῆς ἄσπρης ἀρκουδῆς εἶχε τὴ δύναμι νὰ ἡμερώνῃ καὶ ὄχι τῆς μαῦρης, καὶ τοῦτο σᾶς το λέω, ἐπειδὴ ἡ μαῦρη ἀρκουδὰ ἀντὶ νὰ σκύψῃ νὰ του κἀνῃ μετάνοιαν τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ παπποῦ μου, ἐσηκώθηκε

μονομιᾶς 'ς τὰ πρὶν πόδια καὶ ἔκανε νὰ χυθῇ ἀπάνω του νὰ τον φάγῃ. Ὁ μπάρμπα Φυκιώτης σὰν εἶδε πῶς δὲν χωρατεύουν τὰ σουβλερὰ νύχια τῆς ἄπιστης φιλενάδας του, τί νὰ κάμῃ καὶ αὐτὸς, ἐπίστεψεν ὅτι ἔχασε τὴ δύναμίν του, καὶ σὰν ἄνθρωπος φρόνιμος ὅπου ἦταν, εἶδε πῶς πρέπει, γιὰ καλὸ καὶ γιὰ κακὸ νὰ το κόψῃ λάσπη. Κάνει λοιπὸν μεταβολή, ἀλλὰ ἐκεῖ που ἐγύριζε, ἐχύμιζε ἡ ἀρκουδὰ κατ' ἀπάνω του καὶ τον ἀρπαξῆ, μὲ συμπάθειον, ἀπὸ πῶς καὶ τον ἔκανε ἐλεεινόν. «Αχ! κκοῦργα, μ' ἀφάνισες!» ἐφώνησεν ὁ κακόμοιρος ὁ μπάρμπα Φυκιώτης καὶ ἐπήδησεν ἀπὸ τοὺς πότους τοὺς φρικτοὺς. Νὰ λοιπὸν, κύριοι μου, πῶς τὴν ἐπαθεν ὁ μπάρμπα Φυκιώτης ὁ ἀδελ-

φὸς τοῦ παπποῦ μου, καὶ γιὰ μιὰν ἡμέραν ἔχασε δύο δίφραγκα καὶ ἄλλα δύο ἀκόμη πράγματα πολύτιμα γιὰ 'κείνους πού θέλουν νὰ κάθονται. Ἀπὸ 'κεῖνη δὰ τὴν ἡμέραν δὲν ἐξανακάθησε ἄλλη φορὰ εἴκοσι χρόν' ἀλάκαιρα. Ὅταν ἐγέρασε, ἔλεγε συχνὰ μὲ μεγάλην εὐχαρίστησιν τὸ πάθημά του, καὶ το ἔλεγε πάντα ὄρθιος· καὶ ὅταν τὴν ἐτελεῖωνε τὴν ἱστορίαν του, ἔλεγε ὅτι δὲν πρέπει κανεὶς νὰ μπιστεύεται τῆς ἀρκουδῆς ὅπως καὶ τοὺς ἀνθρώπους.»

Η'

Ο ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΙΩΝΑΣ

Τὸ παραμῦθι τοῦ Φυκιώτη ἤρρεσεν ὑπερβολικὰ εἰς τὸ ἀκροατήριον, τὸ ὅποιον τρεῖς φορὰς ἐχειροκρότησεν. Μαζὶ μὲ τοὺς ἄλλους ἐχειροκρότησε καὶ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος, ὁ ὁποῖός τὴν εἶχε πάθῃ, ὡς ἐνθυμίσθη, πρῶτος πρῶτος. Ἄν καὶ ὁ διαγωνισμὸς τώρα μόνον

είχαν αρχίσει, πάντες όμως ήρχισαν να υποπτεύουν ότι το βραδέον το ἐκέρδησεν ὁ Φυκιώτης. Τὸ πάθημα τοῦ μπάριμπα Φυκιώτη, καὶ ἡ χάρις μετὰ τὴν ὁποίαν το ἐδηγήθη ὁ μικρὸς σύντροφός των, τοὺς διεσκέδασεν ἀρκετὰ καὶ τοὺς ἔφερεν εἰς εὐθυμίαν, αἱ γλῶσσαι των ἐλύθησαν, καὶ διηγήθησαν διάφορα παραμύθια περιεργότατα καὶ παραδοξότατα. Τὸ ἐν παραμύθι ἔπαυε καὶ ἄλλο εὖθις ἤρχιζεν. Ἦτο κάτι τι ἀλλόκοτον καὶ θελκτικὸν νὰ ἐβλέπετε τὴν ἐστίαν, ἢ ὁποία ἐσκόρπιζεν ἀκόμη ζωηρὰς λάμψεις, τὰ παιδιὰ τὰ ὁποῖα περὶ τῆς πυρᾶς ἄλλα μὲν ἐκάθηντο κατὰ γῆς ἢ ἐπάνω εἰς ἐξέχον μέρος τοῦ βράχου, ἄλλα ἦσαν ἐξηλωμένα κατὰ γῆς, ἄλλα ἴσταντο ὁριζα καὶ ἤκηροῦντο μετὰ πολλῆς προσοχῆς ἐκεῖνον ὁ ὁποῖος ἔλεγε τὸ παραμύθι του, νὰ ἐβλέπετε τὸ νησίδιον

τὸ ὁποῖον πρὸ ὀλίγου το εἶχε σκεπάσει ἡ θάλασσα καὶ τώρα ἦτο ἐλεύθερον, ἀφ' οὗ τὰ νερὰ εἶχον ἀποσυρθῇ, νὰ ἐβλέπετε τὴν ἀπέρχοντον ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης, ἢ ὁποία ἦτο ἀκίνητος καὶ ἐφαίνετο ὡς καθρέπτης, ὅπου ἐκατοπτρίζοντο οἱ λάμποντες ἀστέρες τοῦ οὐρανοῦ, ὁ ὑψηλὸς βράχος τοῦ ὁποῖου ὁ ὄγκος ὁ ἀκανόνιστος καὶ σκοτεινὸς ἐφωτίζετο ἐδῶ καὶ ἐκεῖ ὑπὸ τῶν ζωηρῶν ἀντανάκλασεων τῆς πυρᾶς, οἱ γλάροι εἰ ὁποῖοι ἐπέτταν ὑπεράνω τῆς πολυᾶς κορυφῆς τοῦ βράχου, καὶ ἐκτύπων τὰς πτέρυγας των, πάντα ταῦτα, ὡς μία μεγάλη εἰκὼν ἔχουσα περιθώριον τὰ ἡσυχα καὶ μακρινὰ κύματα, ἀπετέλουν σκηνὴν ἀλλόκοτον καὶ θελκτικὴν ταυτοχρόνως, ἂν ἦτο ἐκεῖ ζωγράφος νὰ τὴν ζωγραφίσῃ.

[Ἔπεται συνέχεια.]

Η ΑΛΩΠΗΞ ΚΑΙ Ο ΛΥΚΟΣ

Τὸ ψύχος ἦτο πολὺ δριμύ καὶ ὁ ποταμὸς εἶχε παγώσει. Καθημέραν οἱ χωρικοὶ ἐτρέπων τὸν πᾶγον διὰ ν' ἀντλήσουν νερόν, κάθε νύκτα δὲ τὸ νερόν ἐπαύον καὶ ἔκλειε πάλιν τὴν ὁπὴν.

Ἡ Ἀλώπηξ λοιπὸν εἶπε τότε εἰς τὸν Λύκον,

— Συμπέθερε, σοὺ ἀρέσουν τὰ ψάρια;

— Μ' ἀρέσουν, λέγει; τρελλαίνομαι γι' αὐτά, ἀνέκραξεν ὁ λαίμαργος Λύκος.

— Λοιπὸν, συμπέθερε, βλέπεις αὐτὴ τὴν τρύπα τοῦ ποταμοῦ; Τὴν νύκτα ὅλα τὰ ψάρια μαζεύονται αὐτοῦ διὰ ν' ἀναπνεύσουν ἀέρα. Ἀπόψε, τὴν ὥραν ὅπου κοιμηθῶν οἱ ἄνθρωποι ἔλα νὰ μ' εὔρης, θὰ πᾶμε νὰ ψαρεύσωμε μπαμπούνια καὶ χέλια.

Ὁ Λύκος ἐφάνη ἀκριδῆς εἰς τὴν συνέντευξιν.

— Συμπέθερε, εἶπεν ἡ Ἀλώπηξ εἰς τὸν Λύκον, νὰ ἕνας κάδος καὶ ἕνα σχοινί. Ἀφῆσέ με νὰ δέσω αὐτὸν τὸν κάδον εἰς τὴν οὐρὰν σου καὶ ἔπαυσε ἐπάνω εἰς τὴν τρύπαν ἅμα βουτηχθῇ ἡ οὐρά σου εἰς τὸ νερόν, ὁ κάδος θὰ εὐθὺς εἰς τὸν πάτον τοῦ ποταμοῦ, καὶ τὰ ψάρια θὰ πιασθῶν σὰν ποντίκια ἔς τὸ δόκανο. Ἄν θέλῃς, ἡμπορῶ νὰ ψαρέψω ἐγὼ ἄλλα σὺ εἶσαι πολὺ δυνατώτερος ἀπὸ ἐμέ.

— Βέβαια! εἶπε με ἀλαζονεῖαν ὁ Λύκος· δέσε τὸν κάδον ἔς τὴν οὐρὰν μου, δέσε τον.

Ὁ Λύκος λοιπὸν ἐκάθην ἐπάνω εἰς τὴν ὁπὴν τοῦ ποταμοῦ· εἰς αὐτὸ τὸ διάστημα ἡ πονηρὰ Ἀλώπηξ ἐπῆγε καὶ ἐπλάγιασε εἰς μέρος προφυλαττόμενον ἀπὸ τὸν ἄνεμον, εἰς τὴν ρίζαν μιᾶς ἰτέας, ἀπ' ἐκεῖ δὲ παρτήρει τὸν συμπέθερον Λύκον.

Ἐπέρασαν ἀρκετὰ ὥραι.

— Κρυόνω! ἔλεγεν ὁ Λύκος.

— Μὴν τύχη καὶ κινηθῇς, συμπέθερε, γιατί θὰ φύγουν τὰ χέλια!

Ἐν τούτοις τὸ νερόν ὀλίγον κατ' ὀλίγον καὶ χωρὶς θόρυβον ἐπάγωνε καὶ ἔπιανεν ὡς πηλὴ τὴν οὐρὰν τοῦ Λύκου.

Ἐπλησίαζε τὸ πρωί.

— Συμπέθερα, εἶπεν ὁ Λύκος εἰς τὴν Ἀλώπηκα, ἐπέτuche τὸ ψάρεμά μας· στοχάσου, προσπαθῶ νὰ κινήσω τὴν οὐρὰν μου καὶ δὲν ἡμπορῶ, τόσο γεμάτος ἀπὸ ψάρια εἶνε ὁ κάδος.

— Πρόσμενε, ἀκόμη, συμπέθερε, καὶ νὰ ἰδῇς τί θὰ ψαρέψῃς.

Τὸ νερόν εἶχε παγώσει ἐντελῶς πλέον καὶ ὁ πάγος ἦτο πυκνός, στερεός. Ὁ ὀρίων ἤρχιζε ν' ἀσπρίζῃ ὀλίγον κατ' ὀλίγον, διότι ἐξημέρωνε πλέον· κινήσεις ἐγένετο εἰς τὸ χωρίον οἱ ἄνθρωποι ἐπήγαγον εἰς τὰς ἐργασίας των.

— Συμπέθερα Ἀλεποῦ, εἶπεν ὁ Λύκος, ἔλα νὰ με βοηθήσῃς νὰ τραβήξω τὸν κάδον· εἶνε τόσο βαρὺς ποὺ δὲν μπορῶ νὰ κινήθω. Ἔλα, κάμε γρήγορα, διότι εἶνε ὥρα νὰ φύγωμε.

— Κι' ἐγὼ αὐτῆς τῆς γνώμης εἶμαι, ἀπήντησεν ἡ Ἀλώπηξ καὶ ἔφυγεν ἑλαφρὰ ὡς λαγῶς.

Ὁ Λύκος προσεπάθησε νὰ σύρῃ τὴν οὐρὰν του, ἀλλ' ὁ πάγος ἀντέστη. Ἀνθρώποι ἐπλησίασαν· ὁ Λύκος ἔβαλε τὰ δυνατὰ του, ἀλλ' ὁ πάγος ἐφάνη δυνατώτερος· οἱ ἄνθρωποι ἔφθασαν καὶ τὸν ἐσκότωσαν.

ΕΠΙΜΥΘΙΟΝ

Ἐκλέγετε τοὺς ἀνθρώπους, τοὺς ὁποῖους θέλετε νὰ κάμετε φίλους καὶ συντρόφους σας, εἰδεμὴ κινδυνεύετε ν' ἀπατηθῇτε ὅπως ὁ Λύκος ἀπὸ τὴν Ἀλώπηκα.

ΟΙ ΔΥΟ ΣΠΟΥΡΓΙΤΑΙ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ

Εἶνε χειμὼν. Τί κρύον! Ὁ ἄνεμος πνέει δυνατὰ, καὶ σηκώνει τὰ πτερὰ δύο μικρῶν σπουργιτῶν, οἱ ὁποῖοι κάθηνται εἰς τὸ ἄκρον μιᾶς στέγης. Ἀνατριχίζουσιν τὰ κακόμοιρα μικρά! Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν κινεῖν τὰ μουδιασμένα πόδια των, βλέπει ὁ εἰς τὸν ἄλλον, ὡς νὰ θέλουν νὰ εἰποῦν:

— Ἄς ἔχωμεν ὑπομονήν, ἄς προσμένωμεν ἀκόμη μίαν στιγμὴν.

Οἱ μικροὶ των μαῦροι ὀφθαλμοὶ στρέφονται πρὸς πᾶσαν διεύθυνσιν· παρατηροῦν εἰς ὅλα τὰ παράθυρα· κανεὶς δὲν τοὺς ρίπτει ψίχουλα...

Τέλος μία κεφαλὴ μικρᾶς κόρης φαίνεται ὀπίσω ἀπὸ ἐν ὑαλῖον, τὸ παράθυρον ἀνοίγεται, καὶ μετ' ὀλίγον φωνὴ πολὺ γνωστὴ ἀκούεται νὰ τα φωνάζῃ:

— Μικρά, μικρά, μικρά!

Τὰ δύο μικρά σπουργιτάκια ἐκβάλλουν κραυγὴν χερᾶς, οἱ ὀφθαλμοὶ των λάμπουν, κτυποῦν τὰ πτερὰ των καὶ πετοῦν. Τί ὥραϊν ποὺ εἶνε νὰ τρώγῃ κανεὶς!.. Μερικοὶ σπουργίται τῆς γειτονίας ὠρελοῦνται καὶ αὐτοὶ ἀπὸ τὴν εὐκλείαν, ὥστε τὰ ψίχουλα τὰ ὁποῖα ἀφῆκεν ἡ μικρὰ κόρη ἔξω ἀπὸ τὸ παράθυρον ἐφαγώθησαν εἰς τὴν στιγμὴν!

— Πί, πί, πί! λέγουσιν ὅλοι ἀναχωροῦντες. Σ' εὐχαριστοῦμεν, μικρά μας φίλη, εἶσαι καλὴ κόρη καὶ δι' αὐτὸ μας ἐσυλλογίσθης!

Οἱ δύο σπουργίται μας ἐπιστρέφουν εἰς τὴν φωλεάν των. Ἡ φωλεὰ αὕτη εἶνε κάτω ἀπὸ τὴν στέγην, μέσῃ εἰς μίαν τρύπαν ἐνδὲς παλαιοῦ τοίχου. Ἀπ' ἐπάνω τὴν σκεπάζει ἐν παλαιὸν κεραμίδι. Οἱ καίμενοι, καταπαγώμενοι ἀπὸ τὸ ψύχος, σφίγγονται ὁ εἰς κοντὰ εἰς τὸν ἄλλον διὰ νὰ ζεσταθοῦν.

Ὁ ἄνεμος φυσᾷ, φυσᾷ διαρκῶς· ὑψηλὰ σηκώνει εἰς τὸν ἀέρα τὴν σκένην, σκουντᾷ με βίαν τὸν καπνὸν τῶν καπνοδοχῶν, οἱ δὲ ἄνθρωποι οἱ ὁποῖοι περιπατοῦν εἰς τοὺς δρόμους εἶνε τυλιγμένοι μέσα εἰς τὰ ἐπανεσφονδύα των.

— Ποτὲ δὲν εἶδα τέτοιον τρελλοβορῆν, εἶπεν εἰς ἐκ τῶν σπουργιτῶν, προβάλλων τὴν μικρὰν του κεφαλὴν ὅπως ἰδῇ ἔξω ἀπὸ τὴν φωλεάν· ἀλλὰ τί ἀκούω;... τὸ σπῖτι κρημνίζεται, θαρσύν.

Τὴν ἰδίαν στιγμὴν μία καπνοδόχη πίπτει με θόρυβον, περὶ ἀπὸ τὸ ἄκρον τῆς στέγης καὶ κίρρει μαζὶ τῆς τὸ κεραμίδι τὸ ὁποῖον ἐχρησίμευεν ὡς στέγη τῆς φωλεᾶς. Οἱ δύο σπουργίται, μισοκποθήμενοι ἀπὸ τὸν τρόμον, δὲν τολμοῦν νὰ κινήθωσιν. Τέλος, ἕνας ἀπ' αὐτοὺς ἀνοίγει τοὺς ὀφθαλμούς του καὶ βλέπει τὸν συννεφωμένον οὐρανὸν ἀπ' ἐπάνω του. Κινεῖται ὀλίγον, στρέφει τὴν κεφαλὴν, κινεῖ τὰ

πτερὰ καὶ τὴν οὐρὰν του, παρατηρεῖ τὸν ἑαυτὸν του ἐκπληκτός· ὅτι ζῇ ἀκόμη κατόπι·ν ἀπὸ τέτοιον χαλασμένον κόσμου.

— Διατὶ νὰ μένωμεν ἔτσι ζαρωμένοι ἔς τὴν φωλεὰ μας; λέγει εἰς τὴν μικρὰν του σύντροφον. Ἀφ' οὗ δὲν ἔχει πλεῖν στέγην πρέπει νὰ τὴν ἀφῆσωμεν. Ἔλα νὰ φύγωμεν! δὲν ἔπαυες τίποτε, ἐλπίζω;

— Ὅχι, ὅχι, ἀπαντᾷ αὕτη, τρέμουσα.

— Λοιπὸν, ἄς φύγωμεν ἐξηκολούθησεν ὁ σπουργίτης· γνωρίζω ἐν μέρος εἰς τὸ ὁποῖον θὰ εἴμεθα ἐντελῶς εὐτυχεῖς.

— Ἐπέταξεν καὶ μετ' ὀλίγον ἐφθασαν εἰς ἕνα γειτονικὸν δρόμον· κάθηνται ἐπάνω εἰς ἕνα κοντὰρὶ πλησίον ἐνδὲς παραθύρου.

— Δέν σου φαίνεται πὼς θὰ εἴμεθα πολὺ καλὰ ἔς αὐτὴν τὴν φωλεὰν τῶν χελιδονῶν; εἶπεν ὁ σπουργίτης.

— Σ' αὐτὴν τὴν φωλεὰν; ἀπεκρίθη ὁ σύντροφός του τί λές, καλέ; Τί θὰ εἰποῦν τὰ χελιδόνια ὅταν γυρίσουν; ὦ, χωρὶς ἄλλο θὰ θυμώσουν!

— Ὡς τότε θὰ βροῦμε μίαν ἄλλην φωλεὰν, μὰ τώρα κάμνει πολὺ κρύο, καὶ εἶμαι ξεπαγιασμένος· ἔλα, ἔλα.

Ἐνῶ δὲ ἔλεγε ταῦτα πηδᾷ εἰς τὴν φωλεάν, συνοδευόμενος ἀπὸ τὴν σύντροφόν του.

— Ὡ! λέγει αὕτη, μοῦ φαίνεται παρ' ὅξενον πὼς εἶνε ἔτσι γυμνὴ αὕτη ἡ φωλεὰ· συνήθως τὰ χελιδόνια τὰς στρώνουν με ἕνα σωρὸν πράγματα· πήγαίνε γρήγορα, λέγει εἰς τὸν σπουργίτην, πήγαίνε νὰ φέρῃς τὸ ἄχυρο καὶ τὰ χέρτα ποὺ εἶχμε βάλει ἔς τὴν παλὰ τὴν φωλεὰν· θὰ τα βάλωμεν ἐδῶ καὶ θὰ ζεστακινώμεθα περὶ πολὺ. Κύττα μὴ ξεχάσῃς τὸ μικρὸ κόκκινον μάλλινο πανάκι ποὺ εἶνε ἔς τὴν δεξιὰ γωνίαν.

Ὁ σπουργίτης ἀναχωρεῖ ἡ σύντροφός του καθαρὴ ὀλίγον τὴν νέαν αὐτὴν κατοικίαν ἐν ᾧ τὴν ἐξετάζει:

— Αἱ χελιδόνες εἶνε πολὺ ἐπιδέξια, λέγει· ἀπορῶ πὼς ἡμποροῦν καὶ κάμνουν φωλεὰν με μόνον χῶμα, καὶ τὴν κάμνουν νὰ στέκῃ εἰς τὸν τοῖχον· ἡμεῖς με τὸ χρὸ δρόμας σπουργιτικὸν ῥάμφος δὲν ἡμποροῦμεν νὰ κάμωμεν τὸ ἴδιον. Ἄν μ' ἐρωτοῦσαν ἐμένα θὰ τὰς ἔλεγα ὅτι ἄδικα χάνουν τὸν κόπον τους· ἂν ἐφώλησαν σὰν ἐμεῖς μέσα σὲ μίαν τρύπαν τοίχου, τὰ μικρὰ των θὰ γίνονταν πάλιν τόσο εὐμορφα ὅσον καὶ τώρα... Μὴ γιατί δὲν ἐπιστρέφει; Τί κάμνει ἐκεῖ τόσην ὥραν; Ἄ! νὰ τον· τί μου φέρει; ἕνα κομμάτι χαρτί; ἂ, μπᾶ, δὲν ἀξίζει τὸν κόπον.

— Λυποῦμαι πολὺ ποὺ σ' ἔκαμα νὰ περιμένῃς, εἶπεν ὁ σπουργίτης ἅμα ἐμβῆκεν εἰς τὴν φωλεάν,

ἀλλ' ἄκουσε τί μου συνέβη. Περνώντας ἀπὸ τὴν φωλεὰν τῆς ἐξαδέλφης, ἤκουσα ὅτι ἐλογόφερνε μὲ τὸν ἄνδρα τῆς.

— "Α! ὡμορφιές δὰ πού τῆς ἔχεις! τοῦ ἔλεγεν· ἡ ῥάχη σου εἶνε σὰν σίδερο σκουριασμένο· καλὰ πού ἔχεις κάτι μαῦρες σειρές, εἰδεμὴ..."

— Μὰ σύ, θέλω νὰ ξέρω, τόσο ὡμορφο βρίσκεις τὸν ἑαυτὸ σου; ἀπήντησεν ὁ ἄνδρας τῆς· ὦ, βέβαια, ἂν δὲν εἶχες μαῦρες σειρὰς σὰν κ' ἐμένα, τὸ ἀνοιχτὸ τὸ χρῶμα τῶν πτερῶν σου δὲν θὰ φαίνονταν. Καὶ τὸ κάτω κάτω νὰ σου 'πῶ, μὲ ζαλίζεις μὲ τὰ λόγια σου· ὅλος ὁ κόσμος γνωρίζει ὅτι οἱ σπουργίται εἶνε ὡμορφότεροι ἀπὸ τὰς γυναῖκάς των. Νά, ἔχεις μαῦρο τὸν λαιμό σου;

— "Ὁχι."

— "ἔχεις μιὰ ἄσπρη γραμμὴ 'πάνω 'ς τῆς φτερούγης σου;

— "Ὁχι."

— Τὸ λοιπόν, σῶπα!

Ἡ ἐξαδέλφη δὲν ἀπεκρίθη τίποτε, ἐβγήκε ἀπὸ τὴν φωλεὰν καταδυσαρεστικῶς καὶ ἄμα με εἶδεν ἐπάνω εἰς τὴν στέγην, μοῦ διηγήθη τὰ βάσανά τῆς. Τὴν ἐπαρηγόρησα ὅπως ἤμπορουσα, ἀλλ' ἐπὶ τέλους τὴν ἔπεισα ὅτι ὁ ἄνδρας τῆς εἶχε δίκαιον.

Ἡ σύντροφος τοῦ σπουργίτου ἤκουε μὲ προσοχήν.

— Ἐντούτοις, ἐξηκολούθησεν οὗτος, αἱ σπουργίταις ἔχουν κάτι πού μου φαίνεται πολὺ εὐμορφῶς· ἐκείνη ἢ μικρὴ κίτρινη γραμμὴ πού ἔχουν 'πάνω εἰς τὸ μέτωπόν των. Τέλος πάντων ἐξανηγήσα τὴν ἐξαδέλφη 'πίσω εἰς τὴν φωλεὰ τῆς καὶ τὴν ἐφιλιώσα μὲ τὸν ἄνδρα τῆς· ἐπῆγα ἔπειτα εἰς τὴν τρύπα τοῦ τοίχου μας· ἐπῆρα μὲ τὸ ῥάμφος μου ὅτι μπόρεσα, μὰ μονάχα αὐτὸ τὸ κομματάκι τὸ χαρτί φέρω, διότι ὁ ἀέρας μοῦ τάρπαξε τὰλλα. Τώρα κρυβῶ, ὥς κοιμηθοῦμεν, αὔριο συγυρίζομεν τὴν φωλεὰ μας.

Ἀφ' οὗ δὲ εἶπε ταῦτα ἐπλάγιασε σιμὰ εἰς τὴν σύντροφόν του καὶ οἱ δύο ἀπεκοιμήθησαν γλυκὰ γλυκὰ.

Ὁ χειμὼν ἐπέρχεται πολὺ εὐχάριστος διὰ τὸ ζεῦχος τῶν σπουργιτῶν μας· κάθε πρωτὶ ἐπῆγαιναν καὶ ἐπρογευματίζον εἰς τὸ παράθυρον τῆς μικρᾶς των φίλης καὶ ὅταν ὁ καιρὸς ἦτο καλός, ἔκαμνον κ' ἓνα μικρὸν περίπατον εἰς τὰ πέριξ.

Συχνὰ ἐπίσης τοῦς ἤκουαν οἱ διαδῶται νὰ φλυαροῦν ἐπάνω εἰς τὰς στέγας καὶ εἰς τὰς καπνοδόχους· χωρὶς ἄλλο θὰ ὠμίλουν διὰ τὴν ἐπιστροφὴν τῆς ἀνοίξεως μὲ τοὺς σπουργίτας τῆς γειτονείας.

[Ἐπεται τὸ τέλος]

ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟΝ

— Πατέρα, ἔλεγεν ὁ μικρὸς Παῦλος εἰς τὸν πατέρα του, διατί ἦλθεν ὁ δήμαρχος νὰ σε ἰδῇ; τί σου ἔλεγε;

— Μοῦ εἶπε, παιδί μου, πράγματα τὰ ὁποῖα δὲν ἐνδιαφέρουν διόλου τὰ μικρὰ παιδιά.

— Δὲν πειράζει, πατέρα, πές μου τί σου εἶπε.

— Εἶσαι φλύαρος καὶ δι' αὐτὸ δὲν σοῦ το λέγω.

— Σοῦ ὑπόσχομαι, πατέρα, πῶς δὲν θὰ το εἰπῶ κανενός, κανενός!

— Τότε λοιπόν ἄς σοῦ το εἰπῶ. Ὁ κύριος δήμαρχος θὰ βάλῃ ἀνεμοδείκτην ἐπάνω εἰς τὸ κωδωνοστάσιον τῆς ἐκκλησίας.

— Ἀλήθεια;...

— Ναί, ἓνα ἀνεμοδείκτην ὅπως διόλου ἀλλοιότι-κον, παράξενον, πρωτοφανῆ, θὰ τον ἰδῇς· ὁ δήμαρχος ἠθέλησε νὰ κάμῃ ἐκπληξιν εἰς τοὺς δημότας του· καὶ το κρατεῖ μυστικόν, ὥστε καὶ σὺ μὴν ὁμιλῇς.

— Μή σε μέλη, πατέρα· καὶ τότε θὰ τον βάλουν;

— Ἀπόψε εἰς τὰς ἑξ.

Ἐπειτα ὁ Παῦλος ἐπῆγεν εἰς τὸ σχολεῖον.

Εἰς τὰς ἑξ ὁ πατήρ τοῦ Παύλου ἐπέρασεν ἀπὸ τὴν δημαρχίαν· εἶδε πολλὰ παιδιά συνηθισμένα, τὰ ὁποῖα παρετήρουν ὑψηλά, πρὸς τὴν κορυφὴν τοῦ κωδωνοστασίου. Εἰς τὸ μέσον αὐτῶν ἦτο ὁ Παῦλος ὁμιλῶν, χειρονομῶν· δὲν εἶδε τὸν πατέρα του, οὗτος δὲ ἠρώτησεν ἐν τῶν μικροτέρων παιδίων:

— Τί βλέπετε ἐκεῖ 'ψηλά, παιδί μου;

— Τὸν ἀνεμοδείκτην πού θὰ βάλουν.

Ὁ Παῦλος ἤκουσε τὴν ἀπάντησιν, ἐστράφη, εἶδε τὸν πατέρα του καὶ ἔγεινε κατακόκκινος.

— Καλημέρα, πατέρα.

— Καλημέρα, Παῦλε, ἔλα μαζί μου.

Ὁ Παῦλος παρηκολούθησε τὸν πατέρα του ἀνῆ-συχος, διότι ἡ συνειδήσις τοῦ τι ἔλεγεν ὅτι ἦτο ἔνοχος.

— Παῦλε, τῷ εἶπεν ὁ πατήρ, ἐφύλαξες τὸ μυστικόν;

— Ὁχι, πατέρα.

— Ἐντούτοις μοι εἶχες ὑποσχεθῇ ῥητῶς ὅτι δὲν θὰ το ἔλεγες κανενός.

— Ναί, ὑπεσχέθηκα, εἶπεν ὁ Παῦλος κατεντρο-πιασμένος.

— Λοιπόν, μάθε, Παῦλε, ὅτι ὁ ἀνεμοδείκτης τὸν ὁποῖον οἱ συμμαθηταὶ σου περιμένουν ἐμπρὸς εἰς τὸ κωδωνοστάσιον, εἶνε ἐπινόησις ἰδική μου τὴν ὁποῖαν ἔκκαμα διὰ νὰ σε δοκιμάσω. Ἐνθυμήσου αὐτὸ τὸ πάθημα, παιδί μου Παῦλε, καὶ ἄς σου γίνῃ μάθημα· ὁ ἀκριτόμυθος, δηλαδή ὁποῖος δὲν φυλάττει τὰ μυστικά πολλάκις γίνεται ἐπιβλαβὴς χωρὶς νὰ το θέλῃ. Αὐτὴν τὴν φορὰν ἡ βλάβη δὲν εἶνε μεγάλη· αὔριο οἱ συμμαθηταὶ σου θὰ σε περιπαίζουσιν, καὶ θὰ τιμωρηθῇς σὺ ὁ ἴδιος διὰ τὴν ἀκριτομυθίαν σου.

ΦΙΛΟΜΗΛΑ

ΔΕΝ ΕΙΝΕ ΛΑΙΜΑΡΓΟΣ

(ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ)

Ἡ Ἀνθὴ σήμερον ἦτο πολὺ φρόνιμος, ἐμελέτησε τὰ μαθήματά τῆς, ἔγραψε τὸ γρά-ψιμόν τῆς, δι' αὐτὸ ἡ μήτηρ τῆς τὴν ἔστειλε νὰ παίξῃ εἰς τὸν κήπον.

Ἡ Ἀνθὴ ἐπῆρε μαζί τῆς καὶ τὴν κούκλαν τῆς, τὴν Ἀνθούλαν.

Καὶ ἡ Ἀνθούλα ἐπίσης ἦτο φρόνιμος· ἀλλ' ἡ Ἀνθούλα εἶνε πάντοτε φρόνιμος.

Ποτὲ δὲν κλαίει, ποτὲ δὲν θυμώνει, ποτὲ δὲν χτυπᾷ τὴν παραμάναν τῆς.

Ἡ Ἀνθὴ λοιπόν τῇ εἶπε:

— Εἶσαι φρόνιμη, μικρούλα μου, καὶ γι' αὐτὸ θὰ σε ὑπάγω περίπατον.

— Μπέε! μπέε! ἤκούσθη τότε μιὰ φωνὴ ἀπ' ὀπίσω τῆς.

Εἶνε ὁ Ἀσπρούλης, τὸ ἀρνάκι. Καὶ μὲ τὸ μπέε! μπέε! τοῦ θέλει νὰ εἴπῃ: Καὶ ἐγώ, ἤμουν φρόνιμο!

— Ἀλήθεια! εἶπεν ἡ Ἀνθὴ. Καὶ ὁ Ἀσπρούλης ἦτο φρόνιμος, καὶ ὁ Ἀσπρούλης πρέπει νὰ ἔλθῃ περίπατον.

Ἡ Ἀνθὴ ἐνδύει τὴν κούκλαν τῆς, τῆς βάζει τὸ τριανταφυλλὶ φορεματάκι τῆς καὶ τὸ μικρὸν στακτί τῆς ἐπανωφοράκι.

— Τί ὡμορφὴ πού εἶσαι, Ἀνθούλα μου! τῇ λέγει.

— Μπέε! ἀκούεται καὶ πάλιν ἡ μικρὰ φωνὴ τοῦ Ἀσπρούλη.

— Καὶ σὺ εἶσαι πολὺ ὡμορφος, εἶπεν ἡ Ἀνθὴ, ἀλλὰ δὲν ἔχεις ἀνάγκην νὰ σου φορέσουν τὸ φόρεμά σου, τὸ φορεῖς νύκτα καὶ ἡμέρα.

— Τώρα, πές μου, Ἀνθούλα μου, ἀγαπᾷς τὰ γλυκὰ; ἐρωτᾷ ἡ Ἀνθὴ τὴν κούκλαν τῆς.

— Μπέε! φωνάζει ο 'Ασπρούλης. — 'Η κούκλα δεν απαντᾷ τίποτε.

— Μπᾶ! κύρ 'Ασπρούλη, τί λαίμαργος πού εἶσαι! μάθε ὅτι δὲν πρέπει ποτὲ κανεὶς νὰ ζητᾷ τίποτε εἰς τὸ τραπέζι. Πάρε παράδειγμα τὴν 'Ανθούλα μου που δὲν 'μιλεῖ.

Καὶ ἡ 'Ανθὴ πλησιάζει τὸ γλύκισμα εἰς τὰ χεῖλη τῆς 'Ανθούλας, ἀλλ' ἡ 'Ανθούλα τα κρατεῖ κλειστὰ καὶ τόσον σφικτὰ μάλιστα ὥστε οὔτε ἓνα μικρὸ κομματάκι δὲν εἶνε δυνατόν νὰ ἔμβῃ εἰς τὸ στόμα της.

— Για 'δές, 'Ασπρούλη, τί καλὴ κόρη που εἶνε ἡ 'Ανθούλα, προτιμᾷ νὰ μὴ φάγῃ αὐτὴ γλύκισμα καὶ νὰ το ἀφήσῃ σὲ σένα.

Καὶ το ἔδωκεν εἰς τὸν 'Ασπρούλην.

Πῶς σας φαίνεται, μικραῖ μου φίλαι, αὐτὴ ἡ κούκλα; ἐγὼ νομίζω ὅτι ἤξεύρει καὶ φέρεται πολὺ καλὰ καὶ ἴσως μερικὰ κοριτσάκια κάμουν καλὰ νὰ τὴν μιμηθοῦν.

Η ΝΕΡΑΪΔΑ

ΚΩΜΩΔΙΑ ΕΙΣ ΠΡΑΞΙΝ ΜΙΑΝ
ΠΡΟΣΩΠΑ

ΕΛΕΝΗ, 8 ἐτῶν

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ, ἀδελφὸς τῆς 6 ἐτῶν

ΕΥΘΑΛΙΑ, εἰκοδιδασκάλισσα

ΚΥΡΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ, γραῖα χωρική

'Η σκηνὴ παριστᾷ μικρὸν δάσος μέσα εἰς τὸ ὁποῖον τρέχει μικρὸν ρυάκιον.

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

ΕΛΕΝΗ, ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ

ΕΛΕΝΗ. Νά, τὸ ποτάμι, 'Αλκιβιάδη· ἡ Εὐθαλία μᾶς εἶπε νὰ μὴν πᾶμε πάρα πέρα, καὶ πρέπει νὰ σταματήσωμεν ἔως ἐδῶ. 'Ισως ἀπαντήσωμε καὶ καμμιὰ νεράιδα· γιατί αἱ νεράιδες μέσα 'ς τὰ δάση καὶ 'ς τὰ ποτάμια εἶνε κρυμμένες.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Ὡς τώρα ποτὲ δὲν ἔτυχε νὰ ἰδοῦμε· ἡ Εὐθαλία λέγει πῶς δὲν εἶνε πλεὶς νεράιδες 'ς τὸν κόσμον.

ΕΛΕΝΗ. Γιατί τάχα δὲν θᾶνε πλειά; 'Ισω εἶνε πλεῖς 'λίγες ἀπὸ ἄλλοτε, μὰ θὰ μένουν κάμποσες ἀκόμη.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Καὶ πῶς μπορούμε νὰ τὴν γνωρίσωμε ἂν ἰδοῦμε καμμιὰ νεράιδα;

ΕΛΕΝΗ. Νά, αἱ νεράιδες εἶνε γρη῏ες, πολὺ γρη῏ες, μὲ σχισμένα ρούχα, ἡ εὐμορφες, πολὺ εὐμορφες, μὲ χρυσὰ φορέματα καὶ διαμαντένιες κορόνες.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Ἐγὼ θέλω νὰ βροῦμε μιὰ εὐμορφη.

ΕΛΕΝΗ. Κ' ἐγὼ μὰ 'ς τὴν ἀρχὴ φαίνονται ἄσχημες, γὰὶ περιπατοῦν σκυφτὰ σκυττὰ ἀκουμπῶντας σ' ἓνα ραβδί. Τὸ κάνουν ἐπίτηδες γιὰ νὰ δοκιμάσουν τὰ παιδιὰ μὰ ὅταν αὐτὰ φερθοῦν εὐγενικὰ καὶ ὅπως πρέπει, ἀλλάζουν μὲ μιᾶς καὶ γίνονται εὐμορφες καὶ τα χαρίζουν τότε πράγματα, πράγματα!

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. (Σκεπτικῶς) Δέν μου λές, καίμένη

'Ελένη, ἡ γρη῏α πού ἦλθε σήμερα τὸ πρωτὸ ὡς τὰ κάγκελα τοῦ σπιτιοῦ μ' ἓνα καλάθι κ' ἓνα ραβδί μὴν ἦταν νεράιδα;

ΕΛΕΝΗ. Μπορεῖ· μὰ γὼ δέν τὴν εἶδα.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Ἄν μου περνοῦσε ἀπὸ τὸν νοῦ πῶς ἦταν νεράιδα, θὰ τῆς ἔλεγα: «καλημέρα, τί κάνετε, καλὰ εἶσθε;» μὰ ἦταν τόσο ἄσχημη, τόσο ἄσχημη πού τὴν ἐπερίπαιξα 'λιγάκι.

ΕΛΕΝΗ. Τὴν ἐπερίπαιξες! Ἄχ! 'Αλκιβιαδάκη μου, εθηνά τὴν ἐγλύτωσες! ἂν ἦταν νεράιδα θὰ σ' ἄγγιζε μιὰ μὲ τὸ ραβδί της καὶ θὰ σ' ἔκανε... πουλί!

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Καὶ τί με νοιάζει; ἄς μ' ἔκανε πουλί· μένα μ' ὀρέσουν τὰ πουλιά· πετοῦν 'ψηλὰ 'ψηλὰ καὶ δέν ἔχουν μαθήματα νὰ διαδύσουν!..

ΕΛΕΝΗ. Ναί, μὰ τα σκοτώνουν οἱ κυνηγοί. Μποροῦσε νὰ σε κάμῃ κι' ἄλλο πρᾶγμα ἀκόμη χειρότερο: ἀράχνη, κάμπι... .

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Ὡ!

ΕΛΕΝΗ. Βάτραχος!

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Ὄχι, δέν θέλω!

ΕΛΕΝΗ. Χοῖρο!

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Ὄχι, ὄχι!

ΕΛΕΝΗ. Φεῖδι!

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. (ἔτοιμος νὰ κλαύσῃ) Σώπα, 'Ελένη, σώπα!

ΕΛΕΝΗ. Πρέπει νὰ φέρεται κανεὶς ὅπως πρέπει μὲ τῆς νεράιδες· γιατί, μάθε το, δέν παίζουν.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Ἄχ, καὶ νᾶρχονταν καμμιὰ! νᾶδλε- πες τί εὐγένεια θὰ τῆς ἔδειχνα· ἔχω μαζί μου τὸ τάσι μου· θὰ τῆς ἔδινα νὰ πιῇ νερό... .

ΕΛΕΝΗ. Κ' ἐγὼ ἐπῆρα τὸ 'δικό μου· τὸ 'πῆρα ἐπίτηδες.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Ἄ! 'Ελένη, κύττα ἐκεῖ κάτω, βλέ- πεις μιὰ γρη῏α; τὴν εἶδες; Μὴν εἶνε ἡ νεράιδα;

ΕΛΕΝΗ. Μπορεῖ.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Βαστᾷ ἓνα καλάθι.

ΕΛΕΝΗ. Κ' ἓνα ραβδί.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Περιπατεῖ σκυφτὰ, σκυττὰ!..

ΕΛΕΝΗ. Χωρὶς ἄλλο νεράιδα εἶνε.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Τί καλὰ μας!

ΕΛΕΝΗ. Κύτ- τα νὰ φανῇς εὐ- γενής.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ.

Ὡ, θὰ ἰδῇς. Μὰ θὰ μας χαρίσῃ τίποτε, 'Ελένη;

ΕΛΕΝΗ. Χω- ρὶς ἄλλο.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Κάνει νὰ τῆς ζη- τήσῃ κανεὶς ὅτι θέλει;

ΕΛΕΝΗ. Γιατί ὄχι;

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Ἐγὼ ᾔθελα νὰ με κάνῃ νὰ μα- θῶν τὰ μαθή- ματά μου χωρὶς νὰ διαδύω.

ΕΛΕΝΗ. Ἐγὼ ᾔθελα... μὰ σώπα... νὰ τὴν. Ἄς πῶμε νὰ τὴν ἀνταμώσωμε.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. (Τρέχει ἐμπρός, ἀλλ' ἐπιστρέφει κατατρομασμένος) Ἄχ! δυστυχία μου, 'Ελένη, 'Ε- λένη! εἶνε αὐτή! ἐκεῖνη... ἡ γρη῏α πού ἐπερί- παιξεν τὸ πρωτὸ... . Θὰ με κάνῃ βάτραχο... . χοῖρο... . φεῖδι... .

ΕΛΕΝΗ. Δέν θὰ σε γνωρίσῃ. Σοῦκοψαν τὰ μαλ- λιά σου κ' ἔγεινες ἀλλοιότικος.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Ναί, μὰ πάλι φοβοῦμαι, ἄχ πῶς φοβοῦμαι! (Κρύπτεται ὀπίσω ἀπὸ τὴν 'Ελένην).

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΕΛΕΝΗ, ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ, ΚΥΡΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ.

ΕΛΕΝΗ. (Μὲ πολλὴν εὐγένειαν) Καλὴ 'μέρα, κυρία!

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. (Κρύπτων τὸ πρόσωπόν του μὲ τὰς

χεῖράς του) Καλημέρα, κυρία, εἶσθε καλὰ;

ΚΥΡΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ. Ἔτσι κ' ἔτσι, παιδάκια μου, σὰν γρη῏α πούμαι... .

ΕΛΕΝΗ. Ὁ 'κουρασθήκατε, κυρία· ἀφήστε με νὰ κρατήσω ἐγὼ τὸ καλάθι σας.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. (Ἐξακολουθεῖ νὰ κρύπτῃ τὸ πρόσω- πόν του) Κ' ἐγὼ, κυρία, θέλω νὰ το κρατήσω.

ΚΥΡΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ. Ἀφήστε, ἀφήστε, παιδάκια μου, τώρα δὲν εἶνε βαρὺ τὸ καλάθι μου, εἶνε ἄδειο... . Γυρνῶ ἀπ' τὴν ἀγορά... . 'πῆγα καὶ 'πούλησα τὰ χρυσαρῆκα κὶ τ' αὐγά μου... . Τὸ πρωτὸ ἦταν βαρὺ, κὶ τότες ἤθελα νὰ βρῶ κανένα χριστιανὸ νὰ μου τὸ πάγῃ 'λίγο δρόμο. Μὰ δέν βρήκα κανένα... . ἓνα παιδί μονάχα ἀπάντησα ἐδῶ σιμά, κ' αὐτὸ μ' ἐπαι- ρίπαιζε... .

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ.

Ὡ! (Κρύπτεται καὶ πάλιν ὀπίσω ἀπὸ τὴν ἀδελφὴν του).

ΚΥΡΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ. Ὅλα τὰ παιδιὰ δέν εἶνε σὰν καὶ σὰς, μι- κρά μου. Ὁ πα- τέρας καὶ ἡ μη- τέρας σας εἶνε πολ- λὺ εὐτυχισμένοι πού ἔχουν τέτοια παιδιὰ... .

ΕΛΕΝΗ. (Πρὸς τὸν 'Αλκιβιάδην) Εἶδες πού δέν σ' ἐγνώρισε; δέν σου τῶλεγα ἐγὼ;

ΚΥΡΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ. Εἶσθε μονάχα σας ἐδῶ, παιδάκια μου;

ΕΛΕΝΗ. Ναί, κυρία· ἔχομε τὴν ἄδεια νὰ ἐρχό- μασθε ἔως ἐδῶ. Μᾶς ὀρέσει πολὺ αὐτὸ τὸ μέρος.

ΚΥΡΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ. Ναί, εἶνε εὐμορφο. Κ' ἐγὼ θὰ σταθῶ ἐδῶ μιὰ σταλιά νὰ ξεκουρασθῶ καὶ νὰ φάγω ἓνα κομματάκι ψωμί. (Κάθεται καὶ ἐκβάλλει ἀπὸ τὸ θυλάκιόν της ἓν τεμάχιον ξηροῦ ψωμοῦ.)

ΕΛΕΝΗ. Μονάχα ψωμί ἔχετε, κυρία;

ΚΥΡΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ. Καλὰ που βρέθηκε κι' αὐτό, κόρη μου... . πόσες φορές δέν τῶχω εὔτε αὐτό!..

ΕΛΕΝΗ. (Μὲ χαμηλὴν φωνὴν) 'Αλκιβιάδη... .

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. (Ὁμοίως) Τί θέλεις;

ΕΛΕΝΗ. Δός τῆς τὴν σοκολάτα σου.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Μὰ... .

ΕΛΕΝΗ. Δός τὴν γρήγορα. Θυμήσου πῶς τὴν ἐπαίρπαιζες τὸ πρωτὸ.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Μὰ δέν μ' ἐγνώρισε!

«ΕΛΕΝΗ, ΚΥΤΤΑ ΕΚΕΙ ΚΑΤΩ· ΒΛΕΠΕΙΣ ΜΙΑ ΓΡΗ῏Α;»

ΕΛΕΝΗ. Μπορεί νά σε γνωρίση... και τότε;..
ΚΥΡΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ. Τί κρυφομιλάτε αὐτοῦ, παιδά-
κια μου;

ΕΛΕΝΗ. Ὁ ἀδελφός μου θέλει νά σας δώσῃ σο-
κολάτα γιὰ νά φάτε μέ τὸ ψωμί σας.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Μά...

ΚΥΡΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ. Ἀλήθεια! ὦ, πού νά το χαρῶ
τὸ μικρό μου πού'νε πονετικὸ καὶ λυπᾶται τῆς φτω-
χίας. (Ὁ Ἀλκιβιάδης τῇ δίδει τὴν σο-
κολάταν του χωρὶς
προθυμίαν) Εὐχαρι-
στῶ! εὐχαριστῶ! ὁ
Θεὸς νά σας το πλη-
ρώσῃ, παιδάκια μου.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. (Κατ' ἰδίαν) Νά ἰδοῦμε,
θά μου χάριση κ'ὼν
τίποτε;...

ΕΛΕΝΗ. Μήπως
διψᾶτε, κυρία;

ΚΥΡΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ.
Ναί, ἴψασα καὶ θὰ
'πάγω νὰ πιῶ ἀπὸ
τὸ ποτάμι.

ΕΛΕΝΗ. Θὰ τρέ-
ξω νά σας φέρω ἐ-
γώ, κυρία, μέ τὸ
τάσι μου.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Κ'
ἐγώ. (Καὶ οἱ δύο
τρέχουν εἰς τὸ ρυά-
κιον, ἐπιστρέφουν δὲ
μετ' ὀλίγον καὶ προ-
σφέρουν εἰς τὴν Κυ-
ρά Κατερίναν δρο-
σερὸν νερόν με τὰ
τάσια των.)

ΕΛΕΝΗ. Ἀπὸ τὸ
'δικό μου νὰ πιῇτε,
κυρία.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Ἀπὸ
τὸ 'δικό μου, ἀπὸ τὸ
'δικό μου!

ΚΥΡΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ. Θὰ πιῶ καὶ ἀπὸ τὰ δύο, μή σας
νοιάξῃ, μὰ ἀγάμι ἀγάμι. — Ποῦ κάθισθε, παιδά-
κια μου;

ΕΛΕΝΗ. Σ' αὐτὸ τὸ σπίτι.

ΚΥΡΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ. Σ' αὐτὸ τὸ σπίτι;... μὰ τότε
τὸ παιδί πού μ' ἐπερίπαιξε μὴν εἶνε ἀδελφός σας;

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Ὁχι, δὲν ἔχω ἀδελφόν.

ΚΥΡΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ. Τότε θὰ εἶνε ἐξαδέλφισσά σας, γιατί
σᾶς μοιάζει.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ (πρὸς τὴν Ἑλένην) Πῶς με κυττάζει!
ΕΛΕΝΗ. Ἀλκιβιάδης, πῆς το, πῆς το πῶς εἶσαι σὺ
αἱ νεράιδες τα ξέρουν ὅλα· καλλίτερα νὰ τῆς το 'πῇ
μόνος σου καὶ νὰ τὴν παρακαλέσῃς νὰ σε συγχωρήσῃ.
ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Ναί, κ' ἄς με κἀνὴ ὅτι θέλει: βέ-
τραχο, χοῖρο, φεῖδι· θὰ τῆς το 'πῶ. (Πίπτων εἰς τὰ
γόνατα) Νά με συγχωρήσῃτε, κυρία, νὰ με συγχω-
ρήσῃτε ἐγὼ εἶμαι.

ΚΥΡΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ.
Σὺ;

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Ναί,
ἐγὼ εἶμαι τὸ κακό
παιδί πού σας ἐπερί-
παιξε τὸ πρωί, συγ-
χωρήσετέ με, κυρία,
καὶ μὴ μ' ἀλλάξετε
καὶ με κάνετε κανέν
ἄσχημο ζῷο!..

ΚΥΡΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ.
Μὰ σὺ ἄλλαξες μο-
νάχος σου, ἀγγόρι μου,
κ' ἐγείνεις ἕνα καλὸ
παιδάκι... Σὲ συγ-
χωρῶ με ὅλη μου
τὴν καρδιά.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. ὦ,
εὐχαριστῶ, κυρία, εὐ-
χαριστῶ!

ΚΥΡΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ.
Καὶ θαρρῶ πῶ; γιὰ
νά με ξεθυμώσῃς
μοῦ ἔδωκες τὴν σο-
κολάτα σου· τὸ βρή-
κα, αἶ;

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Ναί,
κυρία, γι' αὐτό.

ΚΥΡΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ.

Ἦτο πολὺ καλὴ.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ (Στε-
νάζων) Τὸ ξέρω!..

ΚΥΡΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ.
'Εγὼ τ' ἀγαπῶ τὰ
παιδιά πού λέγουν
μόνα τους τὰ σρά-

ματά τους. Εἶσαι καλὸ παιδί καὶ σ' ἀγαπῶ πολὺ.
ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Ἄν εἴν' ἔτσι, σᾶς παρακαλῶ νὰ με
φιλήσετε.

ΚΥΡΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ. Μετὰ χαρᾶς. (Τὸν φιλεῖ)

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. (Κατ' ἰδίαν) Ἡ νεράιδα μ' ἐφίλησε!

ΕΛΕΝΗ. Κ' ἐμένα, κυρία!

ΚΥΡΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ. Καὶ σένα, κόρη μου ὡς τόσο
πολὺ παράξενο πρᾶγμα μοῦ φαίνεται παιδικὸν σὰν κ'
ἐσᾶς νὰ θέλουν νὰ τα φιλήσῃ μιά γρη῏α σὰν κ' ἐμένα.

«ΕἶΣΘΕ ΜΟΝΑΧΑ ΣΑΣ ΕΔΩ, ΠΑΙΔΑΚΙΑ ΜΟΥ;» (Σελ. 59)

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Γιατί ξεύρομε πῶς εἶσθε...

ΕΛΕΝΗ. (Χαμηλοφώνως) Σώπα, δά· καὶ μὲν δὲν
πρέπει νὰ το καταλάβῃ, πῶς τὴν νομίζομε νεράιδα.

ΚΥΡΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ. Αἶ, φθάνει πλεῖα, παιδάκια μου,
ὅσο ξεκουράσθηκα· ἄς σηκωθῶ τώρα νὰ πάγω 'ς τὴ
δουλειά μου. (Σηκώνεται)

ΕΛΕΝΗ. (Χαμηλοφώνως πρὸς τὸν Ἀλκιβιάδην)
Κύτταξέ τὴν καλὰ, Ἀλκιβιάδης. Νά, νὰ τώρα θαρρῶ
θὰ μεταμορφωθῇ!..

ΚΥΡΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ. Σᾶς εὐχαριστῶ, παιδάκια μου.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. (Χαμηλοφώνως πρὸς τὴν Ἑλένην)
Μὰ δὲν μεταμορφώνεται...

ΕΛΕΝΗ. Περίμενε δά· εἶς' ἑνα;

ΚΥΡΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ. Καλὸ βρά-
δυ, καλὰ μου παιδιά. (Ἀπο-
μακρύνεται).

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ (Λυπημένος).
Φεύγει!..

ΕΛΕΝΗ. Τὸ κάμνει διὰ νὰ
μας δοκιμάσῃ· θὰ ξαναγυρίσῃ·
ἄκουσέ με.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Ἐγὼ σου λέγω
πῶς φεύγει με τὰ σωστά τῆς
καὶ δὲν θὰ μεταμορφωθῇ. Πρέπει
νὰ τρέξωμε κατόπιν τῆς. (Τρέ-
χουν) Κυρία!

ΕΛΕΝΗ. Κυρία!

ΚΥΡΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ. (Ἐπιστρέ-
φουσα) Τί εἶνε, καλὰ μου παιδιά;

ΕΛΕΝΗ. Σᾶς ἐφερθήκαμε εὐ-
γενικά, δὲν εἴν' ἔτσι;

ΚΥΡΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ. Πολὺ εὐ-
γενικά.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Σᾶς ἔδωκα σο-
κολάτα.

ΕΛΕΝΗ. Ἐγὼ σας ἔδωκα νὰ
πιῇτε μέ τὸ τάσι μου.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Κ' ἐγώ.

ΕΛΕΝΗ. Καὶ θὰ 'κρατούσαμε καὶ τὸ καλάθισσά σας,
ἂν ἠθέλατε.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Κι' ἄς ἦταν καὶ βαρὺ.

ΚΥΡΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ. Πολὺ καλὰ, ἀρχοντόπουλά μου·
μὰ δὲν σας εἶπα εὐχαριστῶ γιὰ ὅλα αὐτά;

ΕΛΕΝΗ. Ναί, μά...

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Μεταμορφωθῇτε τώρα πλεῖα, κυ-
ρία... ἀλλάξετε.

ΚΥΡΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ. (Μὲ ἐκπληξιν) Ν' ἀλλάξω;

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Ἀπὸ ἄσχημη πού εἶσθε τώρα γενεῇ
νέα καὶ εὐμορφῇ καὶ βάλτε τὴν χρυσοῦν σας φορεσιά
καὶ τὴν διαμαντένια σας κορόννα.

ΚΥΡΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ. Χρυσὴ φορεσιά; διαμαντένια κο-
ρόννα; Μὰ δὲν μου λέτε γιὰ ποῖόν με πέρνετε;

ΕΛΕΝΗ. Γιὰ νεράιδα· δὲν εἶσθε νεράιδα;

ΚΥΡΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ. (Γελῶσα) Νεράιδα! χά, χά, χά!
ἡ κυρά Κατερίνα, νεράιδα!...

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Σᾶς παρακαλῶ, κυρία, μεταμορ-
φωθῇτε.

ΚΥΡΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ. Ἀχ, παιδιά μου, κ' ἐγὼ. αὐτὸ
θέλω. Ἄν μπορούσα νὰ γίνω νέα θὰ γινόμουν 'ς τὴ
στιγμὴ· ἂν μπορούσα νὰ κάμω ὅχι μιά χρυσοῦν φορε-
σιά μὰ μιά ὑποφερτὴ φούστα ἀπὸ μερινό, θὰ τὴν ἔ-
κανα 'ς τὴ στιγμὴ. Μά, γιὰ τὴν κακὴ μου τύχη, δὲν
μπορῶ. Τὰ χρόνια μ' ἐγέγρασαν, καὶ ὁ Θεὸς μ' ἔκανε
πτωχή. Τέτοια θὰ μείνω ὅσο νὰ με πάρῃ εἰς τὸν
ἄλλον κόσμον, ὅπου θὰ με κάμῃ νέαν ἢ πλούσιαν, ἂν
θέλῃ ὁ ὕδιος...

ΕΛΕΝΗ. Λοιπὸν ἀλήθεια δὲν
εἶσθε νεράιδα;

ΚΥΡΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ. Ὁχι, παι-
διά μου, δὲν εἶμαι.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Καὶ δὲν θὰ μας
κάμετε τίποτε δώρο;

ΚΥΡΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ. Ἀχ, παι-
δάκια μου, τί ἔχω νὰ σας δώσω
ἐγὼ ἢ κακομοίρα;

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Δὲν ξέρατε πό-
σο ἠθελα ἕνα ἀλογάκι με τρο-
χοῦς νὰ τρέχῃ μόνο του...

ΕΛΕΝΗ. Κ' ἐγὼ μιά μεγάλην,
μεγάλην κούκλα πού νὰ μιλήῃ...

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Κ' ἐγώ...

ΚΥΡΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ. Μὰ δὲν
ἔχω τίποτε ἀπ' αὐτὰ ἐγώ, μα-
τάκια μου.

ΕΛΕΝΗ. Ἀς εἶνε· δώστε μας
ὅ,τι ἔχετε, ὅ,τι θέλετε.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Ναί, ὅ,τι θέ-
λετε.

ΚΥΡΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ. Μὰ δὲν ἔ-
χω τίποτε, τίποτε, τίποτε!.. Ἀ!

ναί, ναί σταθῇτε, ἔχω 'λίγα φουντούκια 'ς τὴν τσέ-
πη μου. Νά, πάρτε τα· αὐτὰ μονάχα ἔχω.

ΕΛΕΝΗ καὶ ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. (Μαζί) Εὐχαριστῶ,
κυρία, εὐχαριστῶ.

ΚΥΡΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ. Καὶ τώρα μὴν τρέχετε πλεῖα
κατόπι μου· ἔχω σταθῇ πολλὴ ὥρα καὶ ἀργησα· πρέ-
πει νὰ πάγω 'ς τὸ σπῆτι μου νὰ ἰδῶ τῆς δουλειᾶς
μου. (Ἀπομακρύνεται)

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ

ΕΛΕΝΗ, ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ

ΕΛΕΝΗ. Ἀς λέγῃ πῶς δὲν εἶνε νεράιδα· ἐγὼ σου
λέγω πῶς εἶνε.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Ἐγὼ λέγω πῶς δὲν εἶνε· ἂν εἶνε
γιὰτὶ δὲν μεταμορφώθηκε;

ΕΛΕΝΗ. Αὐτὸ δὲν σημαίνει· μᾶς ἔδωκε φουντούκια.

«ΑΣ ΤΑ ΜΕΤΡΗΣΩΜΕΝ» (Σελ. 62)

Αἱ νεράιδες χαρίζουν πολλές φορές φουντούκια, μαγικά φουντούκια που έχουν μέσα διαμάντια.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Ἀλήθεια; Λοιπὸν νὰ τα σπάσουμε, νὰ ἰδοῦμε!

ΕΛΕΝΗ. Πρῶτα ἄς τα μετρήσωμε· ἓνα, δύο, τρία, τέσσαρα, πέντε, ἕξη, ἐπτὰ, ὀκτώ, ἑννέα, δέκα, ἑνδεκά, δώδεκα· εἶνε δώδεκα.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Ἐξή γιὰ μένα κ' ἕξ γιὰ τένα. Ἄς τα σπάσωμε.

ΕΛΕΝΗ. Ὅχι ὅμως μὲ τὰ δόντια· ἡ μητέρα δὲν θέλει.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Τὰ σπάνουμε μὲ τῆς πέτρες (Θραυεὶ τὸ πρῶτον λεπτοκάριον)

ΕΛΕΝΗ. Αἶ, λοιπὸν;

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Λοιπὸν... εἶνε φουντούκι.

ΕΛΕΝΗ. Ἐνα ἄλλο, σπάσε ἓνα ἄλλο νὰ ἰδοῦμε.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. (Ἀφοῦ ἔθραυσε πολλὰ) Νά, νὰ κι' ἄλλα! δὲν βλέπω τίποτε μέσα... ἂ! ὄχι, βλέπω ἓνα σκουλήκι· μὴν εἶνε αὐτὸ τὸ διαμάντι;...

ΕΛΕΝΗ. Τὴν ἐπάθαμε!

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Ἀχ, καὶ νὰ τῷξερα!... Μᾶς ἐκορόδεψε ἡ νεράιδα σου.

ΕΛΕΝΗ. Δὲν εἶνε νεράιδα, Ἀλκιβιάδη... ὅθνε μάγισσα...

ΣΚΗΝΗ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΕΛΕΝΗ, ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ, ΕΥΘΑΛΙΑ

ΕΥΘΑΛΙΑ. (Φωνάζουσα) Ἐλένη! Ἀλκιβιάδη! αὐτοῦ εἰσθε; Ναί; Εἰσθε πολὺ φρόνιμα ἀφοῦ ἐμείνχατε ὅπου σας εἶπα. Καὶ τί παιγνίδια ἐπαίξατε;

ΕΛΕΝΗ. Τίποτε.

ΕΥΘΑΛΙΑ. Μοῦ φαίνεται σὺν νῆχετε καί τι.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Ἐμεθα θυμωμένοι.

ΕΥΘΑΛΙΑ. Διὰ τί;

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Πέρασ' ἀπ' ἐδῶ μὴ γρη῏. Τῆς ἐδῶκαμεν σκοκλάτα καὶ νερὸν καὶ αὐτὴ μας ἔδωκε καί τι ἑλεεινὰ φουντούκια.

ΕΥΘΑΛΙΑ. (Ἀφοῦ ἔφαγεν ἓν) Δέν μου φαίνονται διόλου ἑλεεινὰ. Ἐγὼ τα εὐρίσκω μάλιστα πολὺ ὠραῖα.

ΕΛΕΝΗ. Ναί, καλὰ σὺν φουντούκια, ἄλλὰ...

ΕΥΘΑΛΙΑ. Σὺν φουντούκια, βέβαια καὶ τί ἄλλο θέλετε νὰ εἶνε...

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Θέλαμε νᾶχουν διαμάντια μέσα.

ΕΥΘΑΛΙΑ. Διαμάντια;

ΕΛΕΝΗ. Ναί. Τὴν Κυρὰ Κατερίνα τὴν πῆρχε γιὰ νεράιδα καὶ θέλαμε νὰ μας κάμει χαρίσματα...

ΕΥΘΑΛΙΑ. Ἡ Κυρὰ Κατερίνα δὲν εἶνε νεράιδα· μόνον εἰς τὰ παραμύθια εἶνε νεράιδες, σὰς τῶχ' εἰπεῖ τόσες φορές...

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Τὸ ἤξευρα ἐγὼ, μὰ ἡ Ἐλένη μ.ῦ εἶπε...

ΕΛΕΝΗ. Ἡ νόμιζα πὺς βρίσκουνταν ἀκόμη κάμποσες ἐδῶ κ' ἐκεῖ ὄχι! πόσο ἤθελα νὰ βρίσκουνταν!... Μὰ αὐτὴ ἡ κυρὰ Κατερίνα ἔπρεπε ἀπ' τὴν ἀρχὴν νὰ μᾶς το πῇ τὴν ὥς δὲν ἦταν νεράιδα.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Βέβαια· τῆς ἐδείξαμε τόσην εὐγένεια, τῆς ἔδωκα τὴν σκοκλάτα μου. Πὺς μετάνοισα!

ΕΥΘΑΛΙΑ. Παράξενο! τὴν περκαμένην ἐβδομάδα καὶ οἱ δύο σας ἔδωκατε τὸ πρόγευμά σας ἔς ἐκεῖνο τὸ πτωχὸ παιδάκι, καὶ ὄχι μόνον δὲν ἐμετανοήσατε, ἀλλ' εἶχατε μὴ χαρὰ!

ΕΛΕΝΗ. Τότε ἦταν ἄλλο πράγμα· ἐπεινοῦσε τὸ κακὸ μωρο καὶ τοῦ ἐδῶκαμε τὸ πρόγευμά μας μὲ τὴν καρδιά μας, ἀπὸ καλοσύνη· ἐνῶ τώρα... τώρα...

ΕΥΘΑΛΙΑ. Ὅτι ἐδῶκατε τὸ ἐδῶκατε ἀπὸ συμφέρον, καὶ δὲν ἐκάματε διόλου καλὰ. Ὅπου οἱ δὲ μὲ τὸ σκοπὸ νὰ κερδίση, πολλές φορές γελιέται. Πρέπει νὰ δίδωμε διὰ νὰ κάμωμεν καλόν, διὰ νὰ μας χρεωστοῦν χάριν, καὶ μ' αὐτὸν τὸν τρόπον δὲν κινδυνεύομεν νὰ χάσωμεν τίποτε.

ΕΛΕΝΗ. Ἀλήθεια εἶνε αὐτό!

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Λοιπὸν, Εὐθαλία, εἰσθε βεβία ὅτι δὲν εἶνε πλεῖα εἰς τὸν κόσμον νεράιδες;

ΕΥΘΑΛΙΑ. Εἰμαι βεβαιοτάτη. Ἐρωτήσατε τὴν μητέρα σας, καὶ θὰ σας πῇ, ὅπως καὶ ἐγὼ, ὅτι ποτὲ δὲν ὑπῆρξαν νεράιδες, παρὰ μόνον μέσα εἰς τὰ παραμύθια ποὺ διαβάζουν τὰ μικρὰ παιδάκια.

ΕΛΕΝΗ. Κρίμα! κρίμα!

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Ὡστε ὅποιος πειράζει τῆς γρη῏ς δὲν φοβεῖται νὰ τον κύνουν ἄσχημο ζῷο;...

ΕΥΘΑΛΙΑ. Ὅχι· διότι τότε εἶνε πλεόν ζῷον. Τὸ παιδί ποὺ τοῦ βυστᾷ ἡ καρδιά τοῦ νὰ φανῇ κακὸν σὲ μὴν γράειν δὲν εἶνε ἄνθρωπος, εἶνε ζῷον, θηρίον. Πρέπει νὰ εἴμεθα εὐγενεῖς, παιδιὰ μου, εἰς τοὺς γέροντας. Τὰς γράεις, δὲν πρέπει νὰ τὰς τιμῶμεν μόνον καὶ μόνον διότι ἡμπορεῖ νὰ εἶνε νεράιδες· ἔζησαν πολὺ, καὶ ὑπέφερον πολὺ αἱ καίμεναι! ἔχουν ἰδεῖ τόσα πράγματα εἰς τὴν ζωὴν των δι' αὐτὸ πρέπει νὰ τὰς σεβώμεθα ἡμεῖς οἱ νεώτεροι. Καὶ ἐκτὸς τούτου, εἶνε ἀδύνατα πλάσματα, καὶ τὰ ἀδύνατα πλάσματα πρέπει νὰ τὰ βοηθῶμεν. Εἴτε πλούσιοι, λοιπὸν εἶνε, εἴτε πτωχοί, μὴν περιμένετε ἀπ' αὐτὰς μαγικά δῶρα, ἀλλὰ, ἂν μὲ τὴν καλὴν διαγωγήν σας γίνετε ἄξιοι νὰ σας δώσουν τὴν εὐχὴν των, ἡ εὐχὴ των θὰ σας φέρη καλόν, εὐτυχίαν...

ΕΛΕΝΗ. (Εἰς τὸν Ἀλκιβιάδην) Καλὰ λέγει ἡ Εὐθαλία. Πολὺ σωτὰ λόγια μᾶς εἶπε.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. Ἀλήθεια! Ἐλένη...

(Παράφρασις)

ΑΡ. Π. ΚΟΥΡΤΙΑΝ

«ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ»

Εὖγε καὶ ὑπέρευγέ σας, καλαὶ μου φίλοι, Ἀργυρῶ καὶ Ἀγγελικῇ Παπαμάρκου διὰ τὴν ὑπὲρ τῆς Πατρίδος εἰσφορὰν σας, εἶνε πολὺ τιμὰ τὰ σράντα φράγκα τὰ ὁποῖά μοι ἐστείλατε ἀφ' οὗ προέρχονται ἀπὸ τὰς μικρὰς σας οἰκονομίας· ἀλλ' ἀκόμη πολυτιμότερά μοι ἐφάνησαν τὰ χρυσὰ λόγια τῆς ἐπιστολῆς σας μὲ τὰ ὁποῖα συνοδεύετε τὴν εἰσφορὰν ταύτην· τοιαῦτα ἐλληνίδες ὡς σεῖς εἶνε καμάρι τῆς Πατρίδος. Ὡς πρὸς τὸ σταλὲν ποσὸν θὰ ἴδῃτε προσεχῶς ἂν ὁ ἀνείλω στήλην εἰσφορῶν ἡ ὄχι· ἂν στείλουν ἀκόμη καὶ ἄλλοι φίλοι μου καὶ ἄλλαι φίλαι μου καὶ συναχθῇ ποσότης ὅπως αὐτὸ τοῦ σκοποῦ, τότε θ' ἀνείλω, εἰδεμὴ θὰ ἐπιστρέψω ὅσα ἔλαβα εἰς τοὺς μικροὺς καὶ τὰς μικρὰς φιλοπάτριδας λυπομένην ὅτι ἡ εὐγενὴς προθυμία των δὲν εὔρε πολλοὺς μιμητάς.

Περαισιτικά, περσιτικά, Βασιλὶς τῆς Ἐρήμου καὶ γράφε μοι τώρα συχνά. Σὲ πιστεύω ὅτι ἡ σιωπὴ σου δὲν προήλθεν ἐξ ἀμελείας· δὲν σε νομίζω ἀμελή, διότι ἂν σ' ἐνόμιζον τοιαύτην εἰς τὰ κλημάτα σου, εἴτε εἰς τὰλλα καθήκοντά σου, θὰ σου ἠύχονην περσιτικά καὶ ἀπὸ αὐτὴν τὴν τρομερὰν ἀσθένειαν, ἡ ὁποία καταστρέφει ὅποιον πίσην εἴτε μικρὸς εἶνε εἴτε μεγάλος καὶ ἡ ὁποία λέγεται ἀμέλεια· ὄχι, ὄχι δὲν τὴν ἔχεις σὺ τὴν ὀλεθρίαν αὐτὴν νόσον ἡ ὁποία μαρμαίνει τὴν εὐφυΐαν ὡς ἡ φυλλοξήρα τὰ κλημάτα καὶ κατατρώγει τοὺς καλλιτέρεους χαρακτῆρας ὡς ἡ σκωρία τὸν σίδηρον· σὺ εἶσαι καλὴ κόρη.—Ἐκτιμῶ πολὺ τὴν προθυμίαν σου πρὸς τὴν συνεισφορὰν σου ὑπὲρ τῆς Πατρίδος, ἀλλ' ἀκόμη δὲν ἀπεφάσισα ὁριστικῶς ν' ἀνείλω κατάλογον συνεισφορῶν· σὲ συνεκίνησε πολὺ μοῦ γράφεις ἡ ἐπιστολὴ τῆς μικρᾶς Ὀλγας Σπάθης· καὶ ποῖον δὲν συνεκίνησε; ὅλοι μοι γράφουν περὶ αὐτῆς· ποῦ νὰ εἰδῇ τὴν μικρούλα φίλην μου ὅτι ἀπέκτησε τόσην φήμην καὶ ὅτι περὶ αὐτῆς γίνεται λόγος εἰς τὰ περισσώτερα μέρη τοῦ πολιτισμένου κόσμου, ἐξαπὸ τὴν παντοῦ ὅπου πηγαίνει ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ; Βλέπετε, μικρὰ μου Ὀλγα, Βασιλὶς τῆς Ἐρήμου καὶ λοιπαὶ μοι φίλαι πόσον ἀνταμειβονται αἱ καλαὶ ἰδέαι, καὶ αἱ καλαὶ πράξεις;

Ναί, νῆς μου φίλε, μικρὴ μου Ἰωαννίδη, εἰμαι σύμφωνος μαζί σου, ἡ ἐπιστολὴ σου ἔχει πολλὰ λάθη· ἀλλὰ σὺ τα συγχωρῶ εὐχαρίστως ὅλα· πρῶτον διότι εἶσαι μικρὸς ἀκόμη, καὶ δεῦτερον διότι συναισθάνεσαι τὰ λάθη σου καὶ τὰ ὁμολογεῖς· σφάλμα δὲ τὸ ὁποῖον συναισθάνεσαι τις καὶ ἔχει ἀπόφασιν νὰ το διορθώσῃ, εἶνε μισοδιορθωμένον· ὥστε δουλεύει, παιδί μου! ἐγὼ θὰ παρατηρῶ τὰς ἐπιστολάς σου μὲ προσοχὴν καὶ ἂν εὐρίσκω εἰς κάθε νέαν ὀλιγώτερη λήθη θὰ σου λέγω· εὖγε! Παιδικὰ πνεύματα νὰ μου στείλῃς ἄλλα.

Εὐχαριστήθηκα πολὺ διὰ τὴν χαρὰν τὴν ὁποίαν ἠσθάνθησ' ἄμα ἔλαβες τὰ φυλλάδιά μου, ἀγαπητὴ Θεοδοσίᾳ, ἀλλὰ πολὺ περισσώτερον εὐχαριστήθηκα διὰ τὰς εὐχαριστήσεις τῆς ἀξιολύμου μητρὸς σου, ἡ ὁποία μ' εὐχαριστεῖ ὁδίοι ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ἔγεινεν αἰτία καὶ σήμερον ἐπιμελεῖται ὁ ἀδελφός σου Λεωνίδας ὁ Σπαρτιάτης· ὅταν ἐμπνέω καλὰς ἰδέας εἰς τοὺς μικροὺς μου φίλους, ὅταν τοὺς κάμνω καλλιτέρεους, εἰμαι εὐτυχὴς, ναί, πολὺ εὐτυχής!...

Ἄλλο παιδικὸν πνεῦμα νὰ μου στείλῃς, ἀγαπητὴ μου Εὐγενίᾳ Ὁρλινδου, διότι αὐτὸ το ἔχω δημοσιεύσει.

Ὅρατον εἶνε τὸ ψευδώνυμόν σου, Ἀλέκτορ τῆς Αὐγῆς, ἐλπίζω ὅτι θὰ λαλήσῃ συχνά ν' ἀκούω τὴν φωνήν σου· Κουκουτίκο! Κουκουρίκο!

Ὡ Διμοστέζουσα Καρδία, μὲ τὸ περιπλοῦς καὶ ῥομαντικὸν ψευδώνυμόν σου, διχτεῖ δὲν μου γράφεις καὶ ὀλίγας λέξεις... δὲν σου φαίνεται κάπως περὶ ἐνασχόλησις διὰ μίαν αἰμοστέζουσαν καρδίαν νὰ λυθῇ ἀπλῶς συλλαβογράφους καὶ λεξιγράφους καὶ νὰ μὴ λέγῃ τίποτε, τίποτε;

Εὐχαρίστως θὰ δημοσιεύω πνευματικὰς ἀσκήσεις, ἂν μου ἀρέσουν, ἀγαπητὴ Λιμὴ τῆς Ζέας· ἀλλὰ νὰ μού τις στέλλῃς σὺ ὁ ἴδιος, σὲ παρακαλῶ, καὶ νὰ μου γράφῃς τακτικὰ διὰ νὰ σου ἀπαντῶ· δὲν εἰσέυρεις πόσον ὠφελοῦνται ὅσοι ἔχουν μαζί μου ἀλληλογραφίαν· ξεμουδιάζει τὸ χέρι των καὶ συνειθίζουν νὰ γράφουν· καὶ ἔπειτα διατί νὰ βάζῃς εἰς κόπον τὸν καλὸν πατέρα σου νὰ μου γράφῃ;

Πόσον μ' ἀρέσει τὸ ψευδώνυμόν σου, Ξανθοῦλα! ἔχει χάριν· ἔχει ποιήσιν, (Μὴν εἶδες τὴν Ξανθοῦλα;—Τὴν εἶδα ἔχως ἀρχά...) ἔχει δὲν εἰσεύρω κ' ἐγὼ τι. Ἀλλὰ κρίμα ἐν τούτοις εὐμόρφον ψευδώνυμον νὰ μου γράφῃ τόσον ὀλίγα· κρίμα!...

Ἀκούς ἐκεῖ ἂν θέλω νὰ ἔχω καὶ μαζί σου ἀλληλογραφίαν, Χαράλαμπε Βυζάντη; θέλει· κ' ἐρωτήμαξ, παιδί μου; θέλω, θέλω καὶ γράφε με συχνά.

Ναί, εἶσαι φιλόπατρις, φίλε μου Κατάρη, καὶ λυπεῖσαι πολὺ διότι εἶσαι μικρὸς ἀκόμη καὶ δὲν εἰμφορεῖς τὰ δεῖξῃς καὶ δι' ἔργων τὴν φιλοπατρίαν σου. Τί νὰ γίνῃ; ὑπομονή! τὰ χρόνια περνοῦν τόσον γρήγορα ὥστε δὲν θ' ἀργήσῃ νὰ ἔλθῃ ἡ ποθητὴ στιγμή τὴν ὁποίαν ζητεῖς.

Ἡ ἐπιστολὴ σου μοι ἐφάνη ὡς μυθιστόρημα, φίλε μου Βασίλει· τῆς Ἐρήμου· τί ἐπεισώδια! τί περιπέτειαι! Ἦσο εἰς Πόρτ-Σαῖδ, ἀλλ' ἐπειδὴ ἐκεῖ δὲν ὑπάρχουν κατὰ τὴν σχολεῖα, μετέβης εἰς Κέρκυραν, εἰς τὸ Ἑλληνικὸν ἐκπαιδευτήριον· «Καποδιστριας» εἰς τὸ ὁποῖον σπουδάζεις εἰς ἑσωτερικὸς μαθητής. Εἰς Πόρτ-Σαῖδ εἶχες γνωρίσει τὸν Γέρον τοῦ Μωριᾶ, ὅστις διὰ τὴν αὐτὴν μὲ σὲ αἰτίαν ἐπήγεν εἰς τὴν πατρίδα σου. Εἶνε ὠραία, καὶ περικαλλὴς ἡ Κέρκυρα καὶ εἶσαι καταμαγευμένος, ἀλλ' ἔχεις καὶ μίαν λύπην ὅτι εἶσαι μακρὰν, μακρὰν ἀπὸ τοῦς προσφιλεῖς σου γονεῖς· συχνὰ ἐνθυμεῖσαι καὶ τὸν φίλον σου Γέρον τοῦ Μωριᾶ καὶ εἰς τὰς στιγμὰς τῆς μελαγχολίας σου λέγεις: Ποῦ νὰ εἶνε, τί νὰ κάμνῃ, ἀρχὴν νὰ μ' ἐνθυμῇται; θέλεις νὰ τῷ στείλῃς ἐπιστολὴν καὶ δὲν εἰσέυρεις ποῦ εἶνε· Ἀκούεις, Γέρον τοῦ Μωριᾶ, ποῦ εἶνε ὁ φίλος σου; τώρα ποῦ το ἔμαθες γράψε τοῦ γράμμαξ διὰ νὰ δεῖξῃς ὅτι τον ἀγάπῃς καὶ σὺ ὅπως ἐκεῖνος καὶ εἰσαι ἄξιος φίλος του.

Μὲ συνεκίνησε βαθύως, καλὴ μου φίλη Ἐλένη Κιλλο-γερουίτις, ἡ ἐπιστολὴ σου· ὦ! εἶσαι ἀληθὴς Ἑλληνὶς οὐχὶ μόνον διότι ἡ μακαρίτης μητὴρ σου κατήγετο ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα, ἀλλὰ καὶ διότι ἔχεις ἑλληνικὴν καρδίαν· ἐγὼ θὰ σ' ἀγαπῶ μὲ τὴν ἰδιαίτην ἐκείνην ἀγάπην μὲ τὴν ὁποίαν ἀγαπῶ τὰς φίλας μου αἱ ὁποῖαι εἶνε μακρὰν, μακρὰν, εἰς ἑξάς χώρας. Γράφε μοι συχνά, γράφε μοι πολλὰ διὰ νὰ ἐλαφρύνεται ἡ καρδία σου ἡ ὁποία φαίνεται στενοχωρημένη.

Εἶσαι ἀξιόπαινος, Ἀἰά Τελαμωνίτις, διὰ τὴν τάξιν τὴν ὁποίαν δεῖκνυεις· ἔχεις εἰς ἄλλο χαρτὶ τὴν ἐπιστολήν σου, εἰς ἄλλο τὰς λύσεις, εἰς ἄλλο τὰς πνευματικὰς ἀσκήσεις σου εἰς ἄλλο τὰ παιδικὰ πνεύματά σου. Τί καλὰ ἂν σ' ἐμμοῦντο ἔλοι· πόσον θὰ μ' εὐκλόουν! Ὡς τοῖς ἔλεγα ὅτι λέγω καὶ εἰς σὲ αὐτὴν τὴν στιγμήν· Εὖγε!

Ἡ χαρὰ σου! εἶνε ἡ γλυκυτέρα χαρὰ, Μορὴ τοῦ Ἀρχαδίου, διότι εἶνε ὠραῖον ν' ἀνταμειβεται κανεὶς καὶ νὰ βραβεύεται· Εἶθε ὅπως ἔβραβεύθης πρὸ ὀλίγου εἰς τὸν Διαγωνισμόν τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ, νὰ βραβευθῇς καὶ ἄλλοτε καὶ πολλὰκις εἰς τὴν ζωὴν σου.—Καὶ ποῖος θὰ με βραβεύῃ; ὅχι μ' ἐρωτήσῃς—Οἱ ἀξιότιμοι γονεῖς σου, οἱ γινώριμοί σου, ἡ κοινότης· ναί, μικρὰ μου φίλη, ἡ ζωὴ εἶνε ὡς διαγωνισμός καὶ εὐτυχεῖς ὅσοι μὲ τὴν καλὴν διαγωγήν των καὶ τὰ καλὰ αἰσθημάτων των γίνουσι ἄξιοι τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ἐκτιμήσεως τῶν ὁμοίων των, διότι αὐτὰ εἶνε τὸ ἀριστον βραβεῖον.

ΟΙ ΔΥΟ ΣΠΟΥΡΓΙΤΑΙ

(Συνέχεια και τέλος: ἴδε σελ. 55)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Ἦλθεν ὁ Μάρτιος· οἱ δύο μας σπουργίται εἶνε πολὺ ἀνήσυχοι, πηγαινοέρχονται ἀκαταπαύστως, τρέχουν ἐπάνω κάτω ὅλην τὴν ἡμέραν, καὶ πάντοτε ὅταν ἐπιστρέφουν φέρουν εἰς τὸ ράμφος των πότε κανὲν ἄχυρον, πότε κανὲν μικρὸν πτερόν.

— Τί λές, γυναῖκα, εἶπεν ὁ σπουργίτης, δὲν σου φαίνεται πῶς τὰ μικρά μας εἶνε πολὺ καλὰ αὐτοῦ μέσα; Δὲν ξέρεις πῶς μ' ἀρέσει νὰ τα βλέπω μετὰ τὸ μικρὸ σουδελρό τους προσωπάκι, πόσον εὐτυχῆς θὰ εἶμαι ὅταν ἀκούσω νὰ μου εἰπουν: «Πατέρα!» Κ' ἐσύ, γυναῖκα, δὲν θὰ χαρῆς, αἶ; Τώρα ἂς ξεκουρασθῶμεν ὀλίγον, διότι εἶμαι πολὺ κουρασμένος.

Εἶνε πρωί, ἡ κυρὰ σπουργίταινα εἶνε εἰς τὴν φωλεάν, ἐνῶ ὁ σύζυγός της συχοπηδᾷ ἐπάνω εἰς τὸ κοντάρι τοῦ παραθύρου. Πόσον χαρούμενος φαίνεται! Πλησιάζει τὴν γυναικά του:

— Στάσου νὰ ἰδῶ μιὰ φορὰ ἀκόμη, τῇ εἶπε.

Ἀμέσως δὲ ἡ σπουργίταινα σηκώνεται, καὶ ὁ σπουργίτης βλέπει τὸ ὠραῖον μικρὸν λευκὸν αὐγὸν μετὰ τὰ μαῦρα στίγματα, τὸ ὁποῖον ἐγέννησε τὴν νύκτα.

— Τί εὐμορφὸ που εἶνε! εἶπεν ὁ σπουργίτης. Τώρα σκέπασέ το γρήγορα, διὰ νὰ μὴν κρυώσῃ. Ὁ σπουργίτης ἐπῆγε μετ' ὀλίγον καὶ ἐκάθησεν εἰς τὸν νεροχύτην μιᾶς στέγης, κελαδῶν:

— Πί, πί, πί, ἔχω ἓν' αὐγό!

«Ὅλοι οἱ φίλοι του ἦλθον νὰ τον συγχαροῦν καὶ νὰ τῷ εὐχηθῶν ἐν καλὸν σπουργιτάκι».

Τὴν ἐκπύριον, νέα εὐτυχία! μέσα εἰς τὴν φωλεάν ὑπῆρχεν ἓν αὐγὸν περισσότερον. Τότε ὁ κύρ σπουργίτης ἐφώνησε τραγουδιστὰ ἀπὸ τὴν ὑψηλοτέραν καπνοδόχην:

Πί, πί, πί, πᾶ, πᾶ, πᾶ,

Ἔχω δυὸ ὠραὶ' αὐγά!

Εἰς τὸ τέλος τῆς ἑβδομάδος, ἡ κυρὰ σπουργίταινα ἐκλώσσα πέντε ὠραῖα φᾶ, καὶ δὲν ἐφευγεν ἀπ' αὐτὰ παρὰ ὅταν ἐπήγαινε νὰ λάβῃ ὀλίγην τροφήν. Εἰς αὐτὸ τὸ διάστημα ὁ σύζυγός της τὴν ἐσυντρόφει, κελαδῶν κάποτε, καὶ συχνότερα διηγούμενος εἰς αὐτὴν ὅ,τι συνέβαιναν εἰς τὰ πέριξ. Μίαν πρωίαν, πολὺ ἑνωρίς, τὸν ἐφώνησεν αὕτη.

— Ἀκουσε, τῷ εἶπε, μοῦ φαίνεται ὅτι ἤκουσα ὀλίγον κρότον εἰς τὸ πρῶτο μου αὐγό, σὺ νὰ κτυπᾷς τὸ παιδί μας μετὰ τὸ ράμφος του τὸ αὐγότσεφλον' μήπως θέλει νὰ βγῇ;

Τὴν αὐτὴν στιγμήν, τὸ αὐγότσεφλον ἔσπασε, καὶ εἶδον μετ' ὀλίγον νὰ ἔβγῃ ἐν ῥάμφος, ἔπειτα ἡ κεφαλή, καὶ τέλος ἐν σπουργιτάκι ὁλόγυμνον περὺ-

σιάσθη εἰς τὰ ἐκπεπληγμένα βλέμματα τῶν γονέων του...

— Δὲν ἐννοῶ διατὶ δὲν ἔχει πτερά, εἶπεν ὁ πατήρ.

— Καὶ ἐγὼ εἶμι πολὺ ἀνήσυχος, διότι βλέπω ὅτι ἔχει κλεισμένα τὰ μάτια του, ἐξηκολούθησεν ἡ μήτηρ. Ὅτι εἶνε ἄρρωστο, νομίζω. Πήγαινε, σὲ παρακαλῶ, νὰ εὕρῃς τὴν μάμμη μου· αὕτη ἔχει περισσότερον πείραν ἀπὸ μᾶς καὶ θὰ εἰσπορέσῃ νὰ μας δώσῃ καμμίαν καλὴν συμβουλήν.

Ὁ κύρ σπουργίτης ἀνεχώρησε καὶ ἐπανῆλθε μετ' ὀλίγον μετὰ τὴν γραῖαν...

— Γὰρ νὰ δοῦμε τί ἔχει αὐτὸ τὸ μικρό, εἶπε. «ὦ! ἀμ' αὐτὸ εἶνε παιδάκι μιὰ χαρὰ, φτύστε το νὰ μὴ βασκαθῇ τὸ δρακοῦλι! τίποτα δὲν ἔχει, ὅλα τὰ σπουργιτάκια ἔτσι εἶνε ὅταν γεννῶνται. Ἀπὸ σήμερον θ' ἀρχίσουν τὰ πτερά του νὰ μεγαλώνουν, καί, ὕστερα ἀπὸ ὀκτὼ ἡμέρας, θ' ἀνοίξῃ τὰ μάτια του. Δόστε του μόνον νὰ φάγῃ πολὺ καὶ θὰ ὀρῇ ὅτι αὐτὸ τὸ ἀγόρι θὰ τιμῇ τὴν οἰκογένειάν μας».

Παρήλθον μερικοὶ ἡμέραι καὶ τὰ σπουργιτάκια ὅλα ἐξηλθον ἀπὸ τὰ φᾶ των· τώρα ἔχουν εὐμορφὰ πτερά καὶ κάθε ὥραν καὶ στιγμήν, τὰ ἀκούει κανεὶς νὰ φωνάζουν:

— Πεινώ! πεινώ!...

Μόλις ἡ μήτηρ ἀκουσῇ τὴν φωνὴν αὐτὴν, πετᾷ, διότι δὲν βαστᾷ ἡ καρδιά της νὰ πεινοῦν τὰ ἀγαπητὰ μικρά της. Τότε κάθε σπουργιτάκι καιροφυλακτεῖ τὴν στιγμήν τῆς ἐπιστροφῆς της· σπρώχνονται, ἀναβαίνουν τὸ ἐν ἐπάνω εἰς τὸ ἄλλο, καὶ ὅταν φθάνῃ ἡ μήτηρ κρυπτοῦσα εἰς τὸ ράμφος της μίαν μικρὰν κάμπην, φωνάζουν ὅλα: «Ἐμένα νὰ μοῦ τη δώσῃς!» Ἐμένα! καὶ ἀνοίγουν τὰ μικρά των κίτρινα ῥάμφη. Ἀλλ' εἰς ἐν μόνον τὴν δίδει, καὶ τὸ καλότυχον σπουργιτάκι κλείει τότε τοὺς ὀφθαλμούς του, καὶ φαίνεται ὅτι θέλει νὰ κοιμηθῇ, ἀλλ' ἔπειτα ὅταν ἡ μήτηρ ἐπιστρέφῃ, φωνάζει πάλιν καθὼς τὰ ἄλλα.

Πόσα ταξείδια κάμνουν τότε οἱ γονεῖς! ποῖος εἰσπορεῖ νὰ μετρήσῃ ἀκριβῶς πόσας κάμπας καταστρέφουν ἐντὸς μιᾶς ἡμέρας! Ἐπὶ τέλους, τὰ μικρά ἐχόρτασαν, κοιμῶνται τὴν στιγμήν ταύτην καὶ οἱ γονεῖς παρατηροῦν τὰ πουλιὰ μέσα εἰς τὴν φωλεάν των. Ὁ πατήρ παρατηρεῖ μετὰ εὐχαρίστησιν τὰ τέσσαρα ἀγόρια του, ἀλλὰ θαυμάζει ἀκόμη περισσότερον τὴν κόρην του, τὴν μικρὰν Ἀκτινούλαν (ἡ ὁποία ὀνομάσθη οὕτω εἰς ἀνάμνησιν μιᾶς ἀκτίδος τοῦ ἡλίου ἡ ὁποία ἐφώτισε τὴν ἑξοδὸν της ἐκ τοῦ φῶς).

Μίαν πρωίαν, ἐνῶ τὰ δύο πτηνά μας εἶχαν μείνει ὀλίγον περισσότερον ἀπὸ τὸ σὺνηθες ζητοῦντα ἔντομα, εὗρον, ὅταν ἐπέστρεψαν, τὰ σπουργιτάκια των κατα-

τρομασμένα, ζωωμένα εἰς τὸ βάθος τῆς φωλεᾶς, καὶ κανὲν ἐξ αὐτῶν δὲν ἐτόλμα νὰ κινηθῇ.

— Πατέρα! πατέρα! εἶπεν ἡ Ἀκτινούλα «ὦ! νὰ εἴξευρες! δυὸ πουλιὰ, ποῦ δὲν σας μοιάζουν διόλου, ἦλθον ἐδῶ· μᾶς ὠμίλησεν μετὰ κακὸν τρόπον χωρὶς ἄλλο ἦσαν πολὺ θυμωμένα».

— Ὅτι εἶνε ἴσως τὰ χελιδόνια, εἶπεν ὁ πατήρ ἀνήσυχος, ἐνθυμείσθε τὸ χρῶμα αὐτῶν τῶν πτηνῶν, παιδιὰ μου;

— Ἡ κοιλιὰ των ἦταν σχεδὸν λευκή, εἶπεν ἡ Ἀκτινούλα...

— Καὶ ἡ ῥάχη των μαυρογάλαζη, εἶπεν ἐν σπουργιτάκι...

— Καὶ ὁ λαιμός των κόκκινος, κόκκινος, εἶπεν ἐν ἄλλο.

— Αὐτὰ εἶνε, αὐτὰ εἶνε, εἶπεν ὁ πατήρ. Θεέ μου! τί θὰ γίνωμεν; Τὰ μικρά μας δὲν εἰξεύρουν ἀκόμη νὰ πετοῦν! Τὰ χελιδόνια ἐφθασαν γρηγορώτερα ἢ ὅ,τι ἐφантаζόμεν, διότι μόλις εἰμεθα εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ Μαρτίου.

— Ἀνησυχεῖς χωρὶς αἰτίαν, εἶπεν ἡ μήτηρ, τὰ χελιδόνια εἶνε πολὺ εὐγενῆ, εἰξεύρουν ἀπὸ παιδιὰ, καὶ εἶμαι βεβαία ὅτι θὰ θελήσουν νὰ μας ἀφήσουν τὴν φωλεάν των μερικὰς ἡμέρας ἀκόμη.

— Ἀμφιβάλλω, εἶπεν ὁ πατήρ, ἀλλὰ ἐπειδὴ εἰμυμποροῦν νὰ ἐπιστρέψουν ἀπὸ στιγμήν εἰς στιγμήν θὰ μείνω ἐδῶ διὰ νὰ τα δεχθῶ, σὺ πήγαινε τώρα νὰ εὕρῃς τροφήν διὰ τὰ μικρά· ἐπάνω σὲ μιὰ μνηλὴ πίσω ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν εἶνε κάτι καλὰς κάμπιες πράσινες.

Ἀφοῦ ἡ μήτηρ ἀνεχώρησε, ὁ πατήρ ἐκάθησε πλησίον τῶν μικρῶν του, καὶ ἐπερίμενεν ἀποφασιστικῶς τὰς χελιδόνας.

Ἐλαφρὸν πετερίγισμα ἠκούσθη μετ' ὀλίγον καὶ δύο πτηνὰ ἦλθον καὶ ἐκάθησαν ἐπάνω εἰς τὸ κοντάρι τοῦ παραθύρου.

— Χαίρω πολὺ ὅτι σας εὗρισκω ἐδῶ, εἶπεν ὁ χελιδόνος ἀποταθεὶς εἰς τὸν σπουργίτην, διότι ἔχω κάτι νὰ σας εἰπῶ. Ἦκουσα πολλάκις τοὺς φίλους μου νὰ λέγουν ὅτι οἱ σπουργίται πηγαίνουν καὶ ἀρπάζουν κάποτε τὰς φωλεὰς τῶν χελιδόνων, ὅταν λείπουν, ἀλλὰ δὲν ἤθελα νὰ το πιστεύσω, διότι ἐνόμιζα ὅτι τὰ σπουργίτια εἶνε τίμια πουλιὰ. Τώρα ὅμως βλέπω, κύριε, ὅτι δὲν ἐδυσκολευθήκατε διόλου νὰ καλοκαθησέτε εἰς τὴν φωλεάν μας καὶ ἐπειδὴ δὲν ἔχομεν σκοπὸν νὰ κτίσωμεν ἄλλην αὐτὴν τὴν χρονίαν, σὲ παρακαλῶ πολὺ νὰ μᾶς τὴν παραχωρήσετε τὸ γρηγορώτερον.

— Εὐχαρίστως εἶπεν ὁ κύρ σπουργίτης ὀλίγον τεταραγμένος, εὐχαρίστως θὰ ἀναχωρήσῃ διότι εἰξεύρω ὅτι δὲν εἶνε ἰδική μου αὕτη ἡ φωλεὰ· ἦλθα ἐδῶ εἰς μιὰ δυνατὴ κακοκαιρία ποῦ μου εἶχε χαλάσει τὴν ἰδική μου φωλεὰ, ἀλλὰ βλέπετε καὶ ὁ ἴδιος

ὅτι τὰ μικρά μου δὲν εἰμποροῦν νὰ φύγουν τώρα, διότι δὲν ἔξέρουν ἀκόμη νὰ πετοῦν.

— Ἀς περιμένωμεν μερικὰς ἡμέρας, εἶπεν ἡ χελιδὸνα συγκινηθεῖσα ἅμω εἶδε τὰ σπουργιτάκια εἰς τὴν φωλεάν...

Τὰ χελιδόνια εἶπαν μετὰξὺ των ἀκόμη μερικὰς λέξεις εἰς μίαν γλῶσσαν, τὴν ὁποίαν οἱ σπουργίται δὲν ἐνόησαν, καὶ ἔπειτα ἀνεχώρησαν.

Ὁ κύρ σπουργίτης ἐκελάδησε πολλὰ πί, πί, πί, ἀπὸ τὴν χαρὰν του, τὰ μικρά, τὰ ὁποῖα ἦσαν ζωωμένα εἰς τὸ βάθος τῆς φωλεᾶς, ἐκινήθησαν, καὶ ἡ Ἀκτινούλα ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμούς της, τοὺς ὁποίους εἶχε κλειστὸς καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς φιλονεικίας καὶ ὅταν ἡ σπουργίταινα ἦλθεν ὅλα τὰ σπουργιτάκια ἤνοιξαν τὰ ράμφη των διὰ νὰ πάρουν τὴν τροφήν των ὅπως πάντοτε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ

Εἶνε πρωί· ὁ ἥλιος ἀνέτειλε καὶ τὰ σπουργιτάκια κοιμῶνται ἀκόμη βαθεῖα· ὁ πατήρ ὅμως καὶ ἡ μήτηρ των ἔχουν ἐξυπνήσει πρὸ πολλοῦ.

— Σὲ βεβαίῳ, γυναῖκα, εἶπεν ὁ κύρ σπουργίτης, ὅτι ἔμποροῦν ν' ἀρχίσουν νὰ πετοῦν ἀπὸ σήμερον.

— Δὲν εὐξεύρω, μὴ τὴν ἀλήθειαν, πῶς συλλογίσασαι, εἶπεν ἡ μήτηρ, τὰ πτερά των εἶνε ἀκόμη πολὺ ἀδύνατα, εἶμαι βεβαία πῶς ἡ Ἀκτινούλα μόλις κινήθῃ θὰ πέσῃ εἰς τὴν αὐλὴν καὶ θὰ τὴν φᾶν ἡ γάτες. «ὦ! ὅχι, σὲ παρακαλῶ, ἂς περιμένωμεν ἀκόμη μερικὰς ἡμέρας».

— «Ὀχι, ὅχι, ὅχι, εἶπεν ὁ πατήρ, τὸ πῆρα ἀπόφασιν, σήμερον θὰ κάμουν τὸ πρῶτο πέταγμα των· πρέπει χωρὶς ἄλλο νὰ φύγωμεν ἀπὸ τὴν ξένη φωλεά».

Τὰ σπουργιτάκια ἔχουν ἐξυπνήσει ἐνῶ οἱ γονεῖς των συνομιλοῦν· οἱ ὀφθαλμοὶ των λάμπουν ἀπὸ εὐχαρίστησιν, διότι ἐπιθυμοῦν πολὺ, πολὺ νὰ μάθουν νὰ πετοῦν· αὐτοὶ εἶνε ὁ πόθος καθὲς μικροῦ σπουργίτου, τοῦ ὁποίου μόλις ἤρχισαν νὰ φυτρώνουν τὰ πτερά.

Τὸ μεγαλότερον ἐξέρχεται ἀπὸ τὴν φωλεάν, καὶ πηγαίνει εἰς τὸ κοντάρι τοῦ παραθύρου· πῶς τρέμει!... βλέπει εἰς τὴν αὐλὴν ἅ! τί βαθεῖα ποῦ εἶνε! φοβεῖται, φωνάζει! Ἡ μήτηρ τρομαγμένη φωνάζει καὶ αὕτη, καὶ τὰ μικρά φωνάζουν ἀκόμη δυνατώτερα...

— Δὲν εἶνε τίποτε, δὲν εἶνε τίποτε, εἶπεν ὁ πατήρ, θάρρος, παιδί μου! Κύττα ἐπάνω! Κρατήσου δυνατὰ εἰς τὸ κοντάρι! Βάλε τὰ τρία δάκτυλά σου ἐμπρός, καὶ τὸ ἓνα πίσω· τώρα θὰ πετάξωμε μαζὶ σ' αὐτὴν τὴν μικρὰν στέγην ποῦ βλέπετε ἐκεῖ κάτω.

— Κάμε ὅ,τι κάμω ἐγὼ, εἶπεν ὁ πατήρ, καὶ τεντάνει τὸν λαιμὸν του· τὸ σπουργιτάκι ἀπλῶναι καὶ αὐτὸ τὸν ἰδικόν του· ὁ πατήρ ἀνοίγει τὰς πτέρυγας του, τὸ σπουργιτάκι ἀνοίγει καὶ αὐτὸ τὰς ἰδικὰς του, ὁ πατήρ ἀναχωρεῖ, ἀλλὰ... τὸ σπουργιτάκι μένει.

Τότε, ὁ πατήρ θυμωμένος ἐπιστρέφει εἰς τὸ κοντάρι τοῦ παραθυριοῦ· βάζει μέσα εἰς τὴν φωλεάν τὸν υἱὸν τοῦ καὶ ἀρχίζει τὸ μάθημα εἰς τὰ ἄλλα. Ἄλλ' ὅλα ἦσαν δειλά, καὶ μόνον ἡ Ἀκτινούλα ἐτόλμησε νὰ ρίψκινδυνεύσῃ ἕως εἰς τὸ ἄκρον τῆς στέγης.

Τὴν ἐπαύριον καὶ τὰς ἀκολούθους ἡμέρας τὰ γυμνάσια ἤρχισαν πάλιν, τὰ σπουργιτάκια ἐπῆραν τέλος θάρρος, ἐπέταξαν μετ' ὀλίγον ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, καὶ εἰς τὸ τέλος τῆς ἐβδομάδος ἦσαν εἰς κατάστασιν πλέον νὰ κάμουν ὠραιοὺς περιπάτους μετὰ τοὺς γονεῖς των. Τότε ὁ κύρ σπουργίτης ἀπεφάσισε, διὰ νὰ δυναμώσουν τὰ παιδιὰ του, νὰ τα ὑπάγῃ εἰς τὴν ἐξοχήν διὰ νὰ περάσουν τὸ καλοκαῖρι. Τὴν Κυριακὴν τὸ πρωῒ, ὅλη ἡ οἰκογένεια ἦλθε νὰ εὐχαριστήσῃ τὰς χελιδόνας διὰ τὴν καλωσύνην ὅπου εἶχαν νὰ τοὺς ἀφήσουν τὴν φωλεάν των μερικὰς ἡμέρας, καὶ ἔπειτα ἀνεχώρησαν.

Ἄμ' ἀφῆσαν εἰς ἓν χωρίον, ὁ κύρ σπουργίτης ἐσταμάτησε μετὰ τὴν οἰκογένειάν του ἐπάνω εἰς τὴν στέγην τῆς ἐκκλησίας. Ἀπ' ἐκεῖ ἐπάνω εἶχαν λαμπρὸν θέαν, ἐβλεπαν ὅλον τὸν τόπον.

— Γιὰ ἰδέτε, λέγει εἰς τὰ σπουργιτάκια ὁ πατήρ των, ἰδέτε τοὺς ἀγροὺς αὐτοὺς μετὰ τὸ σιτάρι, τοὺς κήπους μετὰ τὰ ἄνθη καὶ μετὰ τὰ καρποφόρα δένδρα, ὅλα αὐτὰ εἶνε ὀρθὰ σας· θὰ ὀρῇτε ἐδῶ εἰδὼν εἰδὼν σπόρους, καρπούς, ἔντομα. Ἀλλὰ μακριὰ ἀπὸ τὰ γεράκια! τὰ μάτια σας τέσσαρα, διότι τρώγουν μετὰ πολλὴν εὐχαρίστησιν τὰ σπουργιτάκια. Νὰ φυλάγεσθε καὶ ἀπὸ τοὺς χωρικοὺς, διότι δὲν πολυαγαποῦν τὸ γένος μας.

— Ἀλήθεια; εἶπεν ἡ Ἀκτινούλα, καὶ διατί;

— Διατί; εἶπεν ὁ πατήρ· διότι τρώμε λίγους σπόρους τοῦ σιταριοῦ καὶ μερικὰ κεράσια. Λησμονοῦν ὅτι δὲν θὰ εἶχαν τῶρα διόλου καρπούς, ἂν τὰ σπουργιτάκια δὲν κατέστρεφον τῆς κάμπιες που τρώγουν τὴν αἰοῖξιν τὰ καρποφόρα δένδρα των. Ἀλλὰ τί βλέπω! ρίπτουν τροφὰς εἰς τὰς κόττας ἐκεῖ κάτω, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ ἐκείνου! Ἐλάττε, παιδιὰ μου, διότι πεινᾶτε βέβαια ἡ κόττες εἶνε φιλόξενες καὶ θὰ μας ἀφήσουν νὰ τσιμπώσῃμε μερικὸς σπόρους.

Καὶ ὅλη ἡ οἰκογένεια ἐπέταξε. Ἡ ἐξοχή, ὡς φαίνεται, ὠφέλησε πολὺ τὰ σπουργιτάκια.

Μερικοὶ φίλοι ἀπὸ τὴν πόλιν ἦλθαν καὶ τα ἐπεσκέφθησαν καὶ εἶπαν ὅτι τὰ μικρὰ ἐπάχυναν καὶ ἐμεγάλωσαν.

Ἡ μήτηρ ἐκλώσσα ἄλλα αὐτὰ τὰ ὅποια θὰ γίνουν καὶ αὐτὰ λαμπρὰ παιδιὰ.

— Ἀλλὰ, ἔλεγαν οἱ σπουργίται, δὲν ἀποροῦμεν πῶς ἐμεγάλωσαν εἰς ἓνα τέτοιον ὠραῖον τόπον. Ἐδῶ βρίσκει κανεὶς σιτάρι, χορτάρι, ἔντομα καὶ κάμπιες πολὺ ὀρεκτικές. Δι' ὅλα αὐτὰ τὰ χαρίσματα τῆς ἐξοχῆς πολλοὶ γεροσπουργίται ἀπεφάσισαν νὰ ἔλθουν εἰς αὐτὸ τὸ χωρίον διὰ νὰ περάσουν τὸ καλοκαίρι των.

Τὰς ἀρχὰς τοῦ φθινοπώρου ἐπέστρεψαν ὅλοι μαζί εἰς τὴν πόλιν ἐλπίζοντες ὅτι πολλὰ μικρὰ παιδιὰ θὰ τοὺς ρίβουν ψύχουλα τὸν χειμῶνα...

ΣΑΠΦΩ ΔΗΛΑΔΗ

Η ΠΑΙΔΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΟΣ ΜΕΛΟΠΟΙΟΥ

— Πῶς! καί μένε Ἰωσήφ, ὁ Ῥώυτερ σ' ἔδιωξε;

— Ἀχ, ναί, ἀπεκρίθη τὸ δυστυχὲς παιδίον τὸ ὅποιον ὠνομάζετο Ἰωσήφ καὶ τὸ ὅποιον ἔκλειε θερμῶς. Τί θὰ γίνω; Ποῖος θὰ με μάθῃ μουσικὴν τῶρα; Θὰ γίνῃ ἀνάγκη νὰ γυρίσω ἴσως εἰς τὸ Ροχράου καὶ νὰ μάθω νὰ κάνω ἀμάξια, ἐγὼ που εἶχα πόθον νὰ γίνω ἓνας μεγάλος μουσικός!

— Πολὺ λυποῦμαι ὅτι ἔγινεν αἰτία νὰ σε διώξῃ, ἀπῆντησεν ὁ ἄλλος, κλαίων ἐπίσης. Τί ὠραία φωνή που ἔχεις! τί μουσικὸ αὐτὶ που ἔχεις! Ὅταν τραγουδοῦσε κανεὶς μαζί σου δὲν ἦτο τρόπος νὰ κάμῃ λάθος· μὰς ἔφερες ὅλους γρήγορα εἰς τὸ μέτρον καὶ εἰς τὸν ρυθμὸν. Τώρα που δὲν θὰ εἶσαι σὺ πλέον, αἱ χορωδία· δὲν θὰ ἀξίζουσιν τίποτε, καὶ αἱ εὐγενεῖς κυρίαί τῆς Βιέννης δὲν θὰ ἔρχονται μετὰ τὴν προθυμίαν εἰς τὴν μητρόπολιν διὰ νὰ τὰς ἀκούουν.

Ὁ Ἰωσήφ ἐσιγίξε θερμῶς τὴν χεῖρα τοῦ φίλου του.

— Εἶσαι καλὸ παιδί, τῷ εἶπε. Δὲν πιστεύω νὰ μου κρατῇς κάκια γιὰ τὸ καλὸ παιγνίδι ποὺ σου εἰπαίξα.

— Ἀ! μπά! διόλου! Τὰ μαλλιά που μοῦκοφες θὰ ξαναφυτρώσουν. Στὴν ἀρχή, ἡ ἀλήθεια, ἐθύμωσα, ἀλλ' ἄμ' εἶδα τί ἔπαθες ἔτρεξα ἔς τὸν γερο-Ῥώυτερ καὶ τον παρεκάλεσε νὰ σε συχωρήσῃ· μὰ αὐτὸς δὲν παίρνει ἀπὸ λόγια...

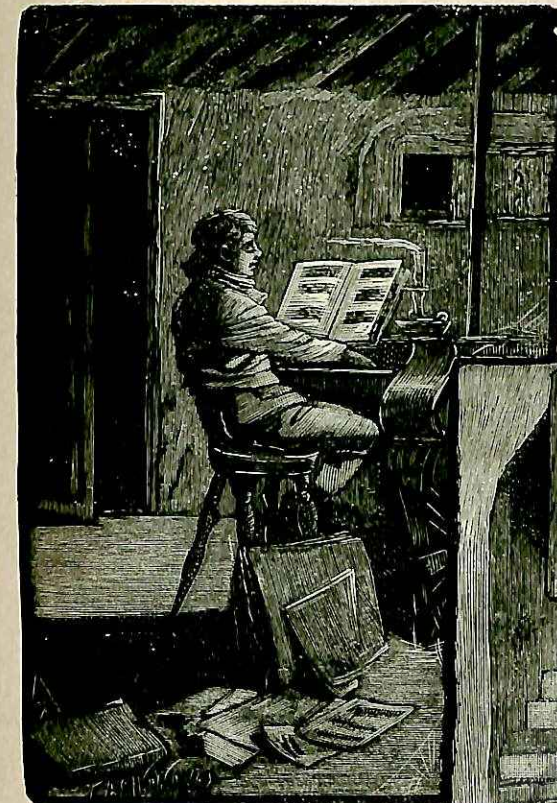
— Εὐχαριστῶ, εἶπεν ὁ Ἰωσήφ, σφίγγας ἀκόμη θερμότερον τὴν χεῖρα τοῦ συντρόφου του.

Ἡ συνομιλία αὕτη ἐγένετο εἰς τὴν πλατεῖαν τῆς ἐκκλησίας τοῦ Ἁγίου Στεφάνου ἐν Βιέννῃ, τὴν ἐβδόμην ὥραν τῆς ἐσπέρας, κατὰ μίαν ψυχρὴν ἡμέραν τοῦ Νοεμβρίου, μεταξὺ δύο παιδιῶν ἕως δώδεκα ἐτῶν· τὸ ἓν ἐξ αὐτῶν ὠνομάζετο Λουδοβίκος Κράντζ καὶ ἦτο υἱὸς ἑνὸς ράπτου τῆς πόλεως, τὸ δὲ ἄλλο ὠνομάζετο Ἰωσήφ Χάυδν.

Καὶ τὰ δύο ἀνῆκον εἰς τὸν χορὸν τῆς μητροπόλεως, ἀλλ' ὁ Χάυδν ἐδιώχθη, ἰδοὺ δὲ τὸ αἴτιον:

Τὸ πρωῒ ἐν ᾧ ὁ μουσικὸς Ῥώυτερ παρέδιδε μάθημα εἰς τοὺς μαθητὰς του, ὁ Ἰωσήφ ἔκαμε μίαν ἀταξίαν ἢ ὁποία βεβαίως ἦτο ἄξια τιμωρίας, ἀλλ' ὅχι καὶ τὸν αὐστηρὰς ποινῆς.

Εἰς τῶν συμμαθητῶν του, ὁ Λουδοβίκος Κράντζ, εἶχε, κατὰ τὸν συρμὸν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ὅπως καὶ τὰλλα παιδιὰ, τὰ μαλλιά τυλιγμένα εἰς πλεξίδα καὶ δεμένα μετὰ κορδέλλαν. Ἡ πλεξίς τοῦ Λουδοβίκου ἦτο μεγαλύτερα τῶν ἄλλων καὶ τὸ παιδίον το εἶχε καμάρι. Ὅσάκις ἔστρεφε τὴν κεφαλὴν του δεξιὰ ἢ ἀριστερὰ ἡ πλεξίς του ἐπηγαινεν ἀπ' ἐδῶ καὶ ἀπ'

ἐκεῖ καὶ πολλάκις μάλιστα εἶχε σβύσει ὅσα οἱ συμμαθηταὶ του κατὰ διαταγὴν τοῦ διδασκάλου των εἶχαν γράψει εἰς τὸν μαυροπίνακα.

Κατὰ κακὴν τύχην ὁ Ἰωσήφ ἐκείνο τὸ πρωῒ εὐρέθη νὰ ἔχῃ ἐν καινουργῆς ψαλίδι, τὸ ὅποιον τῷ εἶχον κάμει δῶρον. Θέλων νὰ βεβαιωθῇ ἂν ἔκοπτε καλὰ καὶ μὴ ὑπορέρων πλέον τὴν οὐρὰν τῶν μαλλιῶν τοῦ Λουδοβίκου, δὲν χάνει καιρὸν ὁ φίλος, ἐνῶ ὁ συμμαθητὴς του ἔγραφεν εἰς τὸν μαυροπίνακα, ἔβγαζε τὸ ψαλίδι του καὶ κρᾶκ! ἡ πλεξίς πίπτει χαμαί...

Εὐκόλως φαντάζεσθε τὸν θορυβώδη γέλωτα τῶν μαθητῶν, τὸν θυμὸν τοῦ παιδίου, τοῦ ὁποίου ἡ κεφαλὴ ἔπαθε τοιαύτην προσβολήν, καὶ τὴν ἀγανάκτησιν τοῦ διδασκάλου διὰ τὴν πράξιν ἐκείνην, ἡ ὁποία ἔκχευεν ἄνω κάτω τὴν τάξιν. Ἀποτέλεσμα τῆς ἀγανακτήσεως

ἐκείνης τοῦ διδασκάλου ἦτο ὅτι ἐδιώξεν ἀμέσως τὸν παῖσιν.

Ὁ παῖσιν ἦτο ἐκεῖνος ὅστις ἀργότερα ἔγεινεν ὁ ἑνδοξὸς Χάυδν. Ἦτο υἱὸς ἀμαξοποιοῦ ἑνὸς χωρίου τῆς Οὐγγαρίας, ἀλλ' ἐκ μικρᾶς ἡλικίας ἠθάρνετο ἀκατανίκητον κλίσιν εἰς τὴν μουσικὴν. Καὶ οἱ γονεῖς του ἄλλοτε δὲν ἦσαν ξένοι πρὸς τὴν μουσικὴν· ὁ πατήρ του ἦτο ὄχι μόνον ἀμαξοποιὸς ἀλλὰ καὶ κανδυλανάπτης καὶ ἔπαιζε τὸ ὄργανον τῆς ἐκκλησίας — βεβαίως οἱ μικροὶ μου ἀναγνώσται δὲν ἀγνοοῦν ὅτι εἰς τὰς ἐκκλησίας τῶν δυτικῶν καὶ τῶν διαμαρτυρομένων παίζουν ὄργανον (orgue) — ἡ δὲ μήτηρ του εἶχε ὠραίαν φωνὴν καὶ ἐτραγῶδει μετὰ πολλὴν καλλισθησίαν. Τὸ βράδυ ὅταν ἐτραγῶδει, ὁ σύζυγός τῆς τὴν συνώδευσεν μετὰ τὴν ἄρπαν του. Καὶ ὁ μικρὸς Ἰωσήφ ἐλάβανεν ἐπίσης μέρος εἰς τὰς οἰκογενειακάς αὐτὰς συναυλίας σύρων ἐν πέταυρον ἐπάνω εἰς ἓν τεμάχιον ξύλου τὸ ὅποιον ὠνόμαζε βιολίον· ἐφαντάζετο ὅτι ἔβγαζεν ἀπ' αὐτὸ γλυκυτάτους τόνους, διότι εἶχεν ἤδη

μέσα του ψυχὴν μουσικοῦ ἥτις τῷ ἐτραγῶδει θείας μελωδίας.

Εἰς ἐκ τῶν συγγενῶν του, διμοδιδάσκαλος εἰς Χαβιμβούργον, παρατηρήσας τὴν ἐκστασιν εἰς τὴν ὁποίαν ἐβυθίζετο τὸ παιδίον ὅταν ἔπαιζε τὸ χονδροειδὲς βιολίον του, ἐμάντευσεν ὅτι ὁ μικρὸς Χάυδν μίαν ἡμέραν θὰ γίνῃ μέγας μουσικός, ἐπειδὴ δὲ ἐνόησε ὀλίγον τι ἀπὸ μουσικὴν καὶ αὐτὸς, ἐπρότεινεν εἰς τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα τοῦ Ἰωσήφ νὰ φροντίσουν διὰ τὴν μουσικὴν μόρφωσιν του.

Ὁ Χάυδν ἀπέκρινε τότε ἐν ἀληθείᾳ βιολίον, ὁ δὲ διδάσκαλος τοῦ τον ἔμαθε νὰ το μεταχειρίζεται κτυπῶν μετὰ τὸ τῶρον τὰ δάκτυλά του καὶ τὰ ὠτά του. Τοῦτο δὲ ὄχι διότι δὲν ἐμάνθανεν εὐκόλως ὁ μαθητὴς, ἀλλὰ διότι τοιαύτη ἦτο ἡ μέθοδος τοῦ καιροῦ ἐκείνου· ἐν τούτοις ὁ Ἰωσήφ ἔκαμνε μεγάλας προόδους.

Θὰ ἦτο ἐπὶ τὰ ὅκτω ἐτῶν, ὅτε ὁ διευθυντὴς τοῦ χοροῦ τῆς μητροπόλεως τοῦ Ἁγίου Στεφάνου τῆς Βιέννης, διελθὼν ἡμέραν τινα κατὰ τύχην ἀπὸ τὸ Χαβιμβούργον, τὸν ἤκουσε. Τόσον ἐθαύμασε τὴν φωνὴν του καὶ τὰ μουσικά του προσόντα, ὥστε τῷ ἐπρότεινε νὰ τον παραλάβῃ μαζί του ὡς παιδίον τοῦ χοροῦ εἰς τὴν μητρόπολιν, τὸ ὅποιον ὁ Ἰωσήφ ἐδέχθη μετὰ χαρὰν καὶ εὐγνωμοσύνην.

Ἐκεῖ ἠδύνατο νὰ ἐνασχολῇται πλέον ὅσον ᾔθελε

εἰς τὴν ἀγαπητὴν του μουσικὴν. "Ὅταν ἐτελείωνε τὸ μάθημα τὸ ὁποῖον του ἔκαμεν ὅπως καί εἰς τὰλλα παιδία ὁ διδάσκαλος Ρῶυτερ, ὁ Ἰωσήφ εἰργάζετο μόνος· μολοντί δὲ δὲν εἶχεν οὔτε μουσικὸν ὄργανον, οὔτε βιβλία, οὔτε χρήματα διὰ ν' ἀγοράσῃ, ἐν τούτοις εὗρηκε τρόπον νὰ κάμῃ μεγάλας προόδους. "Ὅτε διήρχετο τοὺς δρόμους καὶ ἤκουε τὸν ἤχον φωνῶν ἢ ὀργάνων, ἐσταμάτα διὰ νὰ τοὺς ἀκροασθῇ. "Ὅτε ἔπαιζεν ἐνίοτε μὲ τοὺς συνηλικιώτας του, ὡς παῖδιον ὅπου ἦτο, μὲν ἤκουε τὸ ὄργανον τοῦ Ἀγίου Στεφάνου νὰ παίζῃ, ἄφινε τὰ παιγνιδία του καὶ ἔτρεχε μὲ χαρὰν νὰ ἀκούσῃ μουσικὴν.

Ἡ θελκτικὴ φωνὴ του εἴλκυε τὸ πλῆθος εἰς τὴν μητρόπολιν· ἀλλὰ τὸ παιδίον δὲν ἠὲ χαριστεῖτο νὰ τραγουδῇ τὰ ἔργα τῶν ἄλλων. "Ἦθελε καὶ αὐτὸ νὰ μελοποιήσῃ ἰδικὰ του ἔργα καὶ μίαν ἡμέραν ἔδειξεν εἰς τὸν διευθυντὴν τοῦ χοροῦ μίαν λειτουργίαν τὴν ὁποίαν εἶχε μελοποιήσει αὐτός. Ὁ γέρον μουσικοδιδάσκαλος ἐπερίπαιξε τὸν μαθητὴν του καὶ κατηγόρησε πολὺ τὸ ἔργον του· ἐν τούτοις, λέγουσιν, ὅτι ἐξήλκυε τὸν μικρὸν Ἰωσήφ, ὅτι ἐφοβεῖτο μὴ ἢ μεγάλη ἀξία τοῦ παιδίου, τὴν ὁποίαν ἐμάντευσε, σκοτίσῃ τὴν φήμην του, καὶ ὅτι ἐζήτηε ἀφορμὴν νὰ τον βλάψῃ, καὶ τὴν ἀφορμὴν ταύτην τῷ ἔδωκεν ὁ ἀπερίσκεπτος Χάυδν μὲ τὴν διαγωγὴν του, ὅπως εἴπομεν.

Τὸ παιδίον εἶχε πολλοὺς φίλους ἐκ τῶν παιδίων τοῦ χοροῦ· εἶδομεν δὲ ὅτι καὶ αὐτὸ τὸ ἴδιον τοῦ ὁποίου ἔκοψε τὴν πλεξίδα ἐλυπήθη πολὺ διὰ τὴν σκληρὰν τιμωρίαν ἣ ὁποία τῷ ἐπεβλήθη. Συνωμίλουν λοιπὸν λυπημένα τὰ δύο παιδία, ὅτε ὁ Κέλλερ, ὁ κουρεὺς τῆς ἐνορίας τοῦ Ἀγίου Στεφάνου, ὅστις εἶχε μάθει τὸ συμβάν, ἐπέρασεν ἀπ' ἐκεῖ. Ἀνεγνώρισε τὰ δύο παιδία εἰς τὸ τρεμοσβύνον φῶς ἐνὸς φανοῦ.

— "Α! τὸν κύριόν που ξέρεῖ καὶ κόβει τόσο εὐμορφα τῆς πλεξίδος! "Ἀς εἶνε, δὲν πειράζει· χωρὶς ἄλλο ὅμως πολὺ καλὸ παιδί εἶνε ὁ Κράντε, ἀφοῦ σ' ἐσυγχώρησε γι' αὐτὸ πού του ἔκαμες, καὶ τώρα εἴσθε φίλοι σάν πρῶτα.

— "ὦχ! κύριε Κέλλερ, εἶπεν ὁ Λουδοβίκος, ὁ καϊμένος ὁ Ἰωσήφ εἶνε διὰ λύπην! ὁ Ρῶυτέρ τον ἔδωξε!

— Τὸν ἔδωξε! τὸν ἔδωξε! γιὰ ἓνα τόσο δὲ σφάλμα! Τὸ λοιπὸν ἔχουν δίκαιον νὰ λέγουν ὅτι τον ζήλευσε τὸν Ἰωσήφ.

— "ὦ, κύριε Κέλλερ! ἀνάκραξεν ὁ μικρὸς Χάυδν πῶς εἶνε δυνατόν νὰ βάλλῃς μὲ τὸν νοῦν σου ὅμοιον πρᾶγμα.

— Καλά! καλά! ξέρω ἐγὼ τί λέγω... Καὶ ποῦ θὰ κοιμηθῇς ἀπόψε, δὲν μου λέγεις; διότι ὑποθέτω ὅτι ὁ Ρῶυτέρ ἀφοῦ σ' ἔδωξε ἀπὸ τὴν τάξιν του θὰ σ' ἔδωξε καὶ ἀπὸ τὸ σπῆτι του.

— Ναί, εἶπε τὸ παιδίον μὲ ἀναστεναγμόν.

— Λοιπὸν ἔλα 'ς τὸ σπῆτι μου· δὲν κατοικοῦμε σὲ κανένα παλάτι ἢ γυναικίαν μου· ἐγώ, μὰ καὶ μερὰ ἔχομε μονάχα· ἀλλ' ἀπὸ 'πάνω ἀπ' αὐτὴν εἶνε μία σοφίτα τὴν ὁποίαν συνήθως ἐνοικιάζομεν καὶ τώρα ἴσα ἴσα εἶνε ἄδεια. "Ἐλα καὶ κάθησε σὺ· ἔχω ἀκούσει πολλὰς φορὰς τὴν γλυκεῖά σου φωνή 'ς τὴν ἐκκλησίαν ὥστε μ' ἀρέσει νὰ τὴν ξανακούω πάλι· τραγουδᾷ ὅς μοιρεῖς· θὰ τρῶς μαζί μας ἕως ὅτου νὰ εὗρῃς δουλειά που νὰ σου δίδῃ καιρὸν νὰ ἐξακολουθῇς τὴν μουσικὴν σου· διότι θὰ εἶνε κρῖμα νὰ μὴν ἡμπορέσῃς νὰ τὴν ἐξακολουθήσῃς. Κάτι μου λέγει πῶς θὰ γίνῃς μεγάλος μουσικός.

Εὐκόλως ἐννοεῖται μὲ ποῖον αἶσθημα εὐγνωμοσύνης ὁ Χάυδν παρηκολούθησε τὸν εὐεργέτην του. Ὁ καλὸς κουρεὺς δὲν ἠρέσθη μόνον νὰ τῷ δώσῃ κατοικίαν, ἀλλὰ καὶ τῷ ἐδάνεισε καὶ μερικά χρήματα, μὲ τὰ ὁποῖα τὸ παιδίον ἠγόρασε ὀλίγα μουσικὰ βιβλία καὶ ἔργα καὶ ἐν παλαιὸν κλειδοκύμβαλον, σκληροκαρωμένον. "Ἀν ἄλλοτε τὸ βιολίον του καὶ τὸ τόξον του ἐπροξένουν εἰς αὐτὸν τόσῃν εὐχαρίστησιν, εὐκόλως ἐννοεῖται τί ἡσθάνετο τώρα παίζων τὸ κλειδοκύμβαλον, ὅσον ἄσχημον καὶ ἂν ἦτο. "Ὅταν ἤγγιζε τὰ πλῆκτρα, δὲν ἤκουε τοὺς τόνους, τοὺς ὁποίους παρήγον αἱ χορδαί, ἀλλὰ τὰς μελωδίας τὰς ὁποίας ἐτραγώδει ἡ καρδιά του.

Ἐπὶ τέλους εὗρηκε μίαν μικρὰν ἐργασίαν νὰ παίζῃ ὄργανον εἰς ἐκκλησίαν τινα καὶ νὰ τραγουδῇ εἰς συναυλίαν. Εὗρε καὶ ὀλίγους μαθητὰς καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐπλήρωσε τὸ χρέος του πρὸς τὸν καλὸν Κέλλερ, μαζί μὲ τὸν ὁποῖον κατώκησε πολὺ ἔτι.

"Ἀν καὶ ἐνησχολεῖτο εἰς τὴν μουσικὴν ὅσον τῷ ἐπέτρεπον τὰ μέσα του, ἡσθάνετο ὅτι ἡ μουσικὴ του μόρφωσις δὲν ἦτο πλήρης. "Ἦτο τότε εἰς τὴν Βενετίαν εἰς διδάσκαλος, ἀπὸ τὸν ὁποῖον εἶχε θερμὸν πόθον νὰ λάβῃ μαθήματα, ἦτο δὲ οὗτος ὁ περίφημος Πόρπορας· ἀλλ' ὁ Πόρπορας ἦτο πολὺ ιδιότροπος· δὲν ἤθελε νὰ ἔχῃ μαθητὴν καὶ τὸν Χάυδν. Οὗτος δὲ ἄλλο μέσον δὲν εὗρε διὰ νὰ κατορθώσῃ τὸν σκοπὸν του παρὰ νὰ γίνῃ ὑπηρετὴς του. Ἡ ἀγάπη πρὸς τὴν μουσικὴν τον ἔκαμε νὰ ὑποφέρῃ μὲ ὑπομονὴν ὅλας τὰς ὕβρεις καὶ τοὺς βαναύσους τρόπους τοῦ γέροντος μουσικοδιδασκάλου. Ἐπὶ τέλους ὁ Κόρνερ, πρέσβυς τῆς Βενετίας ἐν τῇ αὐτῇ τῆς Αὐστρίας, ἣ κόμησσαν Τοῦν καὶ ὁ πρίγκιψ Ἐστεργάζε τον ἀπήλ- λαξαν ἀπὸ τὴν ἐνδειαν. Ἀπὸ τότε ἡδυνήθη νὰ ἐνασχολητὰ εἰς τὸ προσφιλές του ἔργον χωρὶς νὰ εἶνε ἠναγκασμένος νὰ φροντίζῃ διὰ τὸ ψωμί τῆς αἰρίας.

Ὁ Χάυδν εἶνε εἰς τῶν μεγαλειτέρων μελοποιῶν τῶν νεωτέρων χρόνων καὶ πολλὰ ἀπὸ σᾶς, μικραὶ μου φίλοι, ἔπαιζαν ἴσως μερικά ἔργα του εἰς τὸ κλειδοκύμβαλον. Τὰ καλλίτερα εἶνε αἱ Συμφωνίαι.

νίαι, ἡ Δημιουργία, αἱ Ὠραὶ τοῦ ἔτους, οἱ ἐπὶ τὰ λόγιοι τοῦ Χριστοῦ. "Ἀν ποτε εὐ- τυχήσετε ν' ἀκούσετε τὰ ἔργα τοῦ Χάυδν, συλλο- γισθῆτε πόσον βασανισμένη ἦτο ἡ παιδικὴ του ἡλι- κία καὶ εὐχαριστήσατέ τον μὲ τὴν καρδίαν σας ὅτι

δὲν ἔχασε τὸ θάρρος του εἰς τὰς δυσκόλους περι- στάσεις τῆς ζωῆς ἵτου, ἀλλ' ἔγεινε τόσο μὲγας μου- σικός, τέρπων καὶ συγκινῶν τοὺς πραγματικῶς πο- λιτισμένους ἀνθρώπους ὅλου τοῦ κόσμου.

ΣΟΦΙΑ ΔΗΜΟΥ

Ο ΒΡΑΧΟΣ ΤΩΝ ΓΛΑΡΩΝ

[Μυθιστόρημα τοῦ Ἀκδημαϊκοῦ ΙΟΥΛΙΟΥ ΣΑΝΔΩ. Μετάφρασις ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ Ι. ΦΕΡΜΠΟΥ.]

[Συνέχεια ἴδε σελ. 49.]

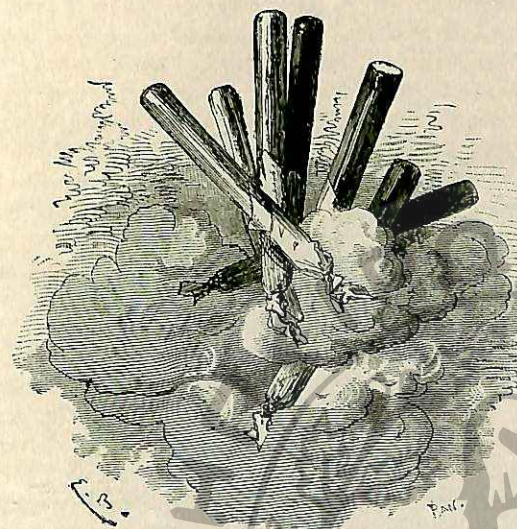
"Ὅσα παραμύθια ἐλέγχθησαν τὴν ζωγραφικὴν ἐκεί- νην ὁλονυχτίαν, δὲν εἴμπορῶ νὰ σᾶς τα διηγηθῶ, διότι ἐν ὁλόκληρον βιβλίον δὲν θὰ ἦτο δυνατόν νὰ τα χωρήσῃ. Τὰ παραμύθια ταῦτα ἦσαν ὅμοια ἐπάνω κάτω· ἡρως τῶν παραμυθίων ἦτο πάντοτε ἔξυπνος, ὁ ὁποῖος εἶχε καταντήσῃ εἰς τόσο δεινὴν ἀμυχανίαν, ὥστε ἦτο ἀδύνατον νὰ σωθῇ, καὶ ὅμως κατώρθωνε νὰ εὕρισκῃ τρόπον νὰ νικᾷ τὰς δυσκολίας, καὶ νὰ ἐξέρχεται νικητὴς καὶ τρι- παιούχος! Παραδείγματος χάριν ὁ πρόπαππος τοῦ Χοιρομέρη μίαν ἡμέραν ἐ- λούετο εἰς τὴν θάλασσαν. Αἶφνης βλέπει καὶ ἤρχετο ἀπὸ τὸ δεξιὸν μέρος καρ- χαρίας φοβερὸς μὲ ἀνοικτὸν τὸ στόμα, κυριεῖ ἀριστερὰ καὶ βλέπει ἄλλον καρχα- ρίαν ἐρχόμενον ἀπὸ τὸ ἀρι- στερὸν μέρος καὶ αὐτὸς μὲ ἀνοικτὸν τὸ στόμα. Τί νὰ κάμῃ! Τὸν εἶχον ζώσῃ δύο φοβερά θηρία, καὶ ἂν ἦτο ἄλλος ναύτης κουτεντὲς καὶ δειλὸς θα τὰ ἔχανεν· ἀλλὰ ὁ πρόπαππος τοῦ Χοιρομέρη δὲν ἦτο ἀπ' ἐκείνους πού τὰ χάνουν ἔστι εὐκόλα, ἦτο ἄνθρω- πος ἔξυπνος. Τί σου κάμνει λοιπὸν ὁ πονηρός! Εὐ- ρίσκει τρόπον καὶ καταφέρνει τοὺς δύο καρχαρίας· νὰ πιασθοῦν ἀναμετχέω των, νὰ μιλῶσιν καὶ νὰ φαγω- θοῦν, ὥστε δὲν ἀπέμεινεν ἄλλο τίποτε, παρὰ τὰ πτε- ρύγια τῆς οὐρᾶς των. Καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐγλύτωσεν ἀπὸ τὸν βέβαιον κίνδυνον. Τὰ πτερύγια μάλιστα τῆς οὐρᾶς τῶν δύο καρχαριῶν τὰ ἐπῆρε μαζί του, καὶ τα ἔχει ἀκόμη ἡ οἰκογένεια τοῦ Χοιρομέρη εἰς τὴν οἰκίαν τῆς, καὶ τα φυλλάττει ὡς τρόπαια νί- κης καὶ δόξης!

Ὁ πάππος τοῦ μικροῦ Μαρίδα κατώρθωσε κάτι τι καλλίτερον. Ἀκούσατε: Μίαν ἡμέραν ἦτο μὲ τὸ

ἀκάτιόν του καὶ εἶδε ἐν κῆτος μεγάλον, ρίπτει τὸ καμάκιόν του καὶ το καρφώνει εἰς τὸ πλευρόν. Τὸ κῆτος, καθὼς ἡσθάνη ὅτι κάτι τι ἐτρύπησε τὸ πλευ- ρόν του, εὐθὺς ἐκτύπησε τὸ ἀκάτιον μὲ τὴν δυνατὴν οὐραν του καὶ το ἀναποδογύρισε. Ὁ καμακιστὴς πί- πτει εἰς τὴν θάλασσαν, ἀλλὰ προφθάνει καὶ ἀρπάζει τὸ σχοινίον, μὲ τὸ ὁποῖον ἦτο δεμένον τὸ καμάκιον, καὶ τὸ κῆτος τὸν παρέσυρεν εἰς τὸ βάθος τῆς θαλάσσης.

Μετ' ὀλίγας ὅμως στιγμὰς τὸ κῆτος ἀναβαίνει πάλιν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θα- λάσσης, καὶ τότε ὁ γενναῖος ναύτης μας πηδᾷ εἰς τὴν ῥάχιν του καὶ ἐστάθη ἐκεῖ ἐπάνω ὡς νὰ ἦτο εἰς τὸ κατάστρωμα πλοίου μεγά- λου. Ἐταξείδευε τὸ κῆτος, καὶ χωρὶς νὰ θέλῃ ἐτα- ξείδευε καὶ αὐτός. Εἰξεύ- ρετε πόσον διήρχετο τὸ τα- ξείδιον; Μίαν ἐβδομάδα ὁλόκληρον. Ἀλλὰ θὰ μ' ἐρωτήσετε: καὶ τί ἔτρωγε ὅταν ἐπαίνα, καὶ τί ἐπινεν ὅταν ἐδίψα; Ἐπινε το νε- ρὸν τῆς βροχῆς, τὸ ὁποῖον τοῦ ἔχουν τὰ σύννεφα εἰς ὅλον τὸ διάστημα τοῦ τα- ξείδιου του, καὶ ἔτρωγεν

ἀπὸ τὸ κρέας τοῦ κήτους, τὸ ὁποῖον ἔκοπτε φέτες φέτες μὲ μεγάλην ἐπιτηδειότητα, καὶ νὰ ἰδῇτε τί νό- στιμον καὶ παχὺ ὅπου ἦτο! "Ὅταν ἤρχετο ὀρεῖς εἰς τὸ κῆτος νὰ κάμῃ βουτίαν, αὐτὸς ἄφινεν ὅλον τὸ σχοι- νίον καὶ ἐκράτει δυνατὰ μόνον τὴν ἄκραν, καὶ τὸ κῆτος τὸν ἔσυρε· καὶ πάλιν εὐθὺς καθὼς τὸ κῆτος ἀνέβαινε ἐπάνω, αὐτὸς ζούπ! ἐπῆδεν ἐπάνω εἰς τὴν ῥάχιν τοῦ κήτους. Κατὰ τὸ διάστημα δὲ τοῦ ἐβδομα- διαίου ταξείδιου του, ὁ πάππος τοῦ μικροῦ Μαρίδα ἐγυμνάσθη ἀρκετά, ὥστε κατώρθωσε νὰ το ὀδηγῇ τὸ κῆτος ὅπου ἤθελεν, ἀπαράλλαχτα ὅπως ὁ ἵππευς κρατεῖ τὰς ἡλίας τοῦ ἵππου καὶ τον ὀδηγεῖ ὅπου καὶ

« ΤΑ ΓΛΥΚΥΤΑΤΑ ΖΑΧΑΡΑΤΑ (Σελ. 73) »

άν θέλη. Μίαν πρωΐαν λοιπόν, ύστερον μετά πολλὰς περιπετειάς, νά σου τον καί ἐμβαίνει εἰς τὸν λιμένα ὄρθιος καὶ καμαρωμένος ἐπάνω εἰς τὴν ῥάχιν τοῦ κήτους, τὸ ὁποῖον ἔρριπτε καὶ ἀπὸ τοὺς δύο ῥάθωνάς του δύο στήλας νεροῦ ὑψηλὰ εἰς τὸν ἀέρα ὡς ἀναβρυτήριον. Ὅσοι εὐρέθησαν εἰς τὸν λιμένα ἐθαύμασαν, διότι πρώτην φοράν ἔβλεπον τοιοῦτον θέαμα, τὸ ὁποῖον ἦτο ἐπανάληψις τοῦ θαύματος τοῦ Ἰωνᾶ.

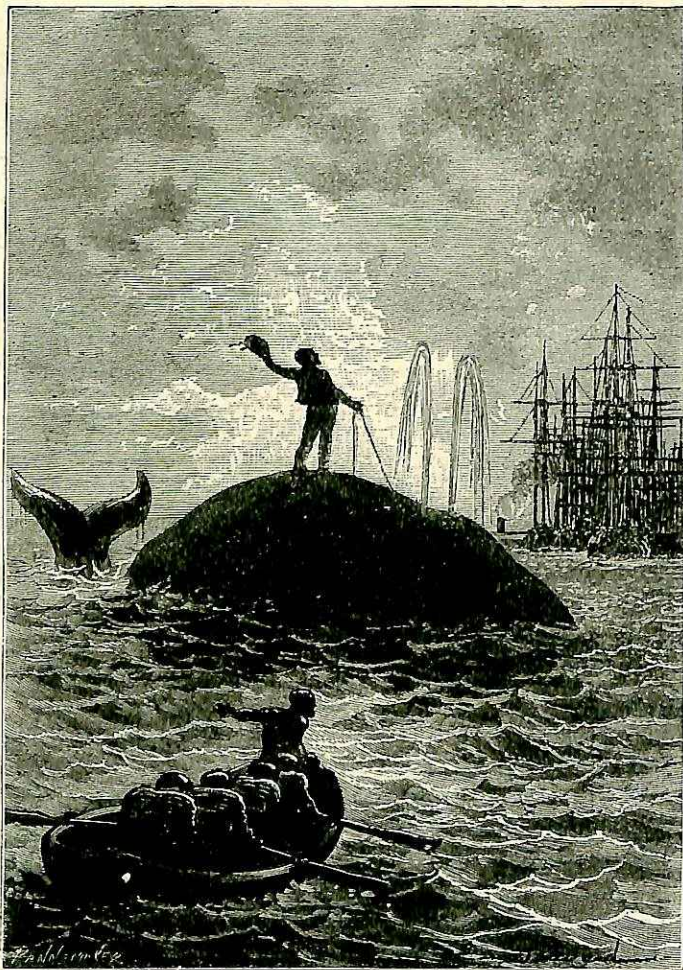
Τὸ περιεργὸν τοῦτο διήγημα, ἂν καὶ ἦτο ὀλίγον ἀπίστευτον, τόσο ἐυμορφῶς τὸ ἐδιηγήθη ὁ Μαρίδας, ὥστε ὅλον τὸ ἀκροατήριον κατεγοητεύθη, καὶ τόσο πολὺ ἤρεσεν, ὥστε τὸ κῆτος τοῦ μικροῦ Μαρίδα ἐπεσκίασε καὶ ἔτρεψεν εἰς φυγὴν τὰς λευκὰς ἄρκτους τοῦ Φυκιώτη.

Ὅταν ἦλθεν ἡ σειρά τοῦ Στεφάνου νὰ εἴπῃ καὶ αὐτὸς τὸ παραμῦθόν του, ὁ μικρὸς μας φίλος ἐδιηγήθη τὴν ἱστορίαν τοῦ Ῥοδινῶνος. Ἀλλὰ πρέπει νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι τὸ παραμῦθόν του δὲν ἐπέτυχεν ὅσον αὐτὸς ἠλπίζεν, ἐφάνη πολὺ χλιαρὸν καὶ ἄνιστον. Ὁ Ῥοδινῶν καὶ ὁ παπαγάλος του, τὸ σκιαδιὸν του καὶ ὁ δερμάτινος σκουφόρος του, καθόλου δὲν ἤρεσαν, τοὺς ἐφάνη ὡς λαπαῆς νερό-βραστος, οὐδὲ κἂν ὁ Παρασκευᾶς ἐκίνη-

σε τὴν περιεργίαν των. Τὴν ἱστορίαν τοῦ Ῥοδινῶνος, τῆς ὁποίας μόνον ἄκρες μέσες εἶπεν ὁ Στέφανος, ὅσοι δὲν τὴν ἀνεγνώσαντε ἀκόμη, θὰ τὴν ἀναγνώσετε, ἀγαπητοί μου ἀναγνώσται, εἰς ἓν βιβλίον ἀθάνατον, βιβλίον πολὺ εὐάρεστον εἰς τὰ παιδία, καὶ διδακτικὸν εἰς πᾶσαν ἡλικίαν. Σπανίως ἐγέννησεν ὁ νοῦς τοῦ ἀνθρώπου τόσο ὠφέλιμον πρᾶγμα. Τὸ βιβλίον τοῦτο εἶνε ἀπείριστον, δὲν ἔχει περιττὴν καὶ ψευδὴ ἐπίδειξιν, εἶνε ἀρελέστατον, δὲν

περιέχει καθόλου σχεδὸν μεγάλην σοφίαν καὶ πολυμάθειαν, καὶ ἔχει μίαν μόνον χάριν, ἀλλὰ μίαν καὶ καλὴν, τὴν χάριν τῆς ἀληθείας. Τὸ ἀξιόλογον τοῦτο βιβλίον θὰ το ἀναγνώσετε κατὰ πρῶτον μὲν χάριν διασκεδάσεως, ἀλλὰ βραδύτερον θὰ το ἀναγνώσετε καὶ ἐκ δευτέρου χάριν τῶν ὠφελίμων γνώσεων τὰς ὁποίας περιέχει διὰ πᾶσαν ὥραν τοῦ ἔτους. Μᾶς εὐφραίνει ὅταν εἴμεθα μικρὰ παιδία καὶ δύναται ἐν ἀνάγκῃ νὰ χρησιμεύσῃ ὡς σύμβουλος καὶ ὁδηγὸς μας εἰς τὰς δυστυχίας καὶ τὰς θλίψεις, ἀπὸ τὰς ὁποίας εἶνε ἀχώριστος ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου. Μᾶς διδάσκει ταυτοχρόνως καὶ τὴν γενναιότητα, καὶ τὴν ὑπομονήν, καὶ τὴν πίστιν εἰς τὴν Θεῖαν Πρόνοιαν. Μᾶς δεικνύει ὅλα τὰ μέσα εἰς τὰ ὁποία δύναται νὰ καταφύγῃ ὁ ἄνθρωπος, ὅταν εὐρεθῇ μόνος καὶ ἔρημος εἰς τόπον ἀκατοίκητον, καὶ πόσον ἐφευρετικὸν κάμνει τὸν νοῦν τοῦ ἀνθρώπου ἡ μεγάλη ἀπελπισία, καὶ πόσον ἡ ψυχὴ ὅταν εὐρεθῇ μόνῃ ἀπέναντι τῆς φύσεως, ἀνυψοῦται κατ' ἀνάγκην εἰς τὸν Θεόν. Ἐὰν ἐξαίρεσωμεν τὰς Ἀγίας Γραφάς, δὲν γνωρίζω ἄλλο βιβλίον, τὸ ὁποῖον νὰ περιέχῃ τόσο δύναμιν παραμυθητικὴν, φιλοσοφίαν ἀνθρωπι-

νωτέραν καὶ θειοτέραν, ἡθικὴν ἀπλουστερίαν, οἰκειοτέραν καὶ ὑψηλοτέραν. Ἀλλὰ πόσον παράδοξος ἦτο ἡ τύχη τοῦ συγγραφέως τοῦ βιβλίου τούτου! Τί ἦτο ὁ συγγραφεύς, τίς ἐσκέφθη ποτὲ νὰ το μάθῃ; Καὶ μάλιστα τίς ἐσκέφθη νὰ ἐρωτήσῃ ἐὰν ὑπῆρξέ ποτε εἰς τὸν κόσμον; Ἡ δόξα τοῦ βιβλίου τοῦτον ἐπεσκίασε καὶ τὸν ἐξηράνισε. Τὰ παιδία τοῦλάχιστον ἄς μάθουν τὸ ὄνομά του, καὶ τὸ ὄνομά του ἄς μείνῃ εὐλογητὸν εἰς τὴν μνήμην τῶν παιδίων: ὠνομάζεται

«ΕΜΒΑΙΝΕΙ ΕΙΣ ΤΟΝ ΛΙΜΕΝΑ ΟΡΘΙΟΣ ΚΑΙ ΚΑΜΑΡΩΜΕΝΟΣ»

Δανιὴλ Δεφόνος. Καθὼς οἱ πλεῖστοι τῶν ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι εἰργάσθησαν δια τὸ καλὸν τοῦ πλησίον των, ἀπέθανε καὶ αὐτὸς ἔρημος καὶ σκοτεινός, ἂν οὐ ἐζήσε δυστυχῆς καὶ καταθασανισμένος!

Ὁ διαγωνισμὸς τῶν παρχμυθίων ἐπλησίαζε νὰ τελειώσῃ, διότι πάντες, ἡ σχεδὸν πάντες ἡγωνίσθησαν περὶ τοῦ βραβείου, καὶ ἐφάνετο ὅτι ἐνίκησαν πλέον αἱ λευκαὶ ἄρκτοι, ἂν καὶ ἐκινδύνευσαν ὀλίγον νὰ χάσουν ἕνεκα τῆς ἐπιτυχίας τοῦ κήτους. Ὁ Φυκιώτης ἐφάνετο πλέον ὅτι εἶχε τὰ γλυκύτατα ζαχαράτα καὶ ἀπὸ τὴν χαράν του ἔτρεχαν τὰ σάλια του καὶ ἐξερογλείφετο. Ἀλλὰ ἡ χαρὰ του δὲν διήρκεσε πολὺ, διότι ὁ καπετὰν Κουπιᾶς ὁ ὁποῖος ἔως τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἦτο ἀπλὸς ἀκροατὴς καὶ κριτὴς τοῦ διαγωνισμοῦ, ἀπεράσισε νὰ καταβῇ εἰς τὸν ἀγῶνα, νὰ διαγωνισθῇ καὶ αὐτὸς, νὰ εἴπῃ καὶ αὐτὸς τὸ παραμῦθόν του.

Ἐδῆξε τρεῖς φορές ὅχι τόσον διὰ νὰ καθάρσῃ τὸν λαιμόν του, ἀλλὰ διὰ νὰ ἐπιβάλλῃ σιωπὴν εἰς τὸ ἀκροατήριον.

Πάντες μετὰ χαρᾶς καὶ περιεργίας ἐψιθύρισαν.

«Σταθῆτε, παιδιά, νὰκούσωμεν!»

Μόνος ὁ Φυκιώτης ἐκίτρισε καὶ ἀνετριχίασε.

«ΤΟΥ ΕΦΕΡΟΝ ΟΠΩΡΚΑ ΛΟΓΙΩΝ ΤΩΝ ΛΟΓΙΩΝ» (Σελ. 75)

Θ'

Η ΑΥΤΟΥ ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΗΣ ΘΩΜΑΣ Ο ΠΡΩΤΟΣ

Ὁ Κουπιᾶς ἤρχισε τὴν διήγησίν του ὡς ἐξῆς:

«Ἐγώ, παιδιά, θὰ σας εἰπῶ τὴν ἱστορίαν τοῦ συχωρεμένου τοῦ παπποῦ μου, τοῦ Θωμᾶ Κουπιᾶ, ποῦ ἀπὸ ναύτης ἀπλὸς εἰς τὴν φεργάδα Ἐνυὼ ἐκάντησε νὰ γίνῃ βασιλέας εἰς ἓνα νησί τῆς Ὠκεανίας.

— Καλὲ τί μ' ἴδες! ἀνεφώνησαν ταυτοχρόνως πάντες ἐκθαμβοὶ καὶ ἐκστατικοί: λοιπὸν ἔγιναν ἀπὸ τὴν γενεὰ σου καὶ βασιλέδες;

— Ἐνας μοναχά, εἶπεν ὁ Κουπιᾶς μὲ μετριοφροσύνην, ἀλλὰ καθὼς μου ἴσως ὁ πατέρας μου, καὶ ὁ ἑνας αὐτὸς βασιλέας σώνει γιὰ νὰ εἶμαι ἀπὸ βασιλικὴ γενεά. Ἀκούστε τὸ λοιπὸν πῶς ἔτρεξε τὸ πρᾶγμα.

Ἡ Ἐνυὼ ἐταξείδευσεν εἰς τὸν μεγάλον Εἰρηνικὸν Ὠκεανόν· αὐτὸς ὁ Εἰρηνικός Ὠκεανὸς εἶνε μία θάλασσα εἰρηνικὴ, ἡσυχὴ σὰν ἀρνάκι, καὶ ἔχει νησιά, καὶ αὐτοὶ οἱ νησιῶται, ὅποιοι ξένος πάει ἐκεῖ, τὸν πιάνουν, μωρὲ μάτια μου, τὸν βάζουν εἰς τὴν σουδάλα καὶ τὸν τρώνε.

— Τὸ ξέρω! εἶπεν ὁ Φυκιώτης, αὐτοὺς λένε καννιβάλους.

— Καὶ ἀνθρωποφάγους, προσέθηκεν ὁ Χοιρομέρης.

— Αὐτοὶ δὲ ἤθελαν νὰ φάγουν τὸν Παρασκευᾶν! εἶπεν ὁ Στέφανος.

— Τὸ λοιπὸν ἡ Ἐνυὼ ἐταξείδευσεν εἰς τὸν Μεγάλον Εἰρηνικόν, καὶ εἶχε τὸν ἄνεμον πρῶτον, καὶ ἔτρεχε τοὺς δώδεκα κόμπους τῆς χωρὶς καθόλου νὰ λαχαινιάξῃ. Ἐκεῖ δὲ λοιπὸν εἰς τὰ καλὰ καθούμενα, καὶ ἐγὼ δὲν ξέρω πῶς, πιάνει φωτιά τὸ ἀμπάρι

τῆς. Χύνουν νερό, τλουμπάρουν, τλουμπάρουν, τοῦ κακού! Δὲν μπόρεσαν νὰ κάνουν τίποτα. Ἐπειτα ἀπὸ λίγες ὥρες ἡ καλὴ σου ἡ φεργάδα ἀναβε σὰν λαμπάδα.

— Ποιανοῦ τα πουλάς αὐτά, εἶπεν ὁ ἔξυπνος Ἀγκίστρης· ποῦ ἀκούστηκε νὰ κατῇ ἓνα πρᾶγμα μέσα εἰς τὸ νερό!

— Μὴ βιάζεσαι, καπετὰν Ἀγκίστρη, καὶ τώρα θὰ ἰδῇς. Τὸ λοιπὸν τλουμπάρουν, τὴν κάνουν τὴν

φεργάδα θάλασσα, στουπώνουν της τρύπης, του κάκου! κόποι χαμένοι! ή φωτιά ήταν κοντά ε' την μπαρουτοθήκη.

— Τρομάρα μου! ανεφώνησαν ο 'Αγκίστρης.

— Άλλη σωτηρία δεν ήταν παρά να το στρίψουν. Έκει λοιπόν που έπολεμούσε το πλήρωμα να πηδήσουν ε' της βάρκας, μπάμ! μπουμ! ανάβει το μπαρούτι, αστραπές και βροντές μέσα ε' την κοιλιά του καραβιού, γίνεται χίλια κομμάτια, πετιέται 'ψηλά ε' τον άερα και ανοίγει ή θάλασσα και το καταπίνει.

Πάει ή 'Ενυώ, καπετάνιο μου! 'Ως να γυρίσης να ιδής, ή φωτιά και το νερό την έκαναν πάστρα! Ένας μόνον έμεινε ζωντανός, ο Θωμάς Κουπιάς ο παππούς μου. Και να δήτε! Μαζί με τα κομμάτια της φεργάδας έπετάχθη και αυτός ε' τον άερα ένα-τόν είκοσι μέτρα 'ψηλά άπάνω από τον Μεγάλον Είρηνικόν, και άρ' ού έκαμε καμμία είκοσαριζ τοῦμπες ε' τον άερα, έπescen όρθός μέσα εις μίαν βάρκαν της φεργάδας.

— Τί τυχερός άνθρωπος! είπεν ο Φυκιώτης.

— Πρέπει να ξέρετε ότι τον καιρόν εκείνον ο Θωμάς Κουπιάς ήταν ο έξυπνότερος ναύτης, ένας

άνδρας ως εκεί 'πάνω, 'ψηλός και όμορφος. Άλλο να ιδής και άλλο νακούσης! Μέσα ε' την 'Ενυώ τον έλεγαν άγγελον για την έμποριά του, και αυτός ήταν το στολίδι και το καμάρι της φεργάδας. Άφίνω δά ότι ήταν σπουδασμένος, ευγενικός και 'ξυπνός όσον 'πής. Αύτός, μωρέ μάτια μου, ήταν άξιος να 'μιλήση και με το βασιλέα και να γίνη και μέγας άξιωματικός. Όταν εκάηκεν ή 'Ενυώ, εκείνες της ήμέρες ήθελε να προδιδασθῇ. Βλέποντάς πως ήταν μόνος του μέσα ε' τη βάρκα, μέσα ε' τη μέση ε' τον μεγάλον 'Ωκεανόν, χωρίς να χάρη την τρίτη και την τετάρτη, είπε μέσα του ότι άρ' ού έγλύτωσεν ως εκ θαύματος μεσ' άπ' τα χέρια του Χάρου, χωρίς άλλο ο Θεός είχε το χέρι του άπάνω του. Αρχίζει το λοιπόν να λάμνη τα κουπιά με όλη του τη δύναμη, με την έλπίδα ότι θα άπαντήση κανένα καράβι να τον πάρη, ή να άνακαλύψη καμμία στερ-

για να άράξη. Δέκα 'μέρες έλκμνε και δέκα νύχτες χωρίς να βάλη τίποτα ε' το στόμα του, χωρίς να βρέξη τα χείλη του, και έβλεπε μονάχα ούρανό και θάλασσα. Άπάνω ε' της ένδεκα 'μέρες παρατάει τα κουπιά, και 'ξηλώνει τον πάτο του παπουτσιού του και τον τρώει.

— Πόποπο! ανεφώνησαν ο 'Αγκίστρης. Χαρά ε' το στομάχι του!

— Άπάνω ε' της δώδεκα 'μέρες ανοίγει τη μιά φλέβα του χεριού του με τη μύτη του λάζου και ρουφάει το αίμά του.

— Έλα δά και σύ, καίμενε! είπεν ο Πλημμύρης.

— Άπάνω ε' της δεκατρείς 'μέρες 'ξαπλώνεται μέσα ε' τη βάρκα και 'ξαπλωμένος παρακαλεί το Χάρο να τον λυπηθῇ, να έλθη να τον πάρη. Ο όμορφονός εκείνος ο ντελθωμάς, ο άσίκης απόμεινε πεσσί και κόκκαλο. Ο καίμενος ο παππούς μου γι' δεκαπέντε 'μέρες έχλώμιανε και εκατάντησε στή-ρος μοναχός.

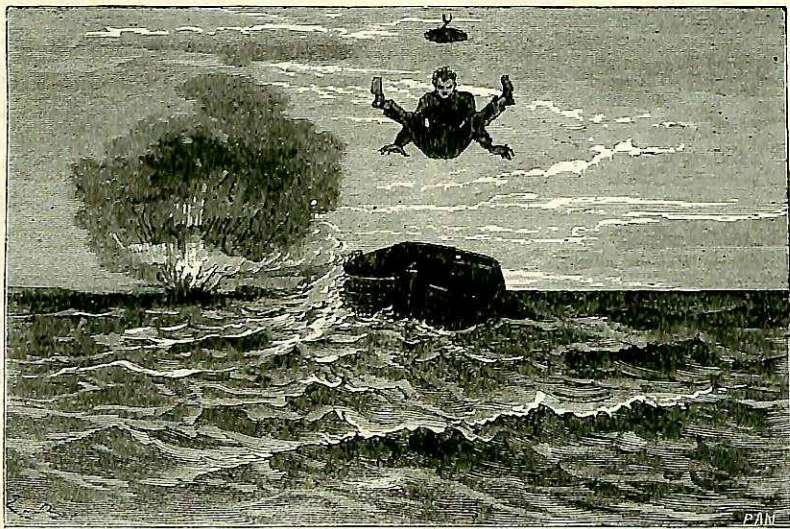
— Άνατριχιάζει το πετόι μου! είπεν ο Χοιρομήρης, μά άς ακούσωμε και το τέλος.

— Ναί, ναί,

Κουπιά, τελείωσε την την ιστορία σου, είπεν ο Στέφανος ο όποιος ήτο όλος αὐτί.

— Πόσον καιρόν έμεινε 'ξαπλωμένος μέσ' ε' τη βάρκα οὐδὲ αυτός δεν είμπόρεσε καθόλου να το καταλάβη. Τοῦτο μοναχά 'θυμάται, ότι μίαν ήμέραν όταν έξυπνισεν, είδεν ότι ήτο πλαγιασμένος μαλακά μαλακά άπάνω ε' τα χορταράκια τα δροσερά, άποκάτω από κάτι ώραια δένδρα φουντωτά, και ε' αυτά τα ώραια δένδρα εκελαιδούσαν χιλιάδες πουλάκια. Σ την αρχή του έφάνη πως είναι ε' τον παράδεισο, μά άφ' ού όμως έτριψε καλά καλά τα μάτια του και είδε τριγύρω του κάτι μοῦτρα παράξενα, εκατάλαβε πως είναι μέσα ε' την Κίλασι. Καμμία έξηνταριζ άγριάνθρωποι ο ένας άτχημότερος από τον άλλον, όλόγυμνοι, εκάθονταν ανακούρκουδα τριγύρω του και τον εκύτταζαν προσεκτικά και σαν να είχαν συμβούλιο άναμεταξύ τους.

» Καθώς ήτο ο παππούς μου ξεσκολισμένος ε' τη

« ΕΠΕΤΑΘΗ ΣΤΟΝ ΑΕΡΑ »

γεωγραφία, και είχε διαβασμένα πολλά για τους άγριανθρώπους, εύθς εκτάλαβε τί τύχη τον έπερίμενε.

» Είνε κρίμα μά την αλήθεια να έχη ένας άνθρωπος δεκατρείς 'μέρες να φάη και να φαγωθῇ άπάνω ε' της δεκατέσσερες. Όποιος άνθρωπος έχει καρδιά, αί! 'μπορεί κάπως να ευχαριστηθῇ αν χορτάση τους φίλους του και τους συντρόφους του με το κρέας του, αν τύχη μεγάλη ανάγκη και πιστεύω πως και ο παππούς του 'Αγκίστρη θα εύρηκε κάποια ευχαρίστηση όταν τον έφαγαν οι συντρόφοι του. Μά να φαγωθῇ κανείς από ανθρώπους που δεν τους γνωρίζει, και μάλιστα που δεν 'μιλούν και τη γλώσσά του, α! μά αυτό είναι να το συλλογίζεται κανείς και να σηκώνεται ή τρίχα του.

» Ο κακόμοιρος ο Θωμάς, αν έγλύτωνα από τη σούβλα ή από τη σκάρα, θα έπεφτε ε' το σουκάκι ή ε' την κασαρόλα. Φαντασθήτε λοιπόν πως τα έκαμε τα μάτια του, όταν είδε ότι όταν έσηκώθηκε και ανεκάθισεν, όλοι εκείνοι οι άγριάνθρωποι έσκυψαν και έπescen τα 'πίστομα, και του έκαμαν μετάνοια με την ούρά, και έπειτα έχόρευαν και έπηδούσαν, που δεν έφαινοντάν πως έχουν κακό σκοπό.

» Έτρεξαν εύθς και του έφεραν όπωρικά λογίων των λογίων, πορτοκάλια, μπα-νάνες, ανανάς, άλλοι του έβαζαν ε' τα χείλη του ποτήρια με λεμονάδα, με γάλα και χίλιων λογίων ώραια πράγματα. Μάλιστα μερικοί από τη χηρά τους, τον έγαργαλούσαν ε' τα πόδια του και του έχάιδευαν της γάμπες του, άλλοι του έκαναν άερα και του έσφούγγιζαν τη μύτη με τα φύλλα ενός δένδρου που το λένε λατανία.

» Και όσο εκατέβαζε τα κομμάτια που του έδιναν, ή όσο έρρουφούσε τα πιότα που του έδιναν, να 'βλέπατε φωνές και κακός! από τη χαρά τους έφώναζαν και έπηδούσαν, μά τί φωνές και τί πηδήματα! δεν έχετε ιδέα!

» Όταν έφαγε γι' τέσσερους, και ήπιε, τον έσκέπασαν με ένα πάπλωμα φτιασμένο από φτερά καναρινιού, κολιβριού και παπαγάλου, τον έβαλαν μέσα ε' ένα φορείο και μπροστά ή μουσική τον επήγαν ε' το παλάτι.

» Πρέπει να 'ξέρετέ πως την παρχιμονή είχε πεθάνη ο βασιλέας, και ο θρόνος του ήτο χηρευάμενος καθώς το λένε. Τον είχε πιάση άξαφνα ένα φοβερό κόψιμο, που του έθήρισε τάντερα για δυο τρείς ώρες. Το λοιπόν όλο το άρχοντολόγι και οι μεγαλωσιάνοι της χώρας εκείνης ήθελαν καλά και σώνει να κάνουν βασιλέα τον καραβοτσακισμένο που τους έστειλε ο Θεός.

» Και έτσι το λοιπόν ο Θωμάς Κουπιάς μισοπεθαμένος από την πείνα και τη δίψα, και με το ένα του μοναχά παπούτσι γερό, έγινε βασιλέας της Ταμποουλίας, έτσι το λέγαν το νησί: Ταμποουλία.

» Την ίδια την ήμέρα έγινε ή παράτα για τον νέο βασιλέα. Όλα τα δημόσια καταστήματα έκαμαν φωτοχυσία το βράδυ και όλο-νυχτίς άλλο δεν έδλεπες παρά χοροπηδήματα και πυροτεχνήματα.

— Κολοκύθια με τη ρίγανι! είπεν ο Φυκιώτης.

— Άμ' δέ! κολοκύθια! είπεν ο Κουπιάς, ποιός το είπε; αυτά, φωστήρά μου, είναι γραμμένα και τυπωμένα σε βιβλίο.

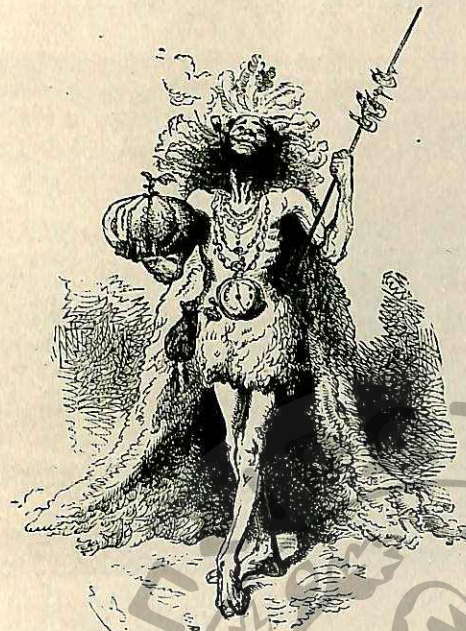
— Άκόμη χειρότερα, είπεν ο Φυκιώτης.

— Ο κύρ Φυκιώτης δεν 'ξέρι όμως, είπεν ο Κουπιάς με σοβαρότητα, ότι όταν ο παππούς μου έγύρισε ε' την πατρίδα έπαρουσιάσθηκε ε' τον βασιλέα, και ο βασιλέας τον έδέχθηκε σαν όμοίό του και του είπε: « Καλώς τον τον 'ξάδερφόν μου! » γιατί έτσι ο ένας βασιλέας λέει τον άλλον βασιλέα, τον λέει 'ξάδερφο' όλοι οι βασιλιάδες

είνε 'ξάδερφια, και ε' τη στιγμή μονομιās τον έπροβίθασε ύπαξιωματικό, και του είπε: « Να με συμπαθῇς, καπετάν Θωμά, που δεν 'μπορώ να σου δώσω πίσω το βásiλειό σου που το έχασες. Ο βασιλέας αυτός δεν αγαπούσε τους πολέμους, αγαπούσε την ήσυχία και την ειρήνη, και δεν ήθελε να βάλη την πατρίδα ε' τα αίματα, σε πόλεμο μακρινό. Αυτό είναι πράγμα που έγινε' όλες ή έτημερίδες τα έγράψανε όλα αυτά.

— Άμ' δέ! είπεν ο Φυκιώτης: άκούς εκεί λέει! το γράψανε και ή έτημερίδες, άλλο χοντρό ψέμμα.

— Μά τώρα ήθελα να 'ξέρω, είπεν ο Κουπιάς με υπερηφάνεια, γιατί τάχα ο κύρ Φυκιώτης κάνει τόσες δυσκολίες για να χάση τους άγριανθρώπους του παππού μου, εν ό' έγώ, χωρίς να 'πώ τίποτα, έχασα της χίλιες

« ΕΓΙΝΕ ΒΑΣΙΛΕΑΣ ΤΗΣ ΤΑΜΠΟΥΛΙΑΣ »

πεντακόσες ἀρχούδες τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ παπποῦ του!
— Παιδιά, δρόμο! ἀνεφώνησεν ὁ Πλημύρης. Ἡ φωτιά σβύνει καὶ θαρρῶ πως ἐσυναχώθηκα. Ὁ Κουπιᾶς θά μᾶς τὴν ἀποτελειώσῃ τὴν ἱστορία του 'ς τὸ χωριό.

— Ὁχι, ὄχι, Κουπιᾶ, τελειώσῃ τὴν τὴν ἱστορία σου, ἀνεφώνησαν πάντες καὶ ἐπλησίασαν περισσότερο ἐν τῇ ἀνθρακίᾳ ἢ ὅποια ὀλονεν ἐκρύωνε.

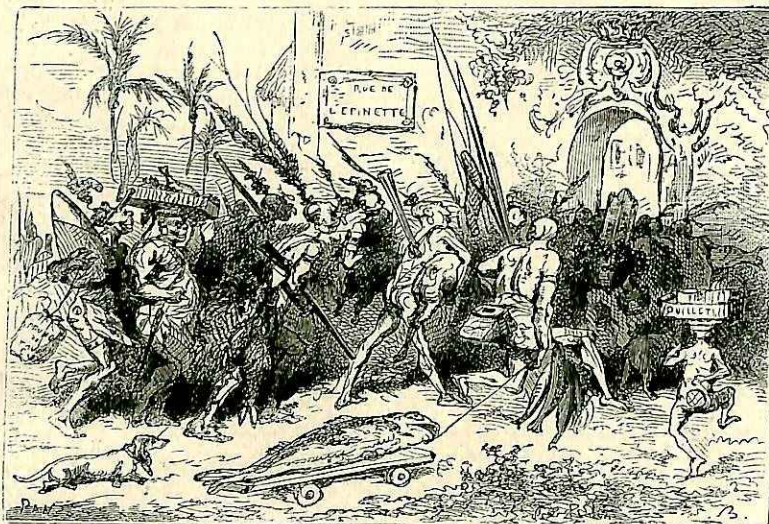
Ὁ Κουπιᾶς ἡσθάνθη ἐνδομύχως χαρὰν μεγάλην, διότι ἤρεσε τὸ παραμῦθι του, καὶ τί ἄλλο ἦτο ἡ ἱστορία τοῦ πάππου του παρὰ σωστὸν παραμῦθι; ἐξηκολούθησε λοιπὸν ὡς ἐξῆς:

I

ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΤΑΜΠΟΥΛΙΝΑΣ

«Ἄν ἐστάθηκε 'ς τὸν κόσμον βασιλέας πού 'μπο-

ρεῖ νὰ καυχῇ-
θῇ ὅτι τὸν ἀγά-
πησεν ὁ λαός
του, αὐτὸς ἦτον
ὁ Θωμᾶς ὁ πρῶ-
τος, ὁ βασιλέας
τῆς Ταμπούλι-
νας. Μοναχὰ
πεντέμυσι μῆνες
ἐβασίλευσεν, ἀλ-
λ' 'ς αὐτοὺς
τοὺς πεντέμυσι
μῆνες ἐχάρηκε
ὅλες τῆς γλυ-
κάδες τῆς βα-
σιλείας. Κάθε
πρῶτ' ὅλος ὁ
λαὸς τοῦ βασι-
λείου τοῦ ἐπή-
γαινε νὰ ρωτή-
σῃ νέα γιὰ τὴν

«ΟΛΟΙ ΟΙ ΨΑΡΑΔΕΣ ΚΑΙ ΟΙ ΚΥΝΗΓΟΙ...»

ὕγειν του καὶ νὰ ρωτήσῃ πῶς ἐπέρασε τὴν νύκτα. Ἐμάλυναν ποῖος νὰ πρωτοδρῇ τί ἤθελεν ὁ Μεγαλειότατος. «Ὅλοι οἱ ψαράδες καὶ ὅλοι οἱ κυνηγοὶ δὲν ἐψάρευαν πιά καὶ δὲν ἐκυνηγοῦσαν γιὰ ἄλλον παρὰ γιὰ τὸν Μεγαλειότατο. Ἡ τραπεζαρία του εἶχε κάθε λογῆς γλιγοῦδια: ψάρια νόστιμα, κυνήγι περίφημο. Κάθε μέρα ὅταν ἐξυπνοῦσε τοῦ ἔφερναν 'ς τὸ κρεβάτι μία γαυᾶθα σούπα ἀπὸ μπομπότα καὶ τὴν ἐκατέβαζε ζεστή ζεστή. Ἐπειτα ἀπὸ μίαν ὥρην, νὰ σου καὶ ἔφερναν τρία τέσσαρα σουβλάκια μικρὰ πουλάκια ὅλο καὶ ξύγκι, πού πρὶν 'πάνε κάτω 'ς τὸ στομάχι του ἔλυωναν μέσα 'ς τὸ λάρυγγά του. Ἐτρωγε πάλι τὸ μεσημέρι, ἐτσυμποῦσε κάτι τι τὸ δειλινό, καὶ δὲν ἐπλάγιαζε πρὶν δειπνήσῃ 'ς τὰ γερά.

— Μὰ γιὰ ἔνομα τοῦ Θεοῦ φθάνει πιά! ἀνε-

φώνησεν ὁ Φυκιώτης τοῦ ὁποίου ἡ κοιλία «ἐπαίξε τρυπουρᾶ». Τί τα θέλεις καὶ τὰ λές αὐτά;

— Καλὰ λέει ὁ Φυκιώτης, ἀνεφώνησεν ὁ Χοιρομήρης καὶ ἔσφιγγε τὴν ζώνην τοῦ παντελονίου του. — Οὐφ! ἀνεφώνησεν ὁ Πλημύρης.

— Μὰ σωπᾶτε τὸ λοιπὸν! ἀνεφώνησαν τὰ ἄλλα παιδιά. Ἀφῆστέ τον τὸν Κουπιᾶ νὰ τελειώσῃ τὴν ἱστορίαν του!

Καὶ ὁ Κουπιᾶς ἐξηκολούθησε:

» Μιὰ φορὰ τὴν ἡμέρα, μὰ τὸ περισσότερο δύο φορές, ὅλοι οἱ ὑπάλληλοι τοῦ βασιλείου ἐπήγαιναν ἀπὸ τὰ παράθυρα τοῦ παλατιοῦ καὶ διὰ νὰ τον διασκεδάσουν τὸν βασιλέα καὶ νὰ τον κάμνουν νὰ γελά, ἐχοροπηδοῦσαν καὶ ἔκαμναν διάφορα δύσκολα γυμνάσια. Ὁ σεβαστὸς μου πκπποῦς ἔδωκεν εἰς τὸ

μπαλκόνι τοῦ παλατιοῦ μὲ τὸ τσιμπουκάκι του καὶ τοὺς ἔβλεπε, ἀλλὰ πού νὰ γελάσῃ; μὲν καὶ μετὰ βίαις ἐκαταδέχετο νὰ τοὺς χαμογελάσῃ.

» Ποτὲ δὲν τον ἀφίαν νὰ κοπιάσῃ, καὶ πάντοτε ὅταν ἔδωκεν εἰς τὸν περίπατον τὸν ἐσκήκωναν μέσα εἰς ἕνα φορεῖον. Διὰ νὰ μὴ κουράζεται τὸ μυαλό του, ποτὲ δὲν

'μιλοῦσαν 'μπροστά του διὰ πολιτικά, παρὰ μόνον εἶχε τοὺς ὑπουργούς του οἱ ὅποιοι ἐκυβερνοῦσαν τὸ βασίλειον ὅπως ἤθελαν.

» «Ὅλοι ἐνόμιζαν ὅτι μὲ τὴν ἡσυχὴ ζωὴ καὶ μὲ τὴν καλοπέρασιν καὶ μὲ τὰ καλὰ φαγιά θὰ παχύνη ὁ βασιλέας καὶ θὰ γίνῃ ἄλλος τόσος. Δὲν βαρύνεσαι! Ἦταν σὰν τὸν τσῆρο ἀδύνατος καὶ οἱ ὑπῆκοι ἦταν γιὰ νὰ σκάσουν. Ὅταν τον ἔβλεπαν εἰς τὸν περίπατον μέσα εἰς τὸ φορεῖον, καὶ ἦταν κατακίτρινος σὰν τὸ λεμόνι, καὶ λιγνὸς σὰν τὸ καλάμι, ἐκαταίβαζαν τὰ μούτρα τους καὶ τα ἔκαμναν δέκα πῆγες ἀπὸ τὴ λύπη τους.

[Ἐπεται συνέχεια.]

Ο ΜΕΓΑΛΕΙΤΕΡΟΣ ΑΔΕΛΦΟΣ

Ἡ μήτηρ τοῦ Θεοφίλου παρεπονεῖτο εἰς τὸν διδάσκαλόν του διὰ τὴν διαγωγὴν τοῦ υἱοῦ τῆς

— Πολύ με λυπεῖ αὐτὸ τὸ παιδί, κύριε διδάσκαλε, τῷ ἔλεγε δὲν ἀκούει συμβουλὰς; ὅταν σχολάζῃ δὲν ἔρχεται κατ' εὐθείαν εἰς τὸ σπίτι, ἀλλὰ σταματᾷ εἰς τὸν δρόμον καὶ παίζει μὲ τὰ παιδιὰ τοῦ δρόμου. Πολύ λυκαί μου ἔρχεται μὲ σχισμένα μὲ φορέματα, βιβλία ρυπαρὰ ἢ κομματιασμένα; καθημέραν πρέπει νὰ τον μαλώσω διὰ νὰ μελετήσῃ τὰ μαθήματά του. Καὶ δὲν εἶνε μικρὸς μετ' ὀλίγον θὰ πατήσῃ τὰ δεκατρία.

— Ἰδοὺ τί νὰ κάμετε εἶπεν ὁ διδάσκαλος, ὁ μικρὸς σας Κωστάκης εἶνε πέντε ἐτῶν ἀπάνω κάτω; στείλετέ τον εἰς τὸ σχολεῖον καὶ εἰπῆτε εἰς τὸν Θεόφιλον ὅτι τῷ ἐμπιστεύεσθε τὸν μικρὸν ἀδελφόν του.

— Ὁ Θεόφιλος δὲν εἶνε ἄξιος νὰ φροντίσῃ διὰ τὸν ἐαυτόν του καὶ θὰ φροντίσῃ εἰς ἄλλον;

— Ναι, ἀλλὰ ἔχει καλὴν καρδίαν ἄς δοκιμάσωμεν. Μίαν πρωίαν λοιπὸν ὁ Κωστάκης κρατῶν τὴν χεῖρα τοῦ Θεοφίλου ἀνεχώρηεν ἀπὸ τὴν οἰκίαν εἰς τὸ σχολεῖον.

— Θεόφιλε τί πρέπει νὰ κάμω εἰς τὸ σχολεῖον; τὸν ἠρώτησεν εἰς τὸν δρόμον.

— Πρέπει νὰ κάθῃς φρόνιμα εἰς τὸ θρανίον σου καὶ ν' ἀκούῃς μὲ προσοχὴν τί θὰ λέγῃ ὁ διδάσκαλος. Κύττα νὰ μὴν ὀμιλῇς μὲ τὰ ἄλλα παιδιά...

— Ὁχι, ὄχι, Θεόφιλε.

— Ἄν κανένα κκὸ παιδί σε πειράξῃ, νὰ μού το εἰπῇς κατόπιν ἀπὸ τὸ μάθημα; θάχῃ μὲ μένα νὰ κάμῃ.

— Καλὰ, Θεόφιλε.

Ὁ Θεόφιλος ἡσθάνετο ὅτι ὁ μικρὸς του ἀδελφὸς εἶχε πεποίησιν εἰς αὐτὸν καὶ τοῦτό τον ἠγχαρίσκει πολὺ.

Ὁ Κωστάκης ἦτο πολὺ φρόνιμος εἰς τὸ μάθημα; παρετήρει συχνὰ πρὸς τὸ μέρος τοῦ Θεοφίλου; ὁ δὲ Θεόφιλος ἀπὸ τὴν θέσιν τοῦ τῷ ἔκαμνεν ἐνίστο ἐν φιλικὸν νεῦμα; ἀλλὰ καὶ ὁ Θεόφιλος ἦτο ὁμοίως φρόνιμος; τὰς συμβουλὰς τὰς ὁποίας εἶχε δώσει εἰς

τὸν Κωστάκην τὰς ἐξετέλεσε καὶ ὁ ἴδιος. Ὁ διδάσκαλος τὸν ἐπήνεσε διὰ τὸ γράψιμόν του καὶ διὰ τὸ μάθημά του καὶ εἶπεν εἰς τὸν Κωστάκην:

— Νὰ κυττάξῃς νὰ μιμηθῇς τὸν ἀδελφόν σου. Ὁ Θεόφιλος ἡσθάνθη μεγάλην χαρὰν δι' αὐτὸν τὸν ἐπαινον τὸν ὁποῖον τῷ ἔκαμνεν ὁ διδάσκαλος ἐνώπιον ὅλων τῶν μαθητῶν καὶ ἰδίως ἐνώπιον τοῦ μικροῦ του ἀδελφοῦ, τὸν ὁποῖον τῷ εἶχεν ἐμπιστευθῇ ἡ μήτηρ του. Τὸν κατέλαβε λοιπὸν ἡ ἐπιθυμία νὰ γίνῃ τοιοῦτος μαθητῆς ὥστε νὰ τον ἐπαινῇ πάντοτε ὁ διδάσκαλός του. Νέον αἶσθημα ἐγεννήθη μέσα του, τὸ αἶσθημα τοῦ καθήκοντος καὶ τῆς εὐθύνης. Ἄν ἔπραττε κανὲν σφάλμα ἦτο ὡς νὰ παρεκίνει τὸν μικρὸν Κωστάκην νὰ το κάμῃ καὶ αὐτός, διὰ τοῦτο ἦτο πάντοτε εὐτακτος.

Τώρα ἄμα σχολάζουν, ὁ Θεόφιλος δὲν παίζει πλέον εἰς τοὺς δρόμους; δὲν θέλει νὰ λέγουν ὅτι ὁ Κωστάκης ἀτακτεῖ μὲ τὰ κακὸπαιδα. Ἐπιστρέφουν μαζί; εἰ δύο φρόνιμα, φρόνιμα; ἂν βρέχῃ, ὁ Θεόφιλος κρατεῖ τὴν μεγάλην ὀμβρέλλαν καὶ προφυλάττει τὸν ἀδελφόν του, ὅστις φοβεῖται τὸ νερόν καὶ στρυμόνεται πλησίον του. Ὁ Θεόφιλος βρέχεται ὀλίγον, ἀλλὰ δὲν ἀφίνει οὔτε σταλαγματιὰ νὰ πέσῃ ἐπὶ τοῦ Κωστάκη. Ὅταν εἶνε ψυχρὸς ὁ Θεόφιλος πρὶν ἐξέλθουν τοῦ σχολείου τυλίγει τὸν λαιμὸν τοῦ ἀδελφοῦ του μὲ ἕν μικρὸν σαλάκι, διότι ἡ μήτηρ τῷ εἶπεν ὅτι τὰ μικρὰ αὐτῆς τῆς ἡλικίας κρυόνουν εὐκολα. Ὁ Θεόφιλος εὐρήκε καλὸν μέσον διὰ νὰ μαυθάνῃ ὁ Κωστάκης τὰ μαθήματα, μελετᾷ τὰ ἰδικά του πλησίον του, ὥστε ἐπὶ τέλους μαυθάνει ὅπως πρέπει ὁ καθείς τὰ ἰδικά του. Ἐπειδὴ θέλει νὰ ἔχῃ καθαρὰ τὰ τετράδιά του ὁ ἀδελφός του, διατηρεῖ αὐτὸς καθαρὰ τὰ ἰδικά του. Ὁ Κωστάκης εἶνε ἐπιμελής καὶ εὐτακτος διότι θέλει νὰ μιμηθῇ τὸν ἀδελφόν του, ὁ δὲ Θεόφιλος εἶνε ἐπιμελής καὶ εὐτακτος διότι θέλει νὰ τον μιμῇται ὁ ἀδελφός του.

ΣΤΑΜΑΤΙΝΑ

Ο ΑΕΤΟΣ ΚΑΙ Η ΑΡΑΧΝΗ

Εἰς αἰετὶς ἐπέτα ὑψηλὰ ὑψηλὰ, ἐπάνω ἀπὸ τοὺς λόφους, ἐπάνω ἀπὸ τὰ σύννεφα καὶ ἐκάθησεν ἐπάνω εἰς τὴν ὑψηλοτέραν κορυφὴν τῆς γῆς. Τί ὠραία θέα ἦτο ἀπὸ τὸ ὕψος ἐκεῖνο! Ἐδῶ ἐφαίνοντο οἱ ποταμοὶ ὡς ἀσημένιοι ὅφεις ἐν τῷ μέσῳ πελωρίας πρασίνης ἐκτάσεως, ἐκεῖ ἐφαίνοντο ὡς μαῦρα σημεῖα τὰ δάση τῶν ἐλαίων, τῶν δρυῶν, τῶν ἐλατῶν; παρέκει ἡ πεδιάς γεμάτη ἀπὸ ἐαρινὴν βλάστησιν καὶ μακρὰν μακρὰν συνορεύουσα μὲ τὸν οὐρανὸν ἐβόρizen ἡ θάλασσα ἡαύρη ὡς πτερὸν κόρακος.

— Ὑψιστε Θεέ, δημιουργέ τοῦ παντός! ἀνέκρα-
ξεν ὁ αἰετὶς θαμβωθεὶς ἀπὸ τὴν τόσῃ μεγαλοπρέ-
πειαν τῆς φύσεως, σ' εὐχαριστῶ ὅτι μου ἔδωκες τὴν δύναμιν ν' ἀναβῶ εἰς τόσον ὕψος, εἰς ὕψος εἰς τὸ ὁποῖον κανὲν ζῶν ὄν δὲν εἰσπύρεσε ἀκόμη νὰ φθάσῃ.

— Πολὺ ἀλαζών καὶ αὐθάδης εἶσαι, καλέμου κύριε! ἀνέκραξε μία ἀράχνη ἐξεληθοῦσα ἀπὸ τὴν σχισμὴν ἐνὸς βράχου... Σοῦ φαίνεται ὅτι ἐγὼ εἶμαι χαμηλότερα ἀπὸ σέ;

Ὁ αἰετὶς ἐκπληκτος ἐστράφη καὶ εἶδε πράγματι

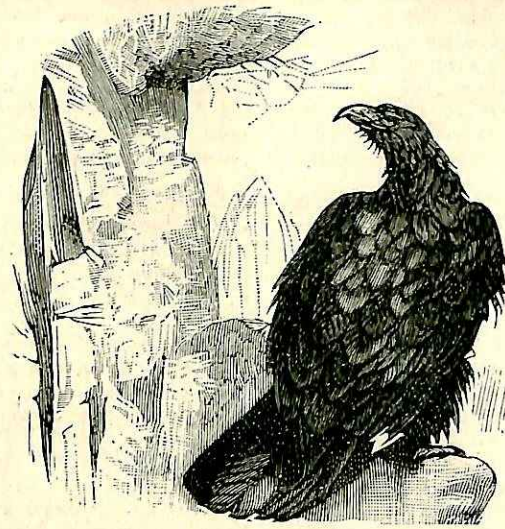
τὴν ἀράχνην ἢ ὁποία ἤρχισε νὰ ὑφαίνει τὸν ἱστόν της ἐπάνω ἀπὸ τὴν κεφαλὴν του, ὡς νὰ ἤθελε νὰ τὸν ἐμποδίσῃ νὰ βλέπῃ τὸν ἥλιον, καὶ νὰ ζεσταίνεται ἀπὸ τὰς ἀκτίνες του.

— Πῶς εἰμπόρεσες, ἡ-ρώτησεν ὁ ἀετός, πῶς εἰμπόρεσες ν' ἀναβῇς ἕως ἐδῶ ἐπάνω; Δὲν ἔχεις πετερά, εἶσαι ἐν ἀδύνατον ἐντομον καὶ διὰ νὰ ἀναβῇς εἰς τὸν βράχον τοῦτον ἔπρεπε νὰ σκαρφαλώνης χίλια χρόνια καὶ πάλιν δὲν θὰ το κατώρθωνες.

— Τί; νομίζεις ὅτι ἐγὼ θ' ἀπεράσισα νὰ κάμω τόσον κόπον διὰ ν' ἀναβῶ ἕως ἐδῶ καὶ ἀπολαύσω αὐτὴν τὴν θέαν! . . . Ἐμὲ μοῦ ἀρέσει νὰ ταξιδεύω μὲ ἄνεσιν, χωρὶς τὸν παραμικρὸν κόπον. . .

— Τότε λοιπὸν πῶς εἰμπόρεσες ν' ἀναβῇς ἐδῶ ἐπάνω;

— Μὲ τὴν βοήθειάν σου. . . Ἐπιάσθηκα ἀπὸ τὰ πετερά σου καὶ σὺ ἐφάνης τόσον κλῆδος καὶ εὐγενὴς ὥστε μ' ἐσήκωσες χωρὶς νὰ παραπονεθῇς, καὶ χωρὶς νὰ μ' ἐννοήσης μάλιστα, ἕως εἰς αὐτὸν τὸν βράχον. . .

ΕΠΙΜΥΘΙΟΝ

Μόνον ὅσοι ἀναβαίνουν ὑψηλὰ μὲ τὴν ἀξίαν καὶ τὴν ἱκανότητά των εἰμποροῦν νὰ σταθοῦν καί, ὅπως ὁ ἀετός ἔχειρετο τὴν θαυμασίαν θέαν, νὰ χαροῦν τὰς τιμὰς καὶ τὴν δόξαν, ἀλλ' ὅσοι ἀνέχαι-

νουν μὲ ξένα πετερά, ὡς ἡ ἀράχνη, δὲν ἀπολαμβάνουν πολὺν καιρὸν τὴν εὐτυχίαν διὰ τὴν ὁποίαν διόλου δὲν ἐκοπίασαν, καὶ εἰς τὸ πρῶτον φύσημα τῆς τύχης κρημνίζονται εἰς τὴν ἄβυσσον καὶ χάνονται.

ΦΙΛΟΜΗΛΑ

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Κατὰ τὸ μύθημα τῆς Ἱερᾶς Ἱστορίας ἡ διδασκάλισσα ἐρωτᾷ τὴν Εὐθαλίαν:

- Εἰς ποίαν ἡμέραν ἔπλασεν ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον;
- Τὸν ἔπλασε τελευτήριον, ἀποκρίνεται ἡ Εὐθαλία.
- Καὶ διὰ ποῖον λόγον τὸν ἔπλασε τελευτήριον;
- Διὰ νὰ μὴν ἰδῇ πῶς γίνεται ὁ ἥλιος καὶ τὰ ἄλλα πλάσματα καὶ κάμῃ καὶ αὐτός.

Ἐστᾷλη ὑπὸ Χαράλαμπος Βυζάντη.

Ἡ μικροῦλα Ἀθηνᾶ ἀρχίζει νὰ διαβάτῃ τὰς πρώτας σελίδας τῆς Ἱερᾶς Ἱστορίας.

- Δίφνης διακόπτει τὴν ἀνάγνωσίν της.
- Δοιπὸν, μαμά, ὁ Ἀδάμ ἦτο ὁλομόναχος εἰς τὸν κόσμον;
- Ναί, κόρη μου.
- Ὁ κατμένος! Πῶς θὰ ἐφοβεῖτο!
- Θὰ ἐφοβεῖτο; Ἀπὸ ποῖον θὰ ἐφοβεῖτο;
- Ἀπὸ τοὺς κλέπτες, μαμά!

Ἐστᾷλη ὑπὸ τοῦ Λαδωμένου Ποντικιοῦ.

Μιὰ κυρία ἦλθε νὰ ἐπισκεφθῇ τὴν μητέρα τῆς μικρᾶς Ἀνθῆς, ἡ ὁποία τὴν στιγμὴν αὐτὴν εἶχε σπουδαίαν ἐργασίαν καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ δεχθῇ ἐπισκέψεις.

— Ἀνθῆ μου, λέγει εἰς τὴν κόρην της, εἰπέ εἰς τὴν κυρίαν ὅτι δὲν εἶμαι ἐδῶ.

Καὶ τώρα εἰμπορῶ πλέον νὰ μείνω χωρὶς τὴν βοήθειάν σου. . . εἰμπορῶ νὰ χαρῶ αὐτὴν τὴν θέαν ὅπως τὴν χαίρεσαι καὶ σὺ, ὥστε ἀδίκως ὑπερφηανεύσαι ὅτι μόνος σὺ κατώρθωσες νὰ φθάσῃς ἕως ἐδῶ. . .

Ἀλλ' ἡ ἀράχνη πρὶν δυνήθῃ νὰ τελειώσῃ τὴν φράσιν της, ἐν φύσημα αἰφνίδιον τοῦ ἀνέμου τὴν ἤρπασεν ἀπὸ τὸν βράχον καὶ τὴν ἐκρήμνισεν εἰς βᾶθρον καὶ σκοτεινὸν κρημνόν.

Ἡ μικρὰ Ἀνθῆ ἐξετέλεσε τὴν παραγγελίαν της.

Ὅτε μετὰ τινος ἡμέρας ἦλθε δι' ἐπίσκεψιν ἡ ἰδία κυρία, ἡ μικρὰ Ἀνθῆ ἔτρεξε καὶ ἠγόησε τὴν θύραν μὲ προθυμίαν, ἀλλ' ἰδοῦσα αὐτὴν ἀνεφώνησεν:

— Μαμά, ἦλθε πάλιν ἐκεῖνη ἡ κυρία. τί νὰ 'πῶ, ὅτι εἶσαι 'δῶ ἢ ὄχι;

Ἐστᾷλη ὑπὸ τοῦ Αἰάντος τοῦ Τελαμωνίου.

Διάλογος μεταξὺ δύο παιδίων:

- Ἐγὼ εἶμαι τεσσαρῶν ἐτῶν.
- Καὶ ἐγὼ τὸ ἴδιον.
- Ναί, ἀλλὰ ἐγὼ θὰ εἶμαι πέντε ἐτῶν τοῦ χρόνου!

Ἐστᾷλη τῆς Ἀνθῆς.

Δύο παιδία φαντασμένα διὰ τὸν πλοῦτον τοῦ πατρὸς των διήρχοντο μίαν ἡμέραν πρὸ ἐνὸς χωραφίου τὸ ὁποῖον ἕνα χωριατόπουλο ἔσπερνε τὴν στιγμὴν ἐκείνην.

- Τί κάμνεις αὐτοῦ, βρέ μικρὲ, τῷ λέγουν μὲ ἀλαζονείαν.
- Σπέρνω.
- Σπέρνε, σπέρνε αἰωνίως! ὅταν ὁ καρπὸς σου ὀριμάσῃ ἡμεῖς θὰ τὸν φάγωμεν.
- Καθόλου δὲν μοῦ φαίνεται παράξενο, ἀποκρίνεται εὐφωῶς τὸ χωριατόπουλο· αὐτὸ που σπέρνω εἶνε κριθάρι.

Ἐστᾷλη ὑπὸ τῆς Μαίμης τοῦ Κωλέττη.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ»

Ἡ στιγμὴ κατὰ τὴν ὁποίαν ἐκράτεις τὰ φυλλάδιά μου καὶ με ἀνεγίνωσκας, ὥρως ἀκόμη ἀπὸ τὴν ἀσθενείαν σου, καὶ εὕρισκας παρηγορίαν εἰς τὰ γραφόμενά μου, ἀγαπητέ μου Δημήτριε Μάξιμε, ἦτο μίαν ἀπὸ τὰς ὥραιότερας στιγμὰς μου. Πόσον μ' ἀρέσει νὰ χύνω βάλαμον εἰς τὰς καρδίας, ν' ἀπομακρύνω τὰς θλιβεράς σκέψεις, νὰ φέρω τὸ μεῖδιον εἰς τὰ χεῖλη! Θέλω νὰ εἶμαι ἀληθὴς φίλη, πιστὴ καὶ εἰς τὰς ὥρας τῆς χαρᾶς καὶ εἰς τὰς ὥρας τοῦ πόνου. . .

Καὶ ἰδικὰς σου πνευματικὰς ἀσχήσεις νὰ στελεῖς, Δίκαιε Ἀριστείδη.

Εὐγέ σου, καλὲ μου φίλε, Χ. Ν. Ἀναγνωστόπουλε, διὰ τὸ ὥραϊον καὶ εὐανγέλιον γράψιμόν σου· τί εὐμορρα καὶ καλογραμμένα γράμματα! ὦ! εἴθε καὶ πολλοὶ ἄλλοι νὰ σ' ἐμιμῶντο, ἄλλοι οἱ ὅποιοι μὲ τὰ ὀρνιθοκαλίσματα των μοῦ κουράζουν τοὺς ὀφθαλμούς καὶ θὰ γίνουν αἰτία νὰ φορέσω προῶρως ματογυάλια. Ἀφ' οὗ ἦλθε τώρα ἡ εὐκαιρία, ἃς εἶπω τὸ παράπονόν μου κατὰ τῶν κακογράφων· εἰς τὸν ἀρὰ γε οἱ τοιοῦτοι πόσον μὲ δυσχεραστοῦν; καὶ ἔπειτα δὲν συλλογίζονται ὅτι εἶνε εἶδος προσβολῆς νὰ μοῦ στέλλουν τὰς ἐπιστολάς των εἰς τοιαύτην κατάστασιν; ἤθελα νὰ εἰσεύρω, παρουσιάζονται ποτὲ κακονδυμῆναι, ἄπλυτοι καὶ ἀκτενίστοι ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων τοὺς ὁποίους ἀγαποῦν καὶ θέλουν νὰ τοὺς εὐχαριστήσουν; Εἰς ἀντὶ, ξεροχὸς ὁ Φραγγλῖνος νομίζω, λέγει κάπου ὅτι ὁ γράφων ἐπιστολὴν δυσανάγνωστον εἰς τινὰ ἀποδεικνύει μὲ τοῦτο ὅτι δὲν τὸν ἐκτιμᾷ.

Καὶ τὸ ἰδικόν σου γράψιμον εἶνε ὥραϊον, Ἀτρώμητος Μπουμπουλίνα, καὶ τὰ γραφόμενά σου χαριέστατα! Πόσον μοῦ ἀρέσει ἡ φιλοπατρία σου ἡ σεμνὴ καὶ γνωστικὴ καὶ ὄχι πομπώδης ὅπως μερικῶν, οἱ ὅποιοι, διὰ νὰ δείξουν τάχα φιλοπατρίαν, μοῦ γράφουν ἕνα σωρὸν ἀνοησίας.

Καλὲ ἀλήθεια, Κουφιοκεφαλᾶκη, θέλεις τὴν θέσιν τοῦ Μάντεως τοῦ Καρὰ—Μπου—Λαδῆ; Ἐγὼ θὰ τοῦ γράψω, καὶ ἔπειθ' ἐπιστεύω ὅτι δὲν εὐρήσκει ἄλλον κατόπιν ἀπὸ τὸν Ἀλῆ, ἐτοίμασε τὰ μπαούλά σου νὰ πᾶς ἀλλὰ κύταζε νὰ μὴν εἶνε πολὺ βαρειά· νὰ εἶνε ὡσὰν τὴν κεφαλὴν σου διὰ τὴν ὁποίαν βέβαια δὲν θὰ σου ζητήσουν πολὺν ναῦλον.

Σ' εὐχαριστῶ διὰ τὰς καλὰς διαθέσεις, πού ἔχεις δι' ἐμὲ καὶ διὰ τὴν ἀγάπην σου, φίλε μου Γ. Σταυροπούλε.

Χαίρω πολὺ ὅτι εἶσαι φιλότιμος καὶ δὲν σε ἀφίνει νὰ κοιμηθῇς τὸ τρώπαιον τοῦ ἀδελφοῦ σου, ὅπως ἄλλοτε τοῦ Μιλτιάδου τὸν Θεμιστοκλῆ, φίλε μου Ζέφυρε Φρυδᾶ! Ἀλλὰ τὴν πρὸς τὸν ἀδελφόν σου ἀμύλλαν τὴν ἤθελον πλέον εὐγενῇ· μήπως δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ εἴσθῃ καὶ οἱ δύο ἐπίσης ἐπιμελεῖς καὶ καλοὶ; δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ τὸν καταβιάσῃς διὰ ν' ἀνέλθῃς σὺ, ἀνάθα καὶ σὺ καὶ τότε θὰ εἴσθῃ καὶ οἱ δύο ὑψηλά. Ὡς πρὸς τᾶλλα ἡ ἐπιστολή σου μοι ἤρεσε καὶ γράφε μου συχνά.

Θέλει κ' ἐρώτημα, Εὐγνωμῶν Πηνελόπη, ὅτι εἰμπορεῖς νὰ λάβῃς μέρος εἰς τὴν ἀλληλογραφίαν; Γράφε μου καὶ θὰ σ' ἀπαντῶ μετὰ χαρᾶς μου.

Ἐκ τῶν προτεινομένων ψευδωνύμων προτιμῶ τὸ Ἀπτερος Νίκη, ἀγαπητὴ μου, Ἀηδῶν τῆς Ἐρήμου· ἀλλὰ πρὸς τί ἡ ἀλλαγὴ τοῦ ψευδωνύμου· μήπως ἐπειδὴ ἐμύρσιν ἀνοιξὶς σου φαίνεται χειμωνιάτικον αὐτὸ που ἔχεις καὶ θέλεις νὰ φορέσῃς ἐν καλοκαιρινόν; . . . Ξέρω κ' ἐγὼ τί νὰ 'πῶ. . .

Πωπῶ! τί φοβερὸν ψευδώνυμον εἶνε αὐτὸ Κοσμοφρόνιτρος Ἑλλάς! . . . γράφε μου λοιπὸν συχνά ἀφ' οὗ τὸ σχολεῖόν σας τὸ ἔκαμαν στρατῶνα καὶ δὲν ἔχεις μαθήματα. Ἐχάθῃ ἀπὸ τὴν ἐλληνικὴν γλῶσσαν ἐν ὥραϊον, εὐσεῖς, ἐκφραστικὸν ψευδώνυμον, φίλε Δημ. Βολ. καὶ ἐπῆγες καὶ

μου ἐξέλεες τὸ Κόμης Ράλλος Κανδάλ; Εἶπα καὶ ἄλλοτε ὅτι τὰ ψευδώνυμα δὲν πρέπει νὰ τα παίρνετε εἰς τὸν βρόντο, ἀλλὰ μὲ ἕνα σκοπὸν, μὲ μίαν ἰδέαν. Τὸ ἐπαναλαμβάνω καὶ πάλιν· δὲν ἐννοῶ δὲ νὰ κάμω χρήσιν εἰς τὸν ἐξῆς ψευδωνύμων τὰ ὁποῖα εἶνε ἐξηγμένα ἀπὸ μυθιστορήματα· τοῦτο τὸ λέγω δι' ὁλοῦς.

Θὰ σ' ἀγαπῶ ναι, θὰ σ' ἀγαπῶ, Μικρὲ Ναύαρχε, ὅπως ἀγαπῶ καὶ τὸ Τρόπαιον τοῦ Μιλτιάδου καὶ τὸν Μικρὸν Ἐθελοντήν· ἀφ' οὗ ἀγαπᾷς τόσον πολὺ τὰ πλοῖα καὶ τοὺς ναύτας εἴθε νὰ γίνῃς μίαν ἡμέραν Μέγας Ναύαρχος.

Φίλε μου Γ. Πανᾶ, ἡ διπλὴ ἀκροστοιχίς σου μοῦ ἤρεσε καὶ θὰ τὴν ἴδῃς δημοσιευομένην.

Περαιστικά, Ἐνδοξὲ Μαραθῶν, εὐχομαι· δὲ μὲ δλην μου τὴν καρδίαν εἰς τὴν Γλυκὴν Σημαίαν νὰ γίνῃ καλὰ, νὰ ῥοδοκοκκινήσῃ τὸ χεῖλάκι της καὶ νὰ ζωνεῖται ὅπως πρῶτα.

Πολὺ ὥραϊον εἶνε τὸ ψευδώνυμόν σου, νέε μου φίλε Ἀοιδὲ τῆς Λίου. Γράφε μου συχνά.

Ἐγὼ νὰ σε περιφρονήσω, Μικρὲ μου Ἀγωνιστά; ἐγὼ πού σ' ἀγαπῶ τόσον; ἂν με ἡγάπας καὶ σὺ ὅσον ἐγὼ, δὲν θὰ ἐδυσχεραστεῖς διότι δὲν σοι ἀπῆντησα· ὑπέθεσα ὅτι ἐνόησες ὅτι ἀφ' οὗ δὲν ἐδημοσίευσας τὸ Παιδικὸν πρεσβύμα σου δὲν ἦτο κατὰλληλον διὰ δημοσίευσιν. Ἀπαιτεῖ τόσην ἐργασίαν τὸ ν' ἀπαντῶ εἰς ὅσους μοῦ γράφουν, ἀλλοίμονον εἰς ἐμὲ ἂν ἔπρεπε ν' ἀπαντᾷ καὶ εἰς ὅσους δὲν μοῦ γράφουν!

Βεβαίωτατα, προσφιλεστάτη μου Ξανθοῦλα, δὲν ἐννοῶ ν' αὐτῆς τὰς ἐπιστολάς σου καὶ νὰ ὀλιγοστεύσῃς τὰ μαθηματά σου· οἱ πρόγονοί μας ἔλεγον; καὶ τοῦτο πεποιθὲν καὶ καλῶς μὴ ἀφίεται· μὲ ἄλλους λόγους καὶ τὰ μαθηματά σου μελέτα ὅπως πρέπει καὶ τακτικὰ γράφε μου, διότι πολὺ με εὐχαριστοῦν αἱ ἐπιστολαί σου.

Τώρα που ἐτελεῖσθαι αἱ χειμεριναὶ ἐξετάσεις καὶ ὀλιγοστεύσῃς ἡ μελέτη νὰ ἰδοῦμεν ἂν θὰ μοῦ γράφῃς περισσότερα, ἀγαπητέ Ἀρη.

Ὡ Ἀθιγγανίς, προσφιλεστάτη μου Ἀθιγγανίς, διατὶ τόσον σπανίως μοῦ γράφεις; εἰπέ τοὺς ἀσπασμούς σου εἰς τὴν Ἀμαρυλλίδα καὶ γράφετέ μου καὶ αἱ δύο συχνότερα.

Καὶ θέλει ἐρώτημα, ἀγαπητὴ μου Παπαρούνα, ὅτι θὰ σε βοηθήσῃ νὰ μάθῃς τὴν γλῶσσαν γρήγορα γρήγορα; Φίλισέ μου τὰ μικρὰ ἀδελφάκια σου, καὶ μὴ με λησμονῇς.

Ἡ ἐπιστολή σου εἶχε φθάσει ἀργὰ καὶ δὲν ἐπρόφθασα νὰ σοι ἀπαντήσω εἰς τὸ προλαβόν φύλλον, Ἀνθος τῶν Δειμῶνων. Ἐπίστευες ὅτι ἦτο δυνατόν νὰ μὴ σοι ἀπαντήσω ἐξ ἀμελείας; Ἀδύνατον!

Καλῶς νὰ ὀρίσῃ ἡ Ζωηρὰ Φλὺξ μὲ τὸ θερμὸν καὶ λαμπρὸν ψευδώνυμόν της.

«Μὲ ὅτην χάριν μᾶς ὀμιλεῖς καὶ μας διδάσκεις» μοῦ γράφεις, ἀγαπητέ μου Ν. Κ. Βλάχε Καστελλορίζε, «μὲ τόσην καὶ ἐγὼ λακτάραν σὲ περιμένω νὰ ἔλθῃς διὰ νὰ σε ἴδω κόκκινην κόκκινην, νὰ σε ἀπλώσω εἰς τὸ τραπέζι μου, νὰ σε καμαρώσω, νὰ σε διαβάσω, καὶ νὰ δείξω τὰς εἰκόνας σου εἰς τὰ ἀδελφάκια μου.» Ἀγάπα με πάντοτε, διότι εἶμαι ἀληθὴς φίλη πού θέλω τὸ καλὸν σας καὶ περὶ αὐτοῦ φροντίζω.

Καλὴ ἀρχή, Δία Τελαμωνίε, μὲ τὸ βιολί σου· νὰ σε ἰδῶ πλέον, ἢ μᾶλλον νὰ σε ἀκούσω! . . . Ὁραῖον καὶ περιπαθεῖς ὄργανον ἐξέλεες.

Ἐρωτήσεις, πληροφορίαι, ἀσπασμοὶ προσρήσεις. Ὁ Ἀρης ἀσπάζεται τὸν Βράχον τῶν Γαλῶν, τὸν Ὀδυσσεῖα Ἀνδροῦτσον καὶ τὸν Σπινθηρα. Ὁ Ἐνδοξὸς Περιχλῆς ἐπιθυμεῖ νὰ μάθῃ τὸ ὄνομα τοῦ Χαντίου τῆς Γραβιάς ὃ ἀσπάζεται ὅπως καὶ τὸν Οὐδράιον Ἀρ.

γελον.—Ο Μικρός Ἀγωνιστής ἀσπάζεται τὴν Σπαρτιάτιδα Ἀργιλεωνίδα.—Ο Πανοῦργος Ὀδυσσεὺς στέλλει τὰς προσήσεις του εἰς τὸν Ἐνδοξὸν Περικλῆ, τὸν Βασιλέα τῆς Ἑρήμου, τὸν Γέροντ τοῦ Μωριῦ, τὸν Ἀπόμαχον τῆς Λέσθου καὶ τὸν Ναύαρχον Μισούλιν.—Ἡ Ξανθοῦλα ἀσπάζεται τὴν Βασιλῖδα τῆς Ἑρήμου καὶ τὴν Αἰμοστάζουσαν Καρδίαν τὰς ὁποίας παρκαλεῖ νὰ τῇ εἰπὺν τὸ ἀληθὲς ὄνομά των.—Ἡ Ἀηδὼν τῆς Ἑρήμου ἀσπάζεται τὴν Ἀτρόμητον Μπουμπουλίναν, τὴν Ἀγράμπελην, τὴν Χαριτόβρυτον Χρυσάλλίδα καὶ τὴν Πορτιάδα Ἀδραν.—Ἡ Ἀθηγαρις ἐπιθυμεῖ νὰ μᾶθῃ τὸ ὄνομα τοῦ Πρίγκηπος Ζιλλᾶχ ὡς καὶ τοῦ Ἀ-

ρεως· προσφέρει δὲ τὰς προσήσεις της εἰς τὸν Ἀραπάκον, τὸν Ἐνδοξὸν Περικλῆ, ὡς καὶ εἰς τὴν Πεισματάραν.—Ο Σωσίας στέλλει τὰς προσήσεις του εἰς τὸν Πρίγκηπα Ζιλλᾶχ καὶ τὸν Ὀδυσσεῖα Ἀνδροῦτσον.—Ο Ἐνδοξὸς Περικλῆς παρκαλεῖ τὸν Οὐράνιον Ἀγγε-
λον νὰ τῷ εἰπῇ τὸ ὄνομά του, ὅπως τῷ εἰπῇ καὶ οὗτος τὸ ἰδικόν του.—Τὸ τρέχα Ῥῶτα καὶ ἔλα πές μου ἀσπάζεται τὸν Λαδωμένον Ποτικόν.—Τὸ Ἄνθος τῶν Λειμῶνων ἀσπάζεται τὸ Ῥόδον τοῦ Ἀπριλίου, τὴν Ἀτρόμητον Μπουμπουλίναν καὶ τὴν Λευκὴν Περιστερίαν, εὐχαριστεῖ δὲ τὸν Αἰθρίον Οὐρανὸν διὰ τὴν εὐχὴν του, ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ τῷ εἰπῇ τὸ ἀληθὲς ὄνομά του.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

28. Ἑλιποσύμφωνον. Ω—εἴ—ᾠ—ἔ—εἴ—α—εἴ—αι—ο
λοι—οἰ—ῶ—ῃ—εἴ—εἴ—οἰ—εἴ—ω—ῆ—αι—εἴ—ο
εἴ—οι.

Ἐστάλη ὑπὸ Θεοδοσίου Θεοδοσιάδου.

29. Συλλαβογρίφος.

Καὶ τὰ δύο μου τὰ μέλη εἶνε μόνον ἐκ γραμμάτων.
Τὸ δὲ ὅλον μου σημαίνει τιμωρίαν ἐγκλημάτων.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Αἰάντος τοῦ Τελαμωνίου.

30. Λεξιγρίφος.

Ἄν μου λείψῃ ἡ οὐρά,
Γίνομαι πάλιν οὐρά.

Ἐστάλη ὑπὸ Ν. Κ. Βλάχου.

31. Λεξιγρίφος.

Τῆς Ἑλλάδος πόλις εἰμὶ, ἂν μὲ κεφαλὴν μ' ἀφήσῃς,
Τῆς Ἀσίας πόλις, ἂν με ἀποκεφαλίσῃς.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Ἀτρομήτου Μπουμπουλίνης.

32. Λεξιγρίφος.

Τὸ μὲν ἥμισυ μου εἶνε ὁ ἀπανταχοῦ ὑπάρχων,
Τὸ δὲ σύνολόν μου πάλιν τῆς Ἑρήμου εἶνε ἄρχων.

Ἐστάλη ὑπὸ Χαλαμάπου Βυζάντη.

33. Μεταγραμματισμός.

Κατάφυτος καὶ εὐφορος κ' ὦρα νῆσος εἰμὶ,
Κ' ἐν μέσῳ τοῦ Ἰονικοῦ ἀρχιπελάγους κεῖμαι·
Τὴν κεφαλὴν μου πρὸς στείγην ἂν ὅμως μεταβάλλῃς.

Τότε μὴν ἀμφιβάλλῃς.

Πῶς ἄνθος ἄσπρον κ' εὐσμον ἐμπρὸς σου θ' ἀντικρύσῃς.
Εὐρὲ τὴν νῆσον, κ' ὕστερα τὸ ἄνθος θὰ μυρίσῃς.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑρήμου.

34. Αἰνιγμα.

Γρία πράγματα σπουδαῖα μὲ μεγάλης συνεπείας
Ἔχω κάμει ἕως τώρα, ἂν καὶ φαίνωμαι μικρόν.
Πρῶτον ἔδωκα δύο ὄντα ἐκ τῆς γῆς τῆς εὐτυχίας,
Κ' ἔστειλα τοὺς ἀθανάτους εἰς τὴν χώραν τῶν νεκρῶν.

ΟΝΟΜΑΤΑ ΤΩΝ ΛΥΤΩΝ ΚΑΤ' ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΗΝ ΣΕΙΡΑΝ ΤΟΥ ΕΠΩΝΥΜΟΥ

Ἀηδὼν τῆς Ἑρήμου, 7 καὶ 8. Αἶας ὁ Τελαμωνίως, 8, καὶ 7. Αἴθριος Οὐρανός, 7. Αἰμοστάζουσα Καρδία, 8. Ἀλέξανδρος ὁ Μέγας, 6. Ἀλέκτωρ τῆς Λύγης, 2. Χ. Ν. Ἀναγνωστόπουλος, 2. Ἀνατέλλων Ἀστήρ, 7 καὶ 8. Ἀνθος τῶν Λειμῶνων, 8 καὶ 9. Ἀνθοῦλα, 6. Ἀραπάκος 9. Ἀρχάγγελος Γαβριήλ, 6 καὶ 7. Κίμων Ν. Ἀσημακόπουλος, 2. Ἀτρόμητος Μπουμπουλίνης 5. Βαχίς, 7. Βασιλεὺς τῆς Ἑρήμου, 4. Βρεγμένη Γάτα, 8. Χαλαμάκος Βυζάντης. Διὰ βολάνθρωπος, 8. Δίκαιος Ἀριστείδης, 2. Ἐνδοξὸς Μαραθὼν, 7. Ἐνδοξὸς Περικλῆς, 3. Εὐνύμων Πηνελόπη, 5. Ζηλεμένη Βοσκοπούλα, 9. Ζηλιάρης, 6. Ζιζάνιον, 10. Ζωρὰ Φλόξ, 7. Ἡρώς τῆς Καλαμπάκας, 9. Θεοδόσιος Θεοδοσιάδης. Μαρία Ἰερωνυμίδου, 7. Ἰωάννης Νικηταρᾶς, 5. Ἑλένη Καλογερόβου, 2. Κατέβα νὰ φᾶμε, 6. Σ. Δ. Κριεζιώτης, 1. Κόμης Ῥάλλος Κανδάλ, 7. Κοσμοφόβητρος Ἑλλάς, 7. Δικατερίνη Στ. Κωνσταντινίδου, 7. Λαγὸς μὲ πετραχίλι, 7. Λαδωμένος Ποτικὸς, 10. Θεοδώρα Π. Αχμπίκη, 1. Δημήτριος Ε. Μάξιμος, 4. Μάχη τοῦ Μαραθῶνος, 6. Μικρὸς Ἀγωνιστής, 6. Μικρὸς Ἐθελοντής, 5. Μικρὸς Ναύαρχος, 5. Μικροῦλα Τρλαλά, 9. Σοφία Μπρούμη, 2. Ναύαρχος Κουρμπέ, 2 καὶ 4. Ξανθοῦλα, 3 καὶ 7. Οὐράνιος Ἀγγελος, 1 καὶ 3. Πηληγάρι τῆς Φακῆς, 8. Γεώργιος Πανᾶς, 1. Πανοῦργος Ὀδυσσεύς, 8. Πάπια τοῦ Γιαλοῦ, 5. Παπαρούνα, 1. Αἰκατερίνη Κ. Σκοπέτου, 2 καὶ 7. Γεώργιος Σταυροπούλος, 4. Συμπαθητικός, 9. Σωσίας, 6. Τρόπαιον τοῦ Μιλτιάδου, 5. Τρόπαιον τῶν Πλαταιῶν, 1. Τσάτσα Γελαπτή, 8. Β. Γ. Τασσεκλής, 2. Φασουλὴ καὶ Περικλῆτος, 10. Ἄννα Α. Φατσῖα, 4. Χάνι τῆς Γραβιάς, 9. Ἰ. Θ. Χρυσοχολίδης, 4.

Ο ΒΡΑΧΟΣ ΤΩΝ ΓΛΑΡΩΝ

[Μυθιστόρημα τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ ΙΟΥΛΙΟΥ ΣΑΝΔΩ. Μετάφρασις ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ Ι. ΦΕΡΜΠΟΥ.]

[Συνέχεια ἴδε σελ. 71.]

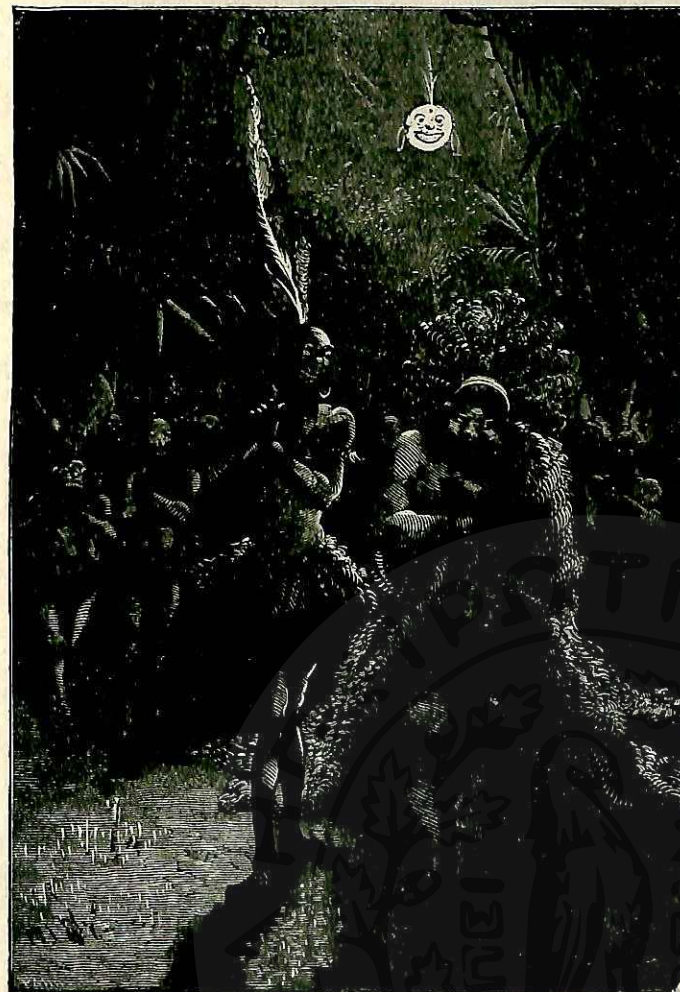
» Ἐπειτα ἀπὸ πέντε μῆνες ἄρχισε νὰ παίρνῃ ἀπάνω του καὶ νὰ γεμίζει ἱλιγάκι. Ἀπὸ τότε πιά ὅσο καὶ ἐπενοῦσε ὁ καιρὸς, τόσο ἐπάχαινε καὶ αὐτὸς καὶ ἔπειτα ἀπὸ ἴλιγον καιρὸ ἔγινε πάλι ὁ ὁμορφος Θωμᾶς ὅπως τον εἰ-
ξέραμε. Ὅσον ἐ-
χόνδραινεν ὁ βασι-
λέας τόσο περι-
τερό τον ἀγαποῦ-
σε καὶ ὁ λαὸς του. Ἡ ἀγά-
πη τους καὶ ἡ χαρά
τους ἦταν ἄλλο
πράγμα, ὅταν εἶδαν
πως ὁ βασιλεὺς ἄρ-
χισε νὰ κἀνῃ κιλιά
καὶ νὰ παχαίνει.
Δὲν ἐκοτοῦσε πιά νὰ
ξεμυτίσῃ ὅξω ἀπὸ
τὸ παραθύρου τοῦ πα-
λατιοῦ· εὐθὺς ἔτρε-
χαν ὅλοι καὶ τον ἐ-
κύτταζαν μὲ ἀνοικτὸ
τὸ στόμα. Ἄλλοι-
μονον ἂν ἀποφάσιζε
καὶ νὰ ἔξῃ πεζὸς
εἰς τὸν περίπατον!
ὅλοι τον ἐτριγύριζαν,
τὸν ἐκαμάρωναν καὶ
τον ἀγγίζαν μὲ τὰ
χέρια τους, σὰν νὰ
ἤθελαν νὰ ἰδοῦν ἂν
ἐπάρχυνε καλὰ, ἀ-
παράλλακτα ὅπως
δοκιμάζομε τὰ ἄρ-
νιά τὴν Λαμπρὴν ἂν
εἶνε παχιά. Καὶ
ἐπειδὴ ἔδλεπαν ὅτι
εἶνε παχύς, ἐφώνα-
ζαν καὶ ἐπηρεῶσαν
ἀπὸ τῇ χαρὰ τους
γιατὶ τάχα ἔχουν βασιλέα τόσο καλοθερμμένον.

» Ὅλα αὐτὰ τὰ χάδιὰ πού του ἔκαμνεν ὁ λαὸς
του, τὸν εὐχαριστοῦσαν τὸν βασιλέα καὶ ἐκαμάρωνεν
ἀπὸ τὴν χαρὰν του. Καὶ εἶχε μεγάλην ἰδέαν διὰ τὸν
ἑαυτὸν του, καὶ τότε ἐκατάλαβε ὅτι δὲν ἦταν γεννη-
μένος διὰ ναύτης. Καὶ σὰν γραμματισμένος ὅπου
ἦταν, τὴν ἔμαθε τὴ γλῶσσα τοῦ τόπου καὶ τὴν ἐμ-
λοῦσε περίφημα σὲ ὅτῳ ἡμέρας.

ΕΤΟΣ Η'.—ΤΕΥΧΟΣ 6^{ον}.

» Μὲ μεγάλην εὐχαρίστησιν ἐπήγαγεν ἄχαφνα καὶ
ἐκαμνεν ἐπίσκεψιν εἰς τὰ σπίτια τῶν ὑπάρχων του,
τάχα διὰ νὰ ῥωτήσῃ πῶς πηγαίνουν τὰ συμφέροντά
τους, μὰ αὐτὸς ἐπήγαγεν ἐπίτηδες, διὰ νὰ τον κερά-
σουν κανένα ποτη-
ράκι ροῦμι.

» Ἐνὰ βράδυ ἄφ'
οὔ ἔφαγε καὶ ἤπιε,
δὲν εἰξέρω πῶς του
κατέβη νὰ ἔβγη νὰ
κἀνῃ περιπολία μό-
νος του καὶ νὰ ἰδῇ
ἂν ἡ ἀστυνομία κά-
νει καλὰ τὴν ὑπε-
ρεσίαν τῆς. Ἡ ἀλή-
θεια, θαρρῶ, εἶνε ὅτι
ἤθελε νὰ κἀνῃ ἕνα
μικρὸ περίπατο διὰ
τὴν χώνευσιν. Παίρ-
νει τὸ μανδύα του
τὸν πούπουλένιο, τὸν
τυλίγειται, καὶ βγαί-
νει ἀπὸ τὸ παλάτι.
Ὁ οὐρανὸς ἦταν
συννεφιασμένος, οὔτε
ἄστρα ἔφεγγαν οὔτε
φεγγαρι, ὅλα ἦταν
σκοτεινά, πίσσα. Ἐ-
γύριζε λοιπὸν μέσῃ
ἐς τοὺς στενοὺς δρό-
μους τοῦ βασιλείου
του μὲ βῆμα βραδύ,
ὅπως περπατοῦν οἱ
περίπολοι, ἐσκόντα-
βε ἐδῶ, ἐσκόνταβε
ἐκεῖ, γιατί οἱ δρόμοι
δὲν ἦταν ἴσοι, καὶ
ἐκαμάρωνε μόνος του
τὸν ἑαυτὸν του. Τά-
χα μικρὸ πρᾶγμα

« ΓΙΑΤΙ Ε' ΕΤΡΕΦΑΜΕ ΠΕΝΤΕ ΜΗΝΕΣ; » (Σελ. 86)

σου φαίνεται νὰ σηκωθῇ ἕνας βασιλεὺς ἀπὸ τὸ τρα-
πέζι του, νὰ ἀφήσῃ τὴν ἡσυχίαν του καὶ νὰ γυρίσῃ εἰς
τὰ σκοτεινὰ μέσα ἐς τὸ βασιλεῖό του διὰ νὰ φυλάγῃ
τὸ λαὸν του; Εἶχε δίκαιον νὰ καμαρώνῃ καὶ νὰ ἔχῃ
μεγάλην ἰδέαν διὰ τὸν ἑαυτὸν του καὶ νὰ πιστεύῃ ὅτι
δὲν ἦταν γεννημένος διὰ ναύτης.

» Ὅλο τὸ νηεὶ ἐκοιμώτανε, ὅλοι οἱ πολῖται τῆς
Ταμπουλίνης ἐρρουχάλιζαν. Ἦταν μεγάλη ἡσυχία

παντού. Εὐχριστήθη λοιπόν ὁ βασιλέας διότι ὅλα ἦταν μιά χαρά· μοναχὰ ἐλυπήθη διὰ τοὺς δρόμους καὶ διὰ τὰ φανάρια που εἴλειπαν. Καὶ εἶχε σκοπὸ νὰ διατάξῃ νὰ διορθωθοῦν οἱ δρόμοι καὶ νὰ κρεμαστοῦν καὶ φανάρια νὰ φέγγουν ὅταν δὲν εἶνε φεγγάρι.

» Ἐγύρισε λοιπὸν νὰ πάῃ 'ς τὸ παλάτι. Περνώντας ἀπὸ μία καλύβα ἀκούει φωνὴς σὰν νὰ εἶχαν φιλονικία. Μέσα 'ς τὴ βοή ἐκείνη καὶ 'ς τὸ κακὸ τὸ πολὺ, ἐγνώρισε τὴν φωνὴ ἐνὸς κάποιου ποὺ τον ἔλεγαν Κουικουικουῖνο, αὐτὸς ἦταν ἀγριάνθρωπος καὶ φοβερός κομματάρχης· καὶ αὐτὸς ἦταν μὲ τὸ μέρος τοῦ λαοῦ. Ἐγνώρισε καὶ τὴ φωνὴ ἐνὸς ἄλλου· ποὺ τον ἔλεγαν Πιπιλουλοῦ. Αὐτὸν τὸν Πιπιλουλοῦ τον ἀγαποῦσεν ὁ βασιλέας ἐπειδὴ ἦταν καλὸ παιδί καὶ εἶχερε νὰ 'μιλῇ καλὰ, καὶ εἶχε καρδιά καλὴ.

Ὁ Κουικουικουῖνος ἦταν ἐχθρὸς τοῦ, ὁ Πιπιλουλοῦ ἦταν φίλος του.

» — Τί νὰ κάνουν ἐδῶ μέσα αὐτοῖς οἱ ἀγριάνθρωποι; Τί θέλει ἐδῶ ὁ Κουικουικουῖνος καὶ ὁ Πιπιλουλοῦ; εἶπε μέσα τοῦ ὁ βασιλέας καὶ ἐκόλλησε τὸ αὐτί του 'ς τὴν πόρτα τῆς καλύβας.

» Καθὼς λοιπὸν ἐκόλλησε τὸ αὐτί του 'ς τὴν πόρτα, ἄκουσε τὸν Κουικουικουῖνον καὶ ἐφώναζε μὲ θυμὸν:

» — Ἐγὼ σας λέω πως εἶνε καλὸς καὶ δὲν θὰ γίνῃ καλλίτερος.

» — Καὶ ἐγὼ εἶμαι σύμφωνος, εἶπεν ὁ Πιπιλουλοῦ ἤσυχα ἤσυχα.

» — Ναί, ὅμως οἱ ὑπουργοὶ δὲν εἶνε σύμφωνοι, εἶπε μία ἄλλη φωνή. Σήμερα τὸ πρωὶ τον ἔψαξαν παντοῦ καλὰ ὅταν ἐξύπνησε, καὶ εἶπαν ὅτι τὸ κορμί του εἶνε ἀκόμη σὲ μερικὰς μεριὰς ἀχαμνὸ.

» — Ἀχαμνὸ σὲ μερικὰς μεριὰς! Τάχα τί μας θαρροῦνε τίποτα κουτοῦς, καὶ θέλουν νὰ μας ἀποκοιμίσουν γιὰ νὰ πάρουν αὐτοὶ τὸ καλλίτερο κομμάτι; Ἄν τους ἐπίστευε κανεὶς, ἂν τους ἄφινε νὰ κάνουν ὅ τι θέλουν, δὲν θὰ μας ἀφήσουν ἄλλο τίποτα παρὰ μόνον τὰ κόκκαλα καὶ αὐτὰ ἄφ' οὗ τα γλείψουν καλὰ καλὰ καὶ πιπιλίσουν τὸ μυαλὸ που ἔχουν μέσα.

» — Κάτω οἱ ὑπουργοί! ἐφώναξαν καμμιὰ εἰκοσαριὰ φωνὴς ἄγριες.

— Ἐλα τώρα, εἶνε ὥρα νὰ τελειώνωμεν! εἶπεν ὁ Κουικουικουῖνος, καὶ ἔδωσε μία γροθιά 'ς τὴν πόρτα, καὶ ἐκόνταψε νὰ τὴν κἀνὴ πίττα τῇ μύτῃ τοῦ παπποῦ μου ἐκεῖ που ἦταν σκυρμένος ἀπ' ὧξω. Ἐλα εἶνε ὥρα νὰ τελειώνωμεν, ἐφώναξεν ἄλλη μία φορὰ ὁ Κουικουικουῖνος. Τὸν ἐκάναν βασιλέα, πᾶει καλὰ. Αὐτὸ ἔγινε γιὰ νὰ τον καλοπιάσωμε ὥς που νὰ παγύνη. Φθάνει πιά ἡ ὑπομονή μας. Ὁ λαὸς μουρμουρίζει, ὁ λαὸς ἐθαίρεθη νὰ περιμένῃ, ὁ λαὸς θέλει νὰ τελειώσῃ ἡ κοροϊδία. Πρέπει αὐριο χωρὶς ἄλλο νὰ γίνῃ τὸ πανηγύρι· εἶδεν καὶ μή, σὲς το λέω καὶ

νά το 'ξέρετε, θὰ γίνῃ ἄνω κάτω ἡ Ταμπουλίνα.

» — Σύμφωνοι! σύμφωνοι!! αὐριο τὸ λοιπὸν!!! ἐφώναξεν ὅλοι οἱ ἄγριοι.

» Ἐνας μάλιστα ἀπ' αὐτοῦς εἶπε:

» — Δὲ θέλει καὶ ρώτημά πως ἐμεῖς ὅσοι εἴμαστε ἐδῶ θὰ φάμε τὸ καλλίτερο κομμάτι.

» — Κάτι ἐξεχάσαμεν! εἶπεν ὁ Πιπιλουλοῦ. Δὲν εἶπαμε πῶς θὰ τον μαγειρέψωμε.

» — Ὁχι μαγειρεῖμα! ἐφώναξεν ὁ Κουικουικουῖνος, θὰ τον κἀνωμε ψιτὸ 'ς τὴ σούβλα καὶ νὰ μὴν ξεροψηθῇ μάλιστα. Ἐγὼ μόνος μου θὰ ἐπιστατήσω. Ἀ! ναι! ἀκούτε καὶ ἓνα ἄλλο· ἐπειδὴ ἐγὼ εἶμαι κομματάρχης, ἐγὼ θὰ φάω καὶ τὸ καλλίτερο κομμάτι.

» Ὅλοι ἐμουρμουρίσαν, σὰν ἄκουσαν τὰ τελευταῖα λόγια τοῦ Κουικουικουῖνου.

» — Καὶ δὲν μου λέτε τί ἔχετε καὶ μουρμουρίζετε; Μή σας μέλη καὶ θὰ πάρῃ καθέννας σας καὶ ἀπὸ ἓνα κομμάτι, μὰ τί κομμάτι! βασιλικὸ κομμάτι!...

» Τὸ ἀστείον αὐτὸ τους ἔκαμε νὰ γελάσουν καὶ ὅλοι ἐφώναξαν:

» — Αὐριο τὸ λοιπὸν! αὐριο!

» Καὶ τὸ συμβούλιο ἐτελείωσε.

» Ἡ αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ Ὡμαῆς ὁ πρῶτος δὲν του εἶχε μείνῃ σταλιά αἷμα μέσα 'ς τῆς φλέβες του, τοῦ 'κόπηκε τὸ αἷμα ἀπὸ τὸ φόβον του. Μικρὸ πρᾶγμα εἶνε νὰ ἀκούσῃς μὲ τὰ ὦτα σου τὰ αὐτιά ὅτι αὐριο τὸ πρωὶ θὰ σε σουβλίσουν σὰν ἀρνί; Καθόλου δὲν εἶχεν ἔρεξιν νὰ θρεθῇ 'ς τὸ πανηγύρι. Τί νὰ κἀμῃ τὸ λοιπὸν; Νὰ γυρίσῃ 'ς τὸ παλάτι; ἂμ' δέ; Παίρνει τὸ λοιπὸν τὰ ποδάρια του 'ς τὸν ὄμον καὶ μιά καὶ δυὸ τρέχει 'ς τὸν 'γαλὸν. Πέντε μνηνὼν βασιλέας ἐφευγε ἀπὸ τὴν Ταμπουλίνα μὲ τὰ χέρια ἀδειανὰ, καθὼς ἦλθε μὲ ἀδειανὰ τὰ χέρια καὶ τὴν συνειδησί του καθαρὴ. Νὰ ἰδῇτε οὔτε κἀν του ἦλθε 'ς τὸν νοῦν νὰ πάρῃ μαζί του τὸ παραμικρὸν πρᾶγμα. Μάλιστα ἔδγαλε καὶ τὸν πουπουλένιο μανδύα του, τὸν ἐπέταξε 'ς τὴν ἀκρογιαλιά, σὰν νὰ 'πούμε γιὰ νὰ δείξῃ πως ἐπαρτήθηκε ἀπὸ βασιλέας, καὶ ἐσήκωσε τὸ ἓνα του ποδᾶρι νὰ πηδήσῃ μέσα σὲ μία βάρκα. Πρὶν προφθάσῃ νὰ πατήσῃ τὸ ποδᾶρι του νὰ σου καὶ τον ἀρπάξῃ μία χερσοῦκλα ἀπὸ τὸν ὄμον... »

Ὁ Κουπιᾶς διέκοψε τὴν διήγησίν του, διότι ὅλον τὸ ἀκροατήριον ἔτρεμεν ἀπὸ τὸν φόβον του. Καὶ ὅμως ὁ Στέφανος ἦτο εὐχριστὴς, διότι πολὺ του ἤρεσκε νὰ βλέπῃ καὶ νὰ ἀκούῃ τρομακτικὰ πράγματα, ὁ δὲ ταλαίπωρος ὁ Φυκιώτης μὲ πολλὴν του λύπην ἔδλεπεν ὅτι ἐκινδύνευαν τὰ ζαχαράτα νὰ του φύγουν μὲς ἀπὸ τὰ χερίά του.

Ὁ Κουπιᾶς τοὺς ἔδλεπε καὶ ἐκαμάρωνε διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ἱστορίας του. Ἐρριψεν ἐν βλέμμα εἰς τὸν Φυκιώτην ὥς νὰ ἤθελε νὰ τον χαντακίσῃ

καὶ αὐτὸν καὶ τὰς ἀρκούδας του καὶ τὸν ἀδελφὸν τοῦ πάππου του, καὶ ἐπανάλαβε τὴν διήγησίν του ὡς ἐξῆς:

ΙΑ'

Ο ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ

« Λοιπὸν, κύριοι ἀκροαταί, ὁ σεβαστὸς λιποτάκτης ὅταν εἶδεν πῶς τον ἐτσάκωσαν σὰν κανένα πρόστυχο λωποδύτη κόνταψε νὰ του φύγῃ τὸ αἷμα ἀπὸ τὴν ντροπὴν του. Γυρίζει, καὶ τί νὰ ἰδῇ! ἓνα σωρὸ ἀγριανθρώπων, καὶ 'μπροστὰ 'μπροστὰ ἓνα που ἔμοιαζε σὰν γκορίλλα, βλέπει τὸν Κουικουικουῖνο μὲ τοὺς συντρόφους του καὶ μαζί μ' αὐτοὺς βλέπει καὶ τὸν μικρὸν Πιπιλουλοῦ.

» Πρέπει νὰ 'ξέρετε, κύριοι, ὅτι οἱ ἀγριάνθρωποι ἀκούουν τὸ χορτάρι ὅταν περπατῇ, τὸν μέρμηκα ὅταν περπατῇ καὶ τὰ στρεῖδια ὅταν ἀνοίγουν καὶ κλείνουν· φαντασθῇτε τί αὐτὶ ἔχουν! Ἀμὲ τὸ μάτι τους! δὲν 'ξέρετε τί πρᾶγμα εἶνε! Μποροῦν νὰ ἰδοῦν ἀπάνω 'ς τὸ φεγγάρι τὴν ἀράχνη νὰ φαίνῃ τὸ πανί της ἢ μύτη τους εἶνε ἄλλο πρᾶγμα! Σοῦ παίρνουν μυρωδιὰ οἱ ἀφιλότιμοι ἀπὸ δέκα μίλια δρόμο! σὰν νὰ 'πούμε ἂν οἱ ἀγριάνθρωποι ἦταν ἐδῶ, καὶ

'ς τὸ χωριὸ μας ἔψηνε ἓνα λουκάνικο ἢ μητέρα μου, ἢ εὐωδία τοῦ ψυτοῦ λουκάνικου θὰ τοὺς ἐμύριζε ἀπὸ 'δῶ κ' ἐκεῖ πέρα!

» Τὸ λοιπὸν ὅταν ἐδῆξαν ἀπὸ τὴν καλύβα που εἶχαν συμβούλιο, καθὼς σας εἶπα παραπάνω, ὁ Κουικουικουῖνος καὶ οἱ σύντροφοί του ἐσήκωσαν τὴ μύτη τους 'ψηλὰ 'ς τὸν ἀέρα καὶ τοὺς ἦλθε μυρωδιὰ σὰν νὰ ἦταν ἐκεῖ κάπου ὁ βασιλέας. Τρέχουν λοιπὸν δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ σὰν τὰ λαγωνικά σκυλλιά, καὶ ὅλο

καὶ ἐμύριζαν, ὅσο πού τον ἐπέτυχαν κάτω 'ς τὸ 'γάλο, τὴ στιγμὴν που ἤθελε νὰ το κόψῃ λάπτη.

» — Γιὰ νὰ σου 'πῶ, Μεγαλειότατε! ἐφώναξεν ὁ Κουικουικουῖνος καὶ του ἔκαμε τὸ σχῆμα μὲ ὅλο τὸ σέβας, ἡ Μεγαλειότης σου 'ξέρει ὅτι τὸ Σύνταγμα λέει, ὅτι πῶς ὁ βασιλέας δὲν ἔχει τὴν ἀδείαν νὰ 'δγαίνῃ ὧξω ἀπὸ τὸ βασίλειόν του. Ὡμαῆσαι πως ὅταν σ' ἐκάναν βασιλέα ὠρκίσθηκες 'ς τὸ Σύνταγμα;

» — Παιδιά μου, καλὰ μου παιδιά, εἶπεν ὁ βασιλέας καὶ τὰ γόνατά του ἔτρεμαν σὰν τὸ καλάμι. Παιδιά μου, ἤθελα νὰ κἀμῶ ἓνα περίπατο 'ς τὴ θάλασσα. Ὅλη τὴν ἡμέραν δουλεύω διὰ τὸ καλὸν τοῦ λαοῦ μου, λοιπὸν ἤθελα τὸ βράδυ νὰ 'ξανασάνω δυὸ τρεῖς ὥρες, καὶ μέσα 'ς αὐτὴν τὴν παλιόβαρκα νὰ ξεχάσω 'λιγάκι τὰ βασιλικά μου βάρη καὶ τὴν σκοτοῦρά που ἔχω ὅλη 'μέρα νὰ σας κυβερνῶ.

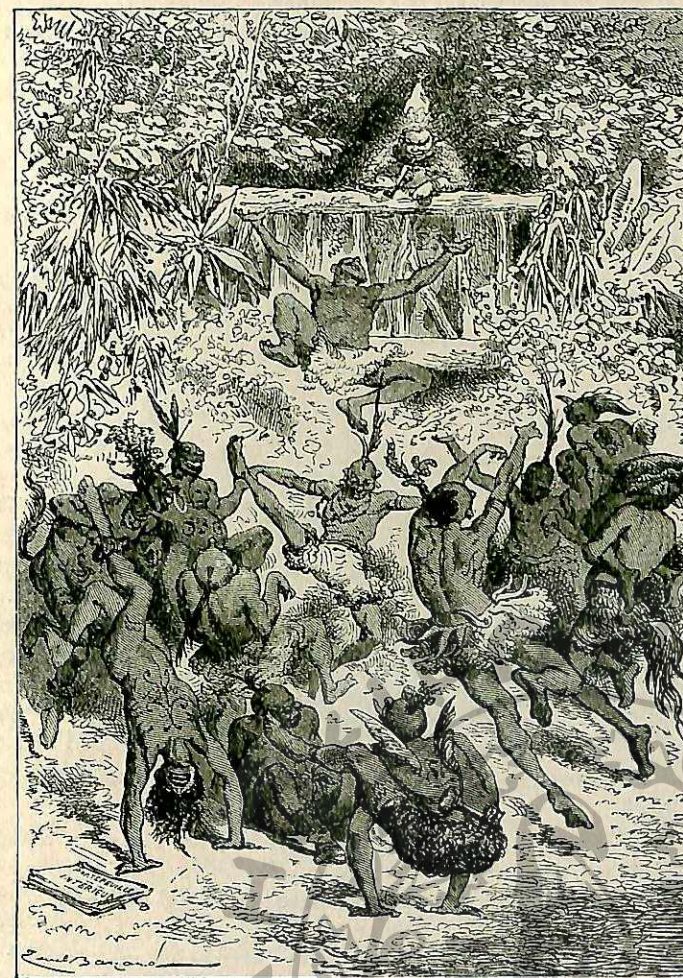
» — Μεγαλειότατε, τὸ Σύνταγμα τὸ ἀπαγορεύει. Καὶ ἂν ἀκόμη τὸ Σύνταγμα ἔδινε τὴν ἀδείαν, ἡμεῖς πάλιν, ὁ πιστὸς λαὸς σου, δὲν θὰ σου ἐδίναμε τὴν ἀδείαν. Δὲν κυτᾶς, Μεγαλειότατε, πόσο δροσερὸς εἶνε ἡ νύχτες, καὶ 'μποροῦτε νὰ ἀρπάξῃς κανένα

συναχάκι καὶ νὰ μας ἀρρωστήτῃς; Πρέπει νὰ ξέρῃς ὅτι αὐριο ἔχουμε τελετὴ καὶ χωρὶς νὰ εἶσαι καὶ σὺ δὲν 'μπορεῖ νὰ γίνῃ τίποτα.

» — Ἐχομε τελετὴ, ἀγαπητέ μου Κουικουικουῖνο;

» — Ναι, Μεγαλειότατε, ἔχομεν ἔθνικὸ τραπέζι, καὶ 'ς τὸ τραπέζι αὐτὸ θὰ καθίσῃ νὰ φάῃ ὅλος ὁ λαὸς τοῦ νησιοῦ μας.

» — Καὶ χωρὶς ἄλλο ἂν λείψῃ ἀπὸ τὸ τραπέζι ὁ ἀγαπητὸς μας Μεγαλειότατος θὰ λυπηθοῦνε, καὶ δὲν

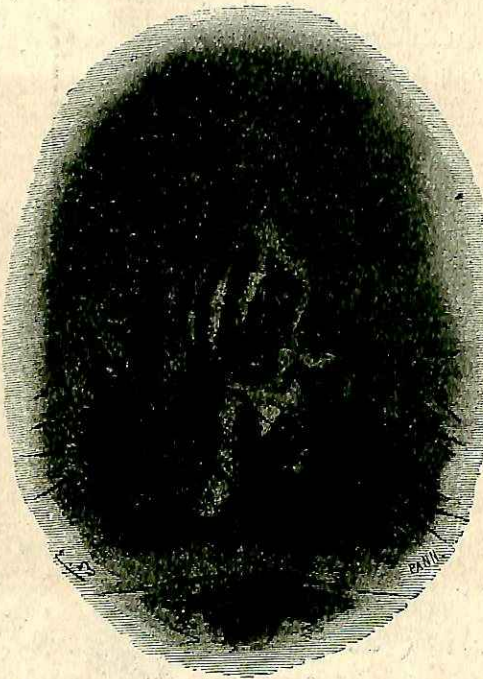
« Ο ΣΕΒΑΣΤΟΣ ΜΟΥ ΠΑΠΠΟΥΣ ΕΒΓΑΙΝΕΝ ΜΕ ΤΟ ΤΣΙΜΠΟΥΚΑΚΙ ΤΣΥ ΕΙΣ ΤΟ ΜΠΑΛΚΟΝΙ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΕΒΑΛΕ » (Σελ. 76)

θᾶχουν ἔρεξι νὰ φᾶνε, εἶπε ὁ Πιπιλουλοῦ μὲ τὴν γλυκεῖα φωνή του.

«—Παιδιά μου, καλὰ μου παιδιά! καὶ νὰ εἰξέρατε μὲ πόση χαρὰ θὰ ἔδλεπα τὸν πιστὸ λαό μου νὰ κάθεται ἔς τὸ τραπέζι καὶ νὰ με ἔχη ἐμένα ἔς τὴ μέση καὶ νὰ με καμαρώνῃ! Κρίμα ὅμως που δὲν θὰ ἔμπορέσω νὰ εἶμαι καὶ ἐγὼ ἔς τὸ τραπέζι! Εἶμαι πολὺ ἄσχημα, εἶμαι ἄρρωστος, ἀγαπητέ μου Κουικουκουῖνο!

«— Ἀμ' δέ! εἶπεν ὁ Κουικουκουῖνος. Ἡ Μεγαλειότης σου εἶνε πολὺ καλὰ ἔς τὴν υἰεῖά της, βασιλέα μου, εἶσαι σὰν τὸ μπαρμπούνάκι! εἶσαι παχὺς σὰν τὸ γουροῦνι καὶ χονδρὸς σὰν τὸ βουτσάι.

«— Δὲν ἔξερεις καὶ δὲ λές, καλέ μου Κουικουκουῖνο! Νὰ φοβάσαι ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον που ἔχει γερό κορμί καὶ μέσα του φωλιάζουν ἡ χειρότερες ἀρρώστιες. Νά, ἐμένα πού με βλέπετε σὰν τὸ μπαρμποῦνι, μέρα μὲ τὴν ἡμέρα λυώνω καὶ αἰσθάνομαι μίαν ἀδυναμίαν που δὲν ἔχετε ἰδέαν! Μὲ ἀφανίζει τὸ βάρος τὸ βασιλικό! Καλλίτερα εἶχα νὰ ἤμουν ξυλοσχίστης, νὰ σγίζω ξύλα, παρὰ νὰ εἶμαι αὐτὸ ὅπου εἶμαι. Αὐτὰ τὰ πάχη καὶ αὐτὸ τὸ χόνδρος πού το καμαρώνει ὁ λαός μου καὶ δὲν χορταίνει νὰ με βλέπῃ καὶ τρέχουν τὰ σάλια σας, αὐτὰ ὅλα εἶνε ψεύτικα. Ἐδῶ πού σὰς το λέω ἐγὼ, δὲν εἶμαι ἄνθρωπος γερός, εἶμαι σὰν μία φούσκα γεμάτη ἀέρα! Καὶ νὰ ἦταν ἡ ἀρρώστια μου σὰν ὅλες τῆς ἀρρώστιες, ὑπομονή! Μὰ δὲν εἶνε! αὐτὴ ἡ ἀρρώστια πού με βασανίζει κρυφὰ κρυφὰ καὶ με φουσκώνει σὰν τὸ ἀσκή, αὐτὴ ἡ ἀρρώστια το ἔχει κἀνὴν τὸ αἷμά μου φαρμάκι, μὰ τί φαρμάκι, δὲν ἔχετε ἰδέαν! Καὶ διὰ νὰ σας δώσω νὰ καταλάβετε, φαντασθῆτε, ὅσοι ψύλλοι καὶ κουνούπια ἔχουν τὴν κακοτυχίαν νὰ καθίσουν ἀπάνω ἔς τὸ κορμί μου καὶ νὰ πιπιλίσουν τὸ αἷμά μου, μένουν ἔς τὸν τόπο. Καὶ τὸ πρῶνι που ἔμπνῶ, εἶνε τὸ κορμί μου ὅλο σκεπασμένο ἀπὸ τὸ κεφάλι ὡς τὰ πόδια ἀπὸ κουνούπια καὶ ψύλλους φαρμακωμένους ἀπὸ τὸ αἷμά μου. Τὸ ἔξέρετε ὅλοι σὰς πως τὴν περασμένην ἐβδομάδα μου πέθανε ἡ καλλίτερη μαϊμού, ἡ ἀγαπημένη μου Κακακαπού, πού τὴν ἀγαποῦσα καλλίτερα ἀπὸ ὅλες τῆς ἄλλες μαϊμούδες μου, γιατί ἔμοιαζε ἔς τὴν ὁμορφίαν τοῦ ἀκριβοῦ μου Κουικουκουῖνου. Μὰ δὲν εἰξέρετε καὶ

«ΚΑΙ ΤΟΝ ΑΡΠΑΖΕΙ ΜΙΑ ΧΕΡΟΥΚΛΑ» (Σελ. 82)

ἀπὸ τί πέθανε. Νά σὰς το εἰπῶ λοιπόν ἡ Κακακαπού, ἐκεῖ που ἐπαίξαμε μαζὶ, μοῦ ἔδωκε τὸ ποδάρι καὶ μοῦ τὸ ἔξαμάτωσε ἑλγάνκι καὶ ὡς νὰ ἦτε κύμινο, τὰ ἐκακάρωσε. Βάλετε λοιπὸν μὲ τὸν νοῦ σας τί φαρμάκι ἔχω μέσα μου! Καὶ ἔπειτά μου λέτε νὰ καθίσω καὶ ἐγὼ ἔς τὸ ἐθνικὸ τραπέζι! Ἀλλὰ ἐπειδὴ ὅμως καὶ το θέλει ὁ λαός μου, ἐγὼ δὲν ἔμπορῶ νὰ κάμω ἀλλιῶς, παρὰ νὰ κάμω τὸ θέλημά του. Ἐγὼ ἔξέρω ποῖα εἶνε τὰ χρέη μου! τὸ πρῶτον πρῶτον ἀπὸ ὅλα εἶνε νὰ κάμνω ὁ τι θέλῃ τὸ ἔθνος. Ζήτω τὸ Σύνταγμα! Ζήτω ὁ λαὸς τῆς Ταμπουλίνας!

« Ὁ μικρὸς αὐτὸς βασιλικὸς λόγος, τέσον τεχνικά τον εἶπεν ὁ βασιλέας, πού οἱ ἀγριάνθρωποι ἄρχισαν νὰ συλλογίζονται. Ἐκαμαν συμβούλιο ἀναμεταξύ τους, καὶ ὁ Θωμᾶς ὁ πρῶτος εἶχε τὴν ἰδέαν πως ἐγλύτωσε γιὰ τὴν ὥραν. Ὁ ἀγριάνθρωπος ὁ Κουικουκουῖνος, ἡ γκορίλλα, ἐμίλησε ἔς τοὺς ἄλλους μυστικά, μὰ ὁ βασιλέας εἶχε νὰ τὰ αὐτιά του καὶ τον ἄκουσέ που ἔλεγε:

«— Αὐτὰ πού μας εἶπεν ὁ βασιλέας εἶνε κοροϊδίες καὶ μὴ τα πιστεύετε. Ἐγὼ ἔξέρω καλὰ πως ἡ Κακακαπού τὰ ἐκακάρωσε ἀπὸ κακοστομαχιά. Μὴ τον ἀκούτέ πως ἔγινε τὸ αἷμά του φαρμάκι· τὰ λέει ἔτσι γιὰ νὰ μας ἀποκοιμίση. Μὰ δὲ θὰ μας γλυτώσῃ ἀπὸ τὰ δόντια μας. Εἰέρετε ὅμως γιὰ καλὸ καὶ γιὰ κακό, ἂς ἀφήσωμε νὰ το δοκιμάσουν τὸ κρέας του οἱ ὑπουργοὶ τοῦ πρῶτου. Κατὰ που εἶνε φαγάδες, θὰ πέσουν μὲ τὰ μούτρα ἔς τὸ

ψητὸ πρῶτον, καὶ ἀφ' οὗ φᾶνε αὐτοὶ καὶ ἰδοὺμὲ πως δὲν ἔπαθαν τίποτα, ἔπειτα τρώμε καὶ μεῖς. »

« Σὺν τᾶνκουσεν αὐτὰ ὁ βασιλέας ἔγινε ἀληθινὰ ἄρρωστος καὶ τον ἔπιασαν ροβερέδες ἀνατριχίλες.

« Ὁ Κουικουκουῖνος γύρισε τότε καὶ του λέει:

«— Μεγαλειότατε, καὶ πού νὰ το ἔξέραμε μεῖς πως ἡ υἰεῖά σου εἶνε ὅπως μάς τὴν εἶπες. Ἐλυπηθήκαμε πολὺ καὶ ἐκάμαμε ἐδῶ συμβούλιο ἂν ἔμπορῶμε νὰ φάσωμε τὸ τραπέζι ἔς ἄλλην περίστασιν. Ἀλλὰ μὲ μεγάλη μου λύπη σας λέω πως ἔγιναν ὅλες ἡ ἐτοιμασίες, καὶ δὲν ἔμπορεῖ νὰ μείνῃ τὸ τραπέζι. Τὰ παραγγείλαμε ὅλα τὰ φαγὰ καὶ ἐπροσκαλέσαμε τοὺς ἀνθρώπους. Καὶ ἔπειτα ὅταν μάθῃ ἡ Μεγαλειότης σου διατὶ γίνεται αὐτὸ τὸ τραπέζι, πι-

στεύω πως δὲν θὰ μας ἀρνηθῇ νὰ στολίσῃ τὴν τελετὴ μὲ τὴν παρουσία του.

«— Λέγε λοιπόν, Κουικουκουῖνο, διατὶ γίνεται τὸ τραπέζι; ἐρώτησεν ὁ κακόμοιρος ὁ Θωμᾶς.

«— Μεγαλειότατε, εἶπεν ὁ Κουικουκουῖνος, ἐδῶ ἔς τὸ βασίλειο τῆς Ταμπουλίνας εἶνε παλαιὰ συνήθεια νὰ μὴν περιμένῃ ὁ λαὸς νὰ πεθάνῃ ὁ βασιλέας διὰ νὰ του δώσῃ τὸν τίτλο που θὰ ἔχῃ ἔς τὴν ἱστορίαν, καὶ ὅταν θὰ διαβάσουν οἱ ἄνθρωποι νὰ βλέπουν τί ἀρετὲς εἶχε καὶ τί καλὰ ἔκαμε ἔς τὸ λαό του. Αὐριον τὸ λοιπὸν ὁ λαὸς θὰ μαζωχθῇ καὶ θὰ σου δώσῃ τὸ ὄνομα πού σου πρέπει. . .

«— Λέγε, Κουικουκουῖνο! Καὶ ποῖός εἶνε αὐτὸς ὁ τίτλος, ποῖός εἶνε τὸ ὄνομα αὐτό; . . .

«— Μεγαλειότατε, εἶπεν ὁ Κουικουκουῖνος, τὸ πρᾶγμα αὐτὸ δὲν εἶνε τόσο εὐκόλο. Ἡ γλῶσσά μας εἶνε φτωχὴ καὶ δὲν ἔχει λέξι διὰ νὰ παραστήσῃ ὅλα τὰ χαρίσματα που ἔχει ἡ Μεγαλειότης σου, καὶ ὅλα τὰ καλὰ που ἔκαμες εἰς τὸν τόπο μας καὶ που θὰ κάμῃς ἀκόμα. Ἐνας εἶπέ πως σου πρέπει τὸ ὄνομα Θωμᾶς ὁ Χονδρός, ἄλλος Θωμᾶς ὁ Καλός, ἄλλος Θωμᾶς ὁ Ψυχικάρις, ἄλλος Θωμᾶς ὁ Ἡσυχος, μὰ κανένα ἀπ' αὐτὰ δὲν μας ἄρεσε, γιατί δὲ λέει ἐκεῖνὸ που ἐμεῖς θέλομε νὰ εἰπῇ. Τέλος πάντων ἐγὼ, ὁ Κουικουκουῖνος, δὲν ἔξέρω πῶς μ' ἐφώτισε ὁ Θεὸς καὶ εὐρήκῃ τὸ ὄνομα που ἔζητούσαμε, καὶ εὐθὺς ὅπου το εἶπα, ὅλοι το ἐπαρδεχθήκανε. Καὶ αὐριον τὸ λοιπὸν ἀπάνω ἔς τὸ τραπέζι, καὶ ἔς τὰ τραγούδια, καὶ ἔς τὰ ζήτω, καὶ παίζοντας ἡ μουσική, ὁ βασιλέας ὁ Θωμᾶς ὁ πρῶτος θὰ κρυυχθῇ «ὁ βασιλέας που ἐχόρτασε τὸ λαό του σὰν πατέρα.»

«— Πάει καλὰ, Κουικουκουῖνο! πάει καλὰ! εἶπεν ὁ βασιλέας καὶ ἐλύγισαν τὰ γόνατά του καὶ ἐκόντεψε νὰ πέσῃ κάτω· μὰ διὰ νὰ δείξῃ τάχα πως εὐχαριστήθηκε, ἔσφιξε τὸ χεῖρ τοῦ Κουικουκουῖνου, ἀλλὰ καλλίτερα θὰ εἶχε νὰ του σφίξῃ τὸ λαρόγγι! Καλὰ λές, ἀγαπητέ μου, αὐριο θὰ πάω καὶ ἐγὼ ἔς τὸ τραπέζι χωρὶς ἄλλο, καὶ ἡ αὐρινὴ ἡμέρα θὰ εἶνε ἡ

καλλίτερη ἡμέρα τῆς ζωῆς μου. Ἐννοια σας, παιδιά μου, ἐγὼ εἶμαι ἐδῶ, μὴ σας μέλῃ. Αὐριον λοιπὸν καλὴν ἀντάμωσιν ἔς τὸ τραπέζι. Καὶ τώρα πηγαίνετε ἔς τὸ καλὸ. Θέλω νὰ μείνω μόνος μου. Θέλω νὰ πλαγιάσω ἑλγάνκι ἐδῶ μέσα ἔς τὴ βάρκα διὰ νὰ συλλογισθῶ καὶ νὰ ἐτοιμάσω τὸ λόγο που θὰ βγάλω αὐριο ἔς τὸ τέλος τοῦ τραπεζιοῦ.

«— Μεγαλειότατε, εἶπεν ὁ Κουικουκουῖνος, καλλίτερα θὰ πλαγιάσῃς ἔς τὸ κρεβάτάκι σου. Ἡ βάρκα δὲν εἶνε μέσα ἔς τὸ βασίλειό σου καὶ τὸ Σύνταγμα λέει πως ὁ βασιλέας δὲν πρέπει νὰ πατήσῃ τὸ πόδι του ἐξω ἀπὸ τὸ βασίλειό του. Ἀν ἀγαπᾷς ἐρχόμαστε μαζὶ ὡς τὸ παλάτι.

« Καὶ ἐν ᾧ ἔλεγε αὐτὰ τὰ λόγια ὁ Κουικουκουῖνος, ἔσκυψε καὶ ἐπῆρε τὸν πουπουλένιο μανδύαν καὶ

τον ἔρριξε ἔς τὸν ὠμο τοῦ βασιλέα, καὶ ὅλοι ἐξεκίνησαν διὰ τὸ παλάτι.

« Ὁ βασιλέας ἐπήγανε ἔμπροστά, καὶ ἀπὸ πίσω του ἐπήγαναν ὅλοισι ἄλλοι, καὶ τον εἶχον ἀπὸ κοντὰ, τὰ μάτια τους τέσσερα μὴ τύχη καὶ τους ξεφύγῃ. Ὁ βασιλέας εἶχε τὴν ἐλπίδα του ἔς τὸν Πιπιλουλοῦ. Ποτέ του δὲν ἐπί-

«ΒΑΕΠΕΙ ΤΟΝ ΚΟΥΙΚΟΥΚΟΥΙΝΟ ΜΕ ΤΟΥΣ ΣΥΝΤΡΟΦΟΥΣ ΤΟΥ» (Σελ. 83)

στευέ πως αὐτὸ τὸ παλληκάρι θὰ φανῇ ἀχάριστο καὶ δὲν θὰ θυμηθῇ τὰ καλὰ πού του ἔκαμε. Ἐκεῖ λοιπὸν που ἐζύγωναν ἔς τὸ παλάτι ἐγύρισεν ὁ βασιλέας καὶ μὲ τὸ σοβρὸν του ἔκαμε νόημα ἔς τὸν Πιπιλουλοῦ νὰ πάῃ κοντὰ του. Ὁ Πιπιλουλοῦ εὐθὺς ἔτρεξε ἔς τὸ πλάϊ τοῦ βασιλέα του. Καὶ ἐπερπατοῦσαν πλάϊ πλάϊ ὁ βασιλέας σοβαρὸς καὶ συλλογισμένος καὶ ὁ Πιπιλουλοῦ ἡσυχος καὶ γελαστός.

«— Πιπιλουλοῦ! εἶπεν ὁ βασιλέας σιγὰ σιγὰ χωρὶς νὰ γυρίσῃ τὸ κεφάλι του διὰ νὰ μὴ τον καταλάβουν οἱ ἄλλοι, Πιπιλουλοῦ, θυμᾶσαι πόσα καλὰ σου ἔκαμα ὡς τώρα; Ἀν τα ἐξέχασες θὰ ἦσουν, ὁ πῶς ἀφιλότιμος ἀπὸ ὅλους τοὺς πατριῶτές σου. Ἐγὼ εἰδὲς πῶς σε εἶχα σὰν φίλο μου καὶ ὅχι σὰν δοῦλό μου. Σὲ σένα πάντα ἀρίνω τὰ ἀποράγια μου, ὁ τι γλυκὸ καὶ ἂν φάγω πάντα σου δίνω καὶ σένα τὸ μερτικό σου. Πόσες φορές σ' ἐτσάκωσά που εἶχες ἀνοικτὸ τὸ συρτάρι

καί μου ἐρμήαζες τὰ φαγιά μου. Πόσα μπουκάλια ρακί μου ἤπιες ὡς τώρα; Ἐγὼ σε ἐδλεπα καὶ δὲν ἐθύμωσα παρὰ ἐγελοῦσα καὶ μοναχὰ σ' ἐμάλωνα διατὶ νὰ κλέβης πράγματά που ἦταν δικά σου. Ὅταν σε ἐδλεπα ἄνοιγε ἡ καρδιά μου. Ὅταν ἀργοῦσες νὰ φανῇς σ' ἐπροσκαλοῦσα, καὶ θυμήσου πόσες φορές ἄφρα τὸ παλάτι μου καὶ ἦλθα 'ς τὴν καλύβα σου νὰ σ' εὐρῶ καὶ νὰ διασκεδάσωμε σὰν φίλοι. Ὁ τι εἶχα μέσα 'ς τὴν καρδιά μου, σ' τὸ ἔλεγα καὶ σὺ ἐξευρες ὅλα μου τὰ μυστικά. Παντοῦ σε εἶχα 'ς τὸ πλευρό μου καὶ 'ς τὰ βασιλικά τραπέζια καὶ 'ς ὅλα τὰ πανηγύρια. Καὶ ὅσοι μας ἐδλεπαν μαζὶ, ἐλεγάν πως καὶ σὺ εἶσαι ἀπὸ βασιλικὸ αἷμα. Τὸ λοιπόν, Πιπιλουλοῦ, ὅστερα ἀπὸ ὅλα αὐτὰ τὰ καλά που εἶδες ἀπὸ 'μένα, θὰ βασταῆξῃ ἡ καρδιά σου νὰ ἰδῇς τὸν βασιλέα σου, τὸν ἀφέντη σου, τὸν φίλο σου, σουβλιμένο σὰν ἀρνί; Θὰ τον ἀφήσης νὰ τον κάνουν ψητὸ 'ς τὴ σούβλα;

— Ἐγὼ δὲν το θέλω αὐτό, ἀφέντη μου, νά, αὐτὸς ὁ παλιοκουκουκουίνος εἶπε νὰ σε κάνωμε ψητὸ, εἶπεν ὁ Πιπιλουλοῦ μετὰ τὴν ψιλή καὶ γλυκεῖα φωνή

Ο ΠΕΤΡΟΚΟΠΟΣ

Μίαν φορὰν εἰς τὴν Ἰαπωνίαν — εἶναι τώρα τόσος καιρὸς ὥστε οὔτε οἱ σοφοὶ πλέον δὲν το καλοσυνθιμούνται — ἔζη ἓνας πετροκόπος, ὁ ὁποῖος εἰργάζετο ἀδιακόπως διὰ νὰ κερδίξῃ τὸ ψωμί του.

Εἰργάζετο ἀδιακόπως ἀπὸ τὴν αὐγὴν ἕως τὴν νύκτα, κάθε ἡμέραν, κάθε καιρὸν, καὶ ὅταν ἐπιπτε βροχὴ καὶ ὅταν ἔκαιεν ὁ ἥλιος, καὶ ὅταν ἐχινόιζε. Ἀλλ' ἦτο πάντοτε μισοαποθαμένος ἀπὸ τὸν κόπον καὶ κατὰ τὰ τρία τέταρτα ἀποθαμένος ἀπὸ τὴν πείνην· ἐννοεῖται λοιπὸν ὅτι δὲν ἦτο διόλου εὐχαριστημένος ἀπὸ τὴν τύχην του.

— Ὡ! πῶς θὰ εὐχαριστῶ τὸν Θεόν, ἔλεγε, ἂν γίνω καμμίαν ἡμέραν τόσο πλούσιος ὥστε νὰ κοιμῶμαι καὶ τὸ πρωὶ ἀφ' οὗ ἀνατεῖλῃ ὁ ἥλιος, νὰ τρώω ὅταν πεινῶ καὶ νὰ πίνω ὅταν διψῶ. Λέγουν ὅτι εὐρίσκονται εἰς τὸν κόσμον εὐτυχεῖς ἄνθρωποι οἱ ὁποῖοι ζοῦν χορτάτοι καὶ ξεκουρασμένοι. Θὰ ἦμαι ἐξηπλωμένος ἐμπρὸς εἰς τὴν θύραν μου, ἐπάνω εἰς χονδρὰς ψάθας, θὰ φορῶ ὠραῖα μεταξωτὰ φορέματα, θὰ τρώω, θὰ πίνω καὶ θὰ κοιμῶμαι, θὰ μ' ἐξυπνᾷ κάθε τέταρτον ἓνας ὑπηρετῆς ὅστις θὰ με ἐνθυμίζῃ ὅτι δὲν ἔχω τίποτε νὰ κάμω καὶ ὅτι ἡμπορῶ νὰ κοιμῶμαι χωρὶς ἀνησυχίαν.

Ἀγγελὸς τις περῶν ἀπ' ἐκεῖ ἤκουσε τοὺς λόγους τούτους καὶ ἐμερίδισε.

— Ἀς γίνῃ ὅτι ἐπιθυμεῖς, πτωχὲ ἄνθρωπε, εἶπε. Καὶ αἰφνιδίως ὁ πετροκόπος εὐρέθη πρὸ τῆς θύ-

του. Ἐγὼ, Μεγαλειότατε, εἶπα νὰ σε κάνωμε ὅπως κάνουν τὸν λαγόν, νὰ σε κάνωμε στιφάδο· μετ' ἄλλο 'λίγο ξυδάκι.

— Ἀγριάνθρωπε! ἐφώνησεν ὁ Θωμᾶς καὶ ἐξέσπασεν ὁ θυμὸς του. Ἀλήθεια λοιπὸν εἶνε; ἔ; ἀλήθεια λοιπὸν εἶνε! Καὶ σὺ λοιπὸν, ἀφιλότιμε Πιπιλουλοῦ, ἐτοιμάζεσαι νὰ φᾶς τὸν βασιλέα σου!

— Μπα, ἀφέντη μου, εἶπεν ὁ Πιπιλουλοῦ μετὰ μεγάλην ἀθρότητα καὶ ἀπορίαν, καὶ ἐκτύπησε τὰ χέρια του. Μπα, ἀφέντη μου, μπα! καὶ γιατί σ' ἐτρέφαμε πέντε μῆνες καὶ ἐξοδέψαμε τὰ μαλλοκέφαλά μας νὰ σε παχύνωμε!

«Ὁ βασιλέας ἀνάστυρε 'ς τὸ στῆθός του τῆς ποδιᾶς τοῦ πουπουλένιου μανδύα του, ἐσκυψε τὸ κεφάλι του καὶ δὲν ἐδγαλε πιά ἄγνη.

— Ὡστερ' ἀπὸ 'λίγη ὥρα ἐφθασαν 'ς τὴν πόρτα τοῦ παλατιοῦ, ἐμβῆκε μέσα ὁ βασιλέας, ἐκείνοι ἐκλείδωσαν ἀπ' ὅξω τὴν πόρτα, ἔβαλαν σκοποὺς τριγύρω 'ς τὸ παλάτι, καὶ ὅλη νύκτα ἐγύριζαν περιπολίες ὡς τὸ πρωί.

[Ἐπεται συνέχεια]

ρας μεγαλοπρεποῦς οἰκίας, ἡ ὁποία ἦτο ἰδική του, ἐξηπλωμένος ἐπάνω εἰς χονδρὰς ψάθας, τιλιγμένος εἰς πολυτελὴ μεταξωτὰ ἐνδύματα. Καὶ δὲν ἐπείνα πλέον, καὶ δὲν ἐδίψα πλέον, καὶ δὲν ἦτο κουρασμένος πλέον... καὶ ἦτο εὐχαριστημένος καὶ ἐκπληκτος.

Ἡμίσειαν ὥραν ἦδη εὐρίσκετο εἰς τὴν πρωτοφανῇ καὶ ἄγνωστον αὐτὴν εὐτυχίαν, ὅτε ἐπέρασεν ὁ Μικάδος. Ὁ Μικάδος! Δὲν εἶναι μικρὸν πρᾶγμα, ὅχι! Ὁ Μικάδος εἶναι ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Ἰαπωνίας, καὶ ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Ἰαπωνίας ἦτο, πρὸ πάντων εἰς ἐκείνους τοὺς χρόνους, ὁ ἰσχυρότερος τῶν αὐτοκρατόρων ὅλης τῆς Ἀνατολῆς.

Ὁ Μικάδος ἐταξείδευε πρὸς διασκεδάσιν, περικυκλωμένος ἀπὸ ἱππότες μετὰ χρυσοκέντητα φορέματα, ἀπὸ περιφήμους πολεμιστάς, συνοδευόμενος ἀπὸ μουσικούς, παρακολουθούμενος ἀπὸ τὰς ὠραιότερας γυναῖκας τοῦ κόσμου αἱ ὁποῖαι ἐκάθητο νωχελῶς μέσα εἰς ἀσημένιους πύργους, ἐστημένους ἐπὶ λευκῶν ἐλεφάντων.

Ὁ Μικάδος ἦτο ἐξηπλωμένος ἐπάνω εἰς πουπουλένιον ἀνάκλιτρον, μέσα εἰς φορεῖον χρυσοῦν ἐστολισμένον μετὰ ἀδάμαντας. Ὁ πρωθυπουργὸς του εἶχε τὴν μεγάλην τιμὴν νὰ κρατῇ ἐπάνω ἀπὸ τὴν κεφαλὴν του μεγάλον ἀλεξήλιον γεμάτον ἀπὸ κωδωνάκια τριγύρω.

Ὁ πλουτήσας πετροκόπος παρηκολούθει μετὰ βλέμμα φθόνου τὴν αὐτοκρατορικὴν πομπήν.

— Κάτι ἔκαμα! ἔλεγε πάλιν μετὰ τὸν νοῦν του. Εἶμαι τάχα εὐτυχέστερος τώρα διὰ μερικὰς ἐλσεινάς ἀπολαύσεις, τὰς ὁποίας ἀπολαμβάνω; Πῶς ἤθελα νὰ ἦμην Μικάδος! Θὰ ἐπῆγαίνα ἀπὸ πόλιν εἰς πόλιν μετὰ μεγάλην ἀκολουθίαν, εἰς χρυσοῦν φορεῖον στολισμένον μετὰ δικυαντόπετρας, ὁ πρωθυπουργὸς μου θὰ μου ἐκράτει μίαν ὀμπρέλλαν που θὰ ἐκωδωνίζε, ἐν ᾧ ὁ αὐτάρχης θὰ ἀέριζε τὸ πρόσωπόν μου μετὰ ριπίδιον ἀπὸ πτερὰ παγωνιοῦ. Ἀ! πόσον ἤθελα νὰ εἶμαι Μικάδος!

— Εἶσαι! τῷ εἶπεν ὁ ἄγγελος.

Καὶ παρευθὺς εὐρέθη μέσα εἰς τὸ ἀδαμαντοκόλλητον φορεῖον, περικυκλωμένος ἀπὸ τοὺς ὑπουργούς του, τοὺς πολεμιστάς του, τὰς γυναῖκας του καὶ τοὺς σκλάβους του, οἱ ὁποῖοι ὅλοι τῷ ἔλεγον εἰς ἰαπωνικὴν γλῶσσαν:

— Μικάδο, εἶσαι ἀνώτερος καὶ τοῦ ἡλίου, εἶσαι αἰώνιος, εἶσαι ἀκατανίκητος· ὅ,τι δύναται νὰ φαντασθῇ τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου δύνασαι σὺ νὰ το ἐκτελέσῃς. Ὡς καὶ ἡ δικαιοσύνη ὑποτάσσεται εἰς τὴν θέλησίν σου, καὶ ὁ Θεὸς ἀκούει τρέμων τὰς συμβουλάς σου.

— Ὡ! τέλος πάντων! νὰ ἄνθρωποι που ἐννοοῦν πόσον ἀξίζω.

Ὁ ἥλιος ἦτο πολὺ φλογερὸς ἐκείνας τὰς ἡμέρας καὶ εἶχε ξηράνει τὴν πεδιάδα. Ὁ δρόμος ἦτο γεμάτος κονιορτὸν καὶ ἡ ἀντηλιά του ἐκούραζε τοὺς ὀφθαλμούς τοῦ Μικάδου.

Οὗτος, ἀπευθυνθεὶς εἰς τὸν πρωθυπουργόν του ὁ ὁποῖος ἐκράτει τὸ κωδωνίζον ἀλεξήλιον, εἶπε:

— Γνωστοποίησε εἰς τὸν ἥλιον ὅτι μ' ἐνοχλεῖ. Τὸ πολὺ θάρρος του μετὰ δυσχερεῖται· εἰπέ του ὅτι ὁ Μέγας αὐτοκράτωρ τῆς Ἰαπωνίας διατάσσει ν' ἀποσυρθῇ. Πῆγγινε!

Ὁ πρωθυπουργὸς ἐνεπιστεύθη εἰς τὸν αὐτάρχην τὴν τιμὴν νὰ κρατῇ τὸ ἀλεξήλιον καὶ ἀπεμακρύνθη.

Ἐπληρώθη σχεδὸν ἀμέσως, μετὰ σκυθρωπὸν πρόσωπον.

— Μεγαλειότατε αὐτοκράτωρ, ἀναξ ἄνθρωπων καὶ Θεοῦ· δὲν ἐννοῶ τί συμβαίνει· ὁ ἥλιος προσποιεῖται ὅτι δὲν με ἤκουσε καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ φλογίζῃ τὸν δρόμον.

— Νὰ τιμωρηθῇ.

— Βέβαια, ὁ αὐθάδης εἶναι ἄξιος τιμωρίας, ἀλλὰ... πῶς νὰ κάμωμε νὰ τον τιμωρήσωμεν;

— Εἶμαι ἴσος μετὰ τοὺς θεοὺς, δὲν εἶναι ἀλήθεια;

— Βεβαίως, μεγαλειότατε Μικάδο, τὸ ὀλιγώτερον ἴσος.

— Μοῦ ἔλεγες πρὸ ὀλίγου, ὅτι τίποτε δὲν μου εἶναι ἀδύνατον. Ἡ ψυμάτά μου ἔλεγες, ἡ παρακούεις ἢ κακῶς ἐκτελεῖς τὰς διαταγὰς μου. Σοῦ δίδω πέντε λεπτὰ καιρὸν διὰ νὰ σβύσῃς τὸν ἥλιον, ἢ δέκα διὰ ν' ἀνοίξῃς τὴν κοιλίαν σου. Πῆγγινε!

Ὁ πρωθυπουργὸς ἀπεμακρύνθη καὶ δὲν ἐπέστρεψε πλέον.

Ὁ ἐπὶ τοῦ θρόνου πετροκόπος ἦτο κατακόκκινος ἀπὸ τὸν θυμὸν του.

— Μεγάλη δουλειὰ δὲ νὰ εἶνε κανεὶς αὐτοκράτωρ, ἀφ' οὗ πρέπει νὰ ὑποφέρῃ τὰς ἰδιοτροπίας καὶ τὴν βαρβαρότητα τοῦ ἡλίου. Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία· ὁ ἥλιος εἶναι ἀνώτερός μου. Θέλω νὰ εἶμαι ἥλιος.

— Εἶσαι! εἶπεν ὁ ἄγγελος.

Καὶ ὁ πετροκόπος ἔλαμπεν ὑψηλὰ, ὑψηλὰ εἰς τὸν οὐρανόν, ἀκτινοβολῶν. Διεσκέδαζε καίων τὰ δένδρα, ξηραίνων τοὺς ποταμούς, στερεῶν τὰς πηγὰς, γεμίζων μετὰ ἰδρώτα τὰ σεβαστὰ μέτωπον τῶν αὐτοκρατόρων, ὡς καὶ τὸ κονιορτὸν πρὸς ὅσον τῶν πετροκόπων, τῶν πρῶν συναδέλφων του.

Ἀλλ' ἐν σύννεφον ὑψώθη μετὰ τῆς γῆς καὶ αὐτοῦ καὶ τὸ σύννεφον εἶπε:

— Γὰρ ποῦ το βλάψαμε; Δὲν ἐπιτρέπεται!

— Αὐτὸ δὲ πλέον δὲν ὑποφέρεται. Ἐν σύννεφον, ἐν ἀπλοῦν σύννεφον, ἐν πρᾶγμα ὥσαν ἀέρας ὀμιλεῖ μετὰ αὐτὸν τὸν τρόπον καὶ δὲν με ἀρίνει νὰ περάσω. Τὰ σύννεφα εἶνε δυνατώτερα ἀπὸ ἐμὲ. Ἡ σύννεφον θὰ γίνω ἢ θὰ σκάσω ἀπὸ ζήλιαν.

— Μὴ σκάσῃς διὰ τόσον μικρὸν πρᾶγμα, εἶπεν ὁ πάντοτε παρὼν ἄγγελος. Γενεῦ σύννεφον, ἀφ' οὗ το θέλῃς.

Καὶ τὸ νέον σύννεφον ἐστῆθη ὑπερηγάνως μετὰ τῆς γῆς καὶ τοῦ ἀκτινοβολοῦντος ἡλίου.

Ποτέ, ἀφ' οὗ ἐκτισεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, δὲν εἶχαν γίνεαι τόσαι καταγίγδες· ὁ μεταμορφωθείς πετροκόπος διεσκέδαζε ρίπτων βροχὴν καὶ χάλαζαν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ τὰ δένδρα ἐξηρριζώοντο διότι δὲν εὐρίσκον ἄλλο τι ἀπὸ λάσπην ὅπως ἐμπήξουν τὰς ρίζαί των. Εἰς τὸ διάστημα τῶν ὀλίγων ὥρων κατὰ τὸ ὅσον διήρκεσεν ἡ συννεφώδης του βασιλεία, τὰ ῥυάκια ἔγειναν ποταμοί, οἱ ποταμοὶ ἔγειναν χεῖμαρροι, αἱ θάλασσαι ἀνκατεύθησαν, καὶ διάφοροι σίφωνες περιεπλανῶντο εἰς ὅλας τὰς διευθύνσεις κατατρέφοντες πᾶν ὅ,τι εὐρίσκετο εἰς ὕψος ἀνώτερον τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης.

Εἰς βράχος ἐν τούτοις δὲν ὑπέκυπτεν εἰς τὴν θάλασσαν. Ἐμενεν ἀπαθής. Εἰς τὰς γρανιτικὰς πλευράς του συνετρίβοντο ἀφρισμένα τὰ κύματα, οἱ σίφωνες διέλυοντο χωρὶς νὰ τον ἐνοχλοῦν, καὶ ὁ κεραικὸς τὸν ἔκρινε νὰ γελᾷ ὁσάκις του ἐγαργγάλιζε τὰ πλευρά του.

— Δὲν βροτῶ πλέον! εἶπε τὸ σύννεφον. Αὐτὸς ὁ βράχος δὲν με ὑπηρετεῖ. Εἶνε ἀνώτερός μου καὶ τὸν ζήλευ.

— Γενεῦ βράχος, εἶπεν ὁ ἄγγελος, καὶ νὰ ἰδωμεν ἂν θὰ μείνῃς εὐχαριστημένος πάλιν.

Τὸ μεταμορφωθὲν νέφος ἦτο καταμαγευμένον· τὴν ὥρην ὅτε ἔγεινε βράχος ἄσειστος, καὶ οὔτε ὁ ἥλιος

τον έδλαπτεν ούτε ο κεραυνός, ένόμιζεν ότι ήτο κύριος του κόσμου.

Άλλ' ίδου ότι είς την βάσιν του άκούει ένα ξηρόν κρότον σφύρας. Έκυψε και είδεν ένα έλεεινόν ρακένδυτον άνθρωπον, ίσχνόν και κακομοιρισμένον, όπως ήτο και αυτός είς τον καιρόν της μεγάλης δυστυχίας του, όστις, κρατών μεγάλην σφύραν είς την χεϊρά του, έθραυε τον βράχον και με τα συντρίμματά του έστρωνε τον πλησίον εκεί δρόμον.

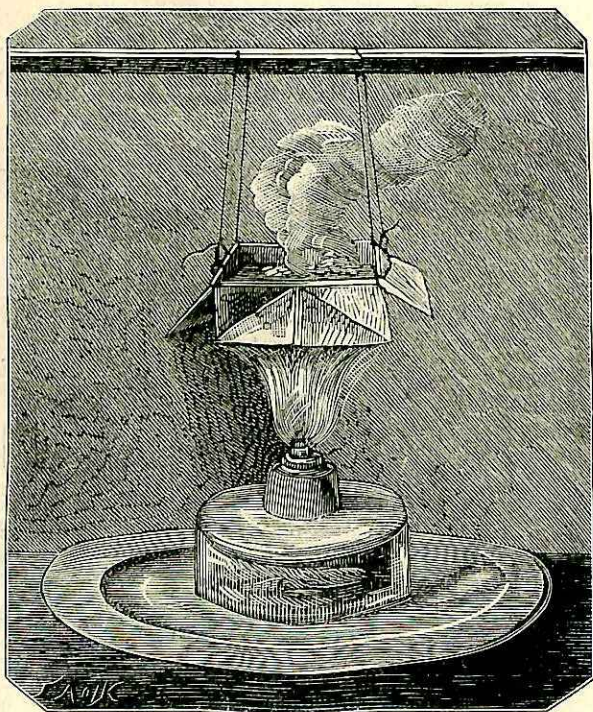
— Τί θά είπῃ αυτό; άνέκραξεν ο υπερήφανος βράχος, έν δυστυχές όν εκεί, έλεεινόν και αξιοδάκρυτον, με άκρωτηριάζει και δέν ήμπορώ νά υπερασπίσω

τον εαυτόν μου! Ω έντροπή! Νά ποῦ κατήντησα, νά ζηλεύω την τύχην αυτού του άθλίου.

— Λάβε την θέσιν του, είπεν ο άγγελος μειδιών. Και ο άχόρταστος άνθρωπος έγεινε πάλιν ό,τι ήτο και πρότερον, δηλαδή χαλικοθραύστης' όπως και πρότερον, είργάζετο άδιακόπως, κάθε ήμέραν, κάθε καιρόν, και όταν έπιπτε βροχή και όταν έκαιεν ο ήλιος και όταν έχιονίζε. Ήτο πάντοτε μισοαποθνήσκων από τον κόπον και κατά τα τρία τέταρτα αποθνήσκων από την πείναν... άλλ' έν τούτοις ήτο έντελώς εύχαριστημένος από την τύχην του.

(Κατά τὸ Γαλλικόν.)

ΣΟΦΙΑ ΔΗΜΟΥ

ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΤΙΚΟΝ ΠΕΙΡΑΜΑ

Κατασκευάζομεν χαρτίνην ταμπακέραν, όπως κατασκευάζουν οί μαθηταί' κρεμώμεν αυτήν διά τεσσάρων κλωστών από μίαν ξυλίνην ρήγαν τεθειμένην όριζοντίως είς κατάλληλον απόστασιν. Γεμίζομεν νερόν τὸ πρόχειρον εκείνο δοχεῖον και το θέτομεν επάνω από την φλόγα ενός καμινέτου αναμένου με οινόπνευμα. Τὸ χαρτίον εἶνε αδύνατον νά καή διότι τὸ νερόν απορροφᾷ ὅλην την θερμότητα ἢ ὁποία απαιτεῖται διά νά καή. Μετὰ ὀλίγα λεπτά τὸ νερόν θ' ἀρχίσῃ νά βράζῃ και νά παράγῃ ἀτμόν, τὸ χαρτίον ὁμως μένει έντελῶς ἀπείρακτον. Ἀνάγκη τὸ

πείραμα τοῦτο νά γίνη επάνω είς έν πινάκιον ὅπως πέσῃ είς αὐτὸ τὸ νερόν έν περιπτώσει ἀποτυχίας. Τὸ χάρτινον δοχεῖον πρέπει νά τεθῇ οὕτως ὥστε αἱ φλόγες νά εὐρίσκουν κάθε μέρος τὸ ὁποῖον ἔχει συνάφειαν με τὸ νερόν. Ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει τὸ χαρτίον θά σχισθῇ ἀφεύκτως.

Τὸ πείραμα τοῦτο απαιτεῖ προσοχήν, ἂν δὲ τυχόν δέν ἐπιτύχητε την πρώτην φοράν, μὴν ἀποθαρρυνθῇτε άλλ' ἐξακολουθήσατε και θά ἐπιτύχετε. Ἡ ρήγα από την ὁποίαν θά κρέματαί τὸ χάρτινον δοχεῖον πρέπει νά εἶνε τεθειμένη ὀριζοντίως επάνω είς δύο φιάλας.

Η ΣΕΛΗΝΗ ΕΙΝΕ ΑΣΤΑΤΟΣ

Έχετε παρατήρησιν, μικροί μου φίλοι, ότι όταν ή Σελήνη εὐρίσκεται είς τὸ Πρῶτον Τέταρτόν της εἶνε έστραμένη ὡς ψιλὴ και όταν εὐρίσκεται είς τὸ Τελευταῖον Τέταρτόν της ὁμοιάζει με δασεῖαν;

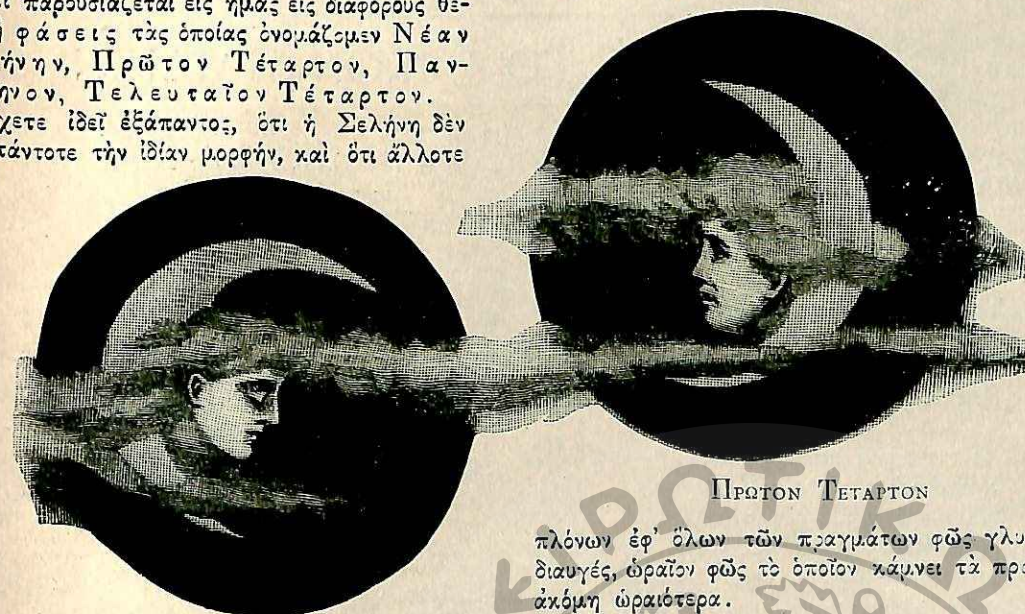
Κρίνω περιττὸν νά σας ἐρωτήσω ἂν εἰξεύρετε τί έννοοῦμεν Πρῶτον Τέταρτον της Σελήνης και τί Τελευταῖον, διότι εἶμαι βέβαιος ότι το γνωρίζετε' ἔχετε μάθῃ ότι ή Σελήνη στρέφεται περίξ της Σελήνης είς εἴκοσι έννέα ήμέρας και ήμίσειαν περίπου και ότι παρουσιάζεται είς ἡμᾶς είς διαφόρους θέσεις ἢ φάσεις τὰς ὁποίας ὀνομάζομεν Νέα ν Σελήνην, Πρῶτον Τέταρτον, Πανσέληνον, Τελευταῖον Τέταρτον.

Έχετε ιδεῖ ἐξάπαντος, ότι ή Σελήνη δέν ἔχει πάντοτε την ἰδίαν μορφήν, και ότι άλλοτε

Τότε εἶνε λεπτή ήμισέληνος, και λάμπει με τὸσσην λάμψιν ὥστε την συγκρίνουν με τὸξον από ἀδάμαντας τὸ ὁποῖον ἀστραποβολεῖ.

Μετὰ τινὰς ήμέρας πάλιν τὸ ἀδαμάντινον τὸξον γίνεται πλατύτερον, μένει δὲ και περισσότερον είς τὸν οὐρανόν.

Άλλ' αἰφνης ή ήμισέληνος μεταβάλλεται είς ἀργυροῦν δίσκον ὅστις καθρεπτίζεται είς τὸ νερόν σκορπίζων είς αὐτὰ βροχὴν μαργαριτῶν, και ἐξ-

ΠΡΩΤΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

πλόνων ἐφ' ὅλων τῶν πραγμάτων φῶς γλυκὺ και διαυγές, ὁραῖον φῶς τὸ ὁποῖον κάμνει τὰ πράγματα ἀκόμη ὠραιότερα.

Εἶνε ή Πανσέληνος.

Τί εὐμορρά που εἶνε νά πηγαίνῃ κανεὶς περίπατον είς τὸ φῶς της Σελήνης! Τί ὠραῖά που φαίνονται τὰ δένδρα, πόσον ποιητικὴ φαίνεται ή φύσις!

Τὴν ἐποχὴν ταύτην ή Σελήνη ἀνατέλλει όταν δὴ ο ήλιος τότε εἰμπορεῖτε νά χαρῆτε ὅλην την λάμψιν της, άλλ' όταν δὴ, δηλαδή όταν ἀνατέλλῃ ο ήλιος, κοιμάσθε βαθέως.

Και εἰξεύρετε διατί δέν το ἔχετε παρατήρησιν; Διότι ποτέ, ή σχεδὸν ποτέ δέν ἔχετε ιδεῖ την Σελήνην είς τὸ Τελευταῖον Τέταρτόν της.

Τοῦτο δὲ διατί;

Διότι ή Σελήνη ἔχει πολὺ κακὰς ἐξεις, εἶνε πολὺ ιδιότροπος, δι' αὐτὸ διά κάθε ιδιότροπον λέγουν ότι «ἔχει φεγγαριάτικα». Ἡ Σελήνη δέν σηκώνεται δύο ήμέρας κατὰ συνέχειαν την ἰδίαν ὥραν. Εἰς τὸ Πρῶτον Τέταρτον ἐξυπνᾷ κατὰ τὸ μεσημέρι και πλαγιάζει κατὰ τὰ μεσάνυχτα.

Ἐπειτα από μερικὰς ήμέρας φαίνεται ὀλίγον ἀργότερα και μένει είς τὸν ὀρίζοντα ἐπίσης ἀργότερα.

Όσον περνοῦν αἱ ήμέραι της Σελήνης, τόσο μικραίνει τὸ στρογγυλόν της πρόσωπον, γίνεται πάλιν ήμισέληνος ὅπως είς την ἀρχήν, με μόνην την διαφοράν, ὅπως σας εἶπα, ότι τὰ κέρατά της εἶνε ἐστραμμένα πρὸς την ἐναντίαν διεύθυνσιν.

Ἐκτὸς τούτου δὲ ἀνατέλλει ὁλονὲν ἀργότερα. Όταν ἐμβαίνει είς την τελευταίαν της φάσιν, δηλαδή είς τὸ Τελευταῖον Τέταρτον, μόνον κατὰ τὰ μεσάνυχτα ἀποφασίζει νά φανῇ.

Βλέπετε ότι εἶχα δίκαιον νά σας εἶπω ότι ποτέ σχεδὸν δέν ἔχετε ιδεῖ την Σελήνην είς τὸ Τελευταῖον Τέταρτόν της.

Μόνον κατά τὸ θέρος ἴσως θὰ ἔτυχεν εἰς μερικοὺς ἀπὸ σᾶς νὰ τὴν ἰδῇτε, ἂν ἐσηκώθητε πολὺ ἐνωρίς· εἶδατε τότε νὰ ὠχρῶ βλαμῆδον τὸ πρόσωπόν της, ἐφ' ὅσον ἐξημέρωνε, ἕως ὅτου ἔλαβεν ὅψιν μορφῆς ἀσθενοῦς, εἰς τὴν ὁποίαν αἰσθανέμεθα διάθεσιν νὰ εἴπωμεν :

— Διατὶ ἀγρύπνησες τόσο πολὺ; Πήγαινε νὰ κοιμηθῇς.

Ἐπίσης ἡδυνήθητε προσέτι νὰ τὴν ἰδῇτε καὶ τὴν ἡμέραν μὲ τὴν ὠχρὰν καὶ ἀρρωστιάρικὴν αὐτὴν ὅψιν, ὀλίγον πρὸ τῆς ἐποχῆς τῆς Πανσελήνου, ὅταν ἀνατέλλῃ περὶ τὸ τέλος τοῦ δειλινοῦ καὶ ὅτε ὁ ἥλιος

λάμπων ἀκόμη μὲ ὅλην τὴν λάμψιν του, ἐξαφανίζει τὴν δειλὴν σύντροφόν του. Τότε βλέπομεν τὸ ἐναντίον ἐκείνου περὶ τοῦ ὁποῦ ὠμιλοῦσαμεν πρὸ ὀλίγου.

Ἡ Σελήνη, ἥτις ἦτο ὠχρὰ καὶ θαμνῇ, ἀναλαμβάνει τὴν λάμψιν της ἐφ' ὅσον σβύνει ὁ ἥλιος καὶ ὅταν ὁ μεγαλοπρεπὴς βασιλεὺς τοῦ φωτός γίνῃ ἄφαντος, τότε βασιλεύει αὐτὴ εἰς τὸν οὐρανόν.

Ἀφ' οὗ εἰσεύρετε ὅτι ἡ Σελένη δὲν ἔχει ἄλλο φῶς παρὰ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον τὴ δίδει ὁ ἥλιος, θὰ εὑρετε βέβαια πολὺ σωστὸν αὐτὸ τὸ ὁποῖον κάμνει ἡ Σελήνη: δηλαδή νὰ ἐξαφανίζεται καὶ νὰ μὴ φαίνεται ὅταν φαίνεται ὁ ἥλιος.

ΤΟ ΚΑΛΟΝ ΚΑΙ ΤΟ ΚΑΚΟΝ ΠΑΙΔΙΟΝ

(ΔΙΑΛΟΓΟΣ)

— Λύσε, λύσε τὸ σχοινάκι,
Ἄτακτον, κακὸ παιδί.
Ἄφες τὸ μικρὸ πουλάκι
Νὰ πετᾷ, νὰ κελαδῇ.

— Το σχοινάκι δὲν το λύνω,
Καὶ καλὰ θὰ το κρατῶ.
Τὸ πουλάκι δὲν τ' ἀφίνω.
Βλέπεις, παίζω μὲ αὐτό.

— Ὁ Θεὸς μᾶς παραγγέλλει
Νὰ μὴν ἤμεθα τρελοί,
Καὶ θυμόναι καὶ δὲν θέλει
Νὰ παιδεύῃς τὸ πουλί.

— Δάσκαλέ μου, δὲν προσέχω
Εἰς τὰ λόγια σου αὐτά.
Τὸ πουλί δεμένο ἔχω
Καὶ το κάμνω νὰ πετᾷ.

— Σοῦ χαρίζω, ἂν θελήσης,
Μὴ κολουῶρα στρογγυλή,
Πλὴν καὶ σὺ νὰ μου χαρίσης
Τὸ καίμενο τὸ πουλί.

— Τώρα ναί· καλὰ τὰ πᾶμε.
Δὸς μοῦ τὴν· εὐχαριστῶ.
Πάρε τὸ πουλί καὶ κάμε
Ὅ,τι θέλεις μὲ αὐτό.

ΑΛ. ΚΑΤΑΚΟΥΖΗΝΟΣ

ΤΟ ΑΣΜΑ ΤΗΣ ΑΗΔΟΝΟΣ

Εἰς τὸ στενὸν καὶ σκοτεινὸν δεσμωτήριον μιᾶς μεγάλης πόλεως ἦτο κλεισμένος εἰς δυστυχῆς δεσμώτης. Οἱ ἀπάνθρωποι καὶ σκληροὶ ἄλλ' ἰσχυροὶ ἐχθροὶ τοῦ τον ἀλυσόδεσσαν καὶ τον ἔστειλαν ἀδίκως εἰς τὴν εἰρκτήν.

Ἡ φυλακὴ τοῦ ἦτο σκοτεινὴ καὶ ὑγρὰ. Ἀντὶ κλίνης τῇ εἶχον δώση ὀλίγον μουχλιασμένον ἄχυρον. Διὰ τροφὴν τοῦ δὲν τῷ ἔδιδον τίποτε ἄλλο ἀπὸ ψωμί καὶ νερόν. Καὶ ἔμειναν ἐκεῖ μέσα πρὸ πολλοῦ, ὠχρὸς, ἀσθενής, καταλυπημένος.

Σπικνίως ὁ ἥλιος ἔμβαιεν ἀπὸ τὸ στενὸν τοῦ παράθυρον, ὁ δροσερὸς ἀήρ ποτὲ δὲν ἔπνεε μέσα εἰς τὴν φυλακὴν τοῦ δεσμώτου.

Μὲ θλίψιν μεγάλην ἐσυλλογίζετο ὁ δυστυχῆς τοὺς ἀγαπητοὺς του συγγενεῖς, τὰ μικρὰ παιδάκια του· ἐσκέπτετο ὅτι ἴσως τόσον καιρὸν πλέον ὅλοι τον εἶχον λησμονήσῃ, ὅτι ἴσως τον ἐνόμιζον νεκρόν.

Τί ἄρᾳ γε νὰ ἐγίνετο εἰς τὸν κόσμον, εἰς τὴν πατρίδα του;

Ἐπλησίασεν εἰς τὸ παράθυρον· ἦτο ὠραία ἐσπέρας τῆς ἀνοιξέως· ὁ ἥλιος ἔδυσεν ὀπίσω ἀπὸ τὸ δάσος φωτίζων μὲ τὰς ἀκτῖνας τὴν κορυφὴν τῶν δένδρων· ἄνθρωποι διήρχοντο ἀπὸ τὸν δρόμον. Ἡ φυλακὴ ἦτο ὑψηλὰ, καὶ οἱ ἄνθρωποι ἐφαίνοντο ἐκεῖ κάτω μικροί, πολὺ μικροί. Ἐφώναξε, ἀλλὰ κανεὶς δὲν τον ἤκουσε. Τὰ πτηνὰ μόνον ἐπέτῳ εἰς τὸ γαλανὸν διάστημα. Ἐμπρὸς ἀπὸ τὸ παράθυρον ἐπέρασεν ἀργὰ ἀργὰ εἰς ἀέτος.

— Ἀετέ! ἀετέ! ἀνέκραγεν ὁ δεσμώτης· ἔλα καὶ στάσου εἰς τὸ παράθυρόν μου καὶ εἰπέ μοι τί γίνεται εἰς τὸν κόσμον. Κελάδησέ μου ἕνα τραγοῦδι.

— Ὅχι, ἀπεκρίθη ὁ ἀέτος· τὸ παράθυρόν σου εἶνε πολὺ μικρόν, δὲν με χωρεῖ νὰ σταθῶ. Δὲν θὰ σου διηγηθῶ τί συμβαίνει εἰς τὸν κόσμον, διότι σπα-

νίως καταδύνω εἰς τὴν γῆν· κάμνω τὴν φωλεάν μου εἰς τοὺς ὑψηλοτέρους βράχους καὶ εἰς τὰς γηραιὰς ὁρυς, μακράν, μακράν τῶν κκκῶν ἀνθρώπων, διὰ νὰ μὴ μου χαλοῦν τὴν φωλεάν μου.

» Δὲν θὰ σου κελαδῇσω κανὲν τραγοῦδι, διότι ποτὲ δὲν κελαδῶ κάτω εἰς τὴν γῆν. Ἀναβαίνω ὑψηλὰ, ὑψηλὰ, καὶ τὸ κελάδημά μου το ἀκούει μόνον ὁ λαμπρὸς ἥλιος... »

Καὶ κινήσας ὑπερηφάνως τὰς δυνατὰς πτέρυγας τοῦ ἀέτος ἐπέταξεν ὑψηλὰ καὶ ἐχάθη ἀπὸ τὰ βλέμματα τοῦ δεσμώτου.

— Κύκνε! κύκνε! διηγήσου μοι τί γίνεται εἰς τὸν κόσμον, κελαδῇσέ μου μίαν στιγμὴν.

— Ὅχι, ἀπεκρίθη ὁ κύκνος, δὲν θὰ σου διηγηθῶ τί γίνεται εἰς τὸν κόσμον. Ἐγὼ κολυμβῶ πάντοτε εἰς τὸ νερόν, εἰς τὸ δροσερὸν καὶ καθρὸν νερόν, μετὰ ξὺ δύο πρασίνων ὀχθῶν. Ὅταν τὸ πρῶν τὸ νερόν βάφεται τριανταφυλλί ἀπὸ τὰς ἀκτῖνας τοῦ ἀνατέλλοντος ἡλίου φωνάζω μὲ δυνατὴν φωνὴν εἰς τὴν αὐγὴν: Καλημέρα! Ἀλλὰ διὰ σέ, δὲν θὰ κελαδῇσω τίποτε... θὰ κελαδῇσω μόνον ὅταν πλησιάσῃ ἡ ὥρα τοῦ θανάτου μου...

Καὶ ὁ κύκνος ἀπεμακρύνθη, ἐν ᾧ αἱ δύο κατάλευκοι πτέρυγές του, ἥστραπτον εἰς τὸν ἥλιον.

— Σπουργῖται! σπουργῖται! σταματίσατε ὀλίγον εἰς τὸ παράθυρόν μου καὶ διηγηθῇτέ μοι τί γίνεται εἰς τὸν κόσμον. Κελαδῇσατέ μου μίαν στιγμὴν!

— Δεσμῶτα! δεσμῶτα! δὲν ἔχομεν καιρὸν! Πρέπει νὰ πᾶμε νὰ φάγωμεν τὰ σιταρόσπυρα τὰ ὁποῖα ὁ μιλωνᾶς ἄφησε κ' ἔπεσαν εἰς τὸν δρόμον του...

Ἀλλ' ἔξαφνα, ἐν στακτερόν πουλάκι ἐπέταξε πρὸς τὸ παράθυρον, ἔκαμε πολλοὺς γύρους εἰς τὸν αἶρα κ' ἐπῆγε κ' ἐκάθησεν εἰς τὰ σιδηρὰ κάγκελα τῆς φυλακῆς.

— Καλησπέρα, ἀηδὸνι μου! Σὲ εὐχαριστῶ, καλὸ μου πουλάκι, διὰ τὴν ἐπίσκεψίν σου. Διηγήσου μοι, σὲ παρακαλῶ, τί γίνεται εἰς τὸν κόσμον· κελάδησέ μου ἕνα γλυκὺ τραγοῦδι.

— Ναί, δυστυχῇ φυλακισμένε, θὰ σου εἰπῶ τί γίνεται εἰς τὸν κόσμον, θὰ σου κελαδῇσω ἕνα τραγοῦδι, εἶπεν ἡ ἀηδὼν.

Καὶ ὁ ἀήρ ἀντήχησεν ἀπὸ κελάδημα τόσο γλυ-

κύ, ἀπὸ λαρυγγισμοὺς τόσο θελκτικούς, ὥστε ὁ δεσμώτης, ὅστις πρὸ πολλοῦ καιροῦ δὲν εἶχε χύσῃ οὔτε ἐν δάκρυον, ἤρχισε νὰ κλαίῃ ἀπὸ τὴν χαρὰν του.

— Χθὲς τὸ πρῶν, τὴν αὐγὴν, ἐξηκολούθησε νὰ κελαδῇ ἡ ἀηδὼν, ὁ καιρὸς ἦτο ὠραίος καὶ δροσερός. Ἐπέταξε εἰς τὸ σπῖτι σου, ἐκάθησα εἰς ἕνα ὑψηλὸν κλάδον μιᾶς μεγάλης καρυδιᾶς ἡ ὁποία εἶνε πλησίον τοῦ παραθύρου. Τὸ παράθυρον ἦτο ἀνοικτὸν καὶ ἐγὼ ἤρχισα νὰ κελαδῶ, νὰ κελαδῶ. Εἰς τὸ λίκνον ἐκοιμάτο τὸ μικρὸ σου παιδάκι, ἤνοιξε τὰ ματάκια του. «Ποῦ εἶνε ὁ πατέρας; ποῦ εἶνε ὁ ἀγαπητὸς μου πατέρας;» μοὶ εἶπε καὶ ἤκουε μὲ προσοχὴν τὸ κελάδημά μου.

» Οἱ συγγενεῖς σου κλαίουσιν ὅταν σε συλλογίζονται, δεσμῶτα. Σὲ ἀγαποῦν, σε ἀγαποῦν πολὺ, καὶ ἐπιθυμοῦν πολὺ, πολὺ νὰ σε ἰδοῦν! Μὴν ἀπελπίζεσαι. Ὁ Θεὸς βλέπει ὅτι εἶσαι ἀθῶος· οἱ κακοὶ ἐχθροὶ σου θὰ σ' ἀπολύσουν καὶ θ' ἀπολαύσης καὶ πάλιν τὸν ἥλιον, τὴν ἐλευθερίαν, τὸ φῶς, τὸν αἶρα.

» Καὶ τὰ παιδιά σου θὰ σε θωπεύσουν καὶ θὰ σε φιλήσουν. Τὰς ἡσύχους γαληνιαίας ἐσπέρας τῆς ἀνοιξέως, ἐν ᾧ τὰ δένδρα θὰ ἀπλώνουν τὴν μακρὰν σκιάν των εἰς τὸν κήπον, καὶ ἡ σελήνη θὰ κάμνῃ νὰ λάμπουν τὰ ὑαλῖα τῶν παραθύρων, σὺ θὰ στέκης εἰς τὸν ἐξώστην ἐν μέσῳ τῆς οἰκογενείας σου καὶ θὰ διηγήσαι εἰς τὰ παιδιά σου ὅσα ὑπέφερες. Θὰ τα συμβουλευῇς νὰ μὴ κάμουν κανὲν κακὸν ὅταν μεγαλώσουν, οὔτε εἰς τοὺς κακοὺς ἀκόμη, καὶ νὰ παρακαλοῦν τὸν Θεὸν διὰ νὰ κάμῃ τοὺς ἀνθρώπους νὰ ζοῦν ὡς ἀδελφοί.

» Καὶ τὰ τέκνα σου θὰ σε ὑπακούσουν. Καὶ ὅταν μεγαλώσουν θὰ τα ἴδῃς καλοὺς καὶ τιμίους ἀνθρώπους, θὰ τα ἴδῃς νὰ βοηθοῦν τοὺς δυστυχεῖς καὶ τοὺς πτωχοὺς. Καὶ θὰ ζήσης πολὺν, πολὺν καιρὸν! Ἡ κόμη σου θὰ γίνῃ ἀσπρὴ ὡς χιών, ἀλλ' ἡ καρδιά σου θὰ μένῃ θερμὴ καὶ θὰ κτυπᾷ δυνατὰ.

» Καὶ ὅταν ἀποθάνῃς ὅλοι θὰ σε κλαύσουν καὶ θὰ προσεύχωνται διὰ σέ καὶ θὰ σε ὑπάγουν εἰς τὸ νεκροταφεῖον μίαν ὠραίαν ἡμέραν, ἐν ᾧ θὰ λάμπῃ ὁ ἥλιος. Εἰς τὸν τάφον σου θὰ φυτεύσουν μίαν τριανταφυλλίαν καὶ κάθε πρῶν θὰ ἔρχωμαι ἐγὼ νὰ σου γλυκοκελαδῶ...

ΣΤΑΜΑΤΙΝΑ

ΟΛΟΜΟΝΑΧΗ

(ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ)

Ἡ Εὐθαλία ἐξύπνησε μὲ παράξενες ιδέες:

Θέλει νὰ ὑπάγῃ περίπατον ὀλομόναχη. Τῆς φαίνεται ὀχληρὸν νὰ πηγαίνει πάντοτε μὲ τὴν διδασκάλισσάν της ἢ μὲ τὴν μητέρα της! Πόσον ὠραία θὰ εἶνε νὰ περιπατῇ μόνη της, ὅπως τύχη, ὅπου τὴν βγάλλῃ ὁ δρόμος.

Ἀλλά, ἐπειδὴ ἐννοεῖ ὅτι αὐτὸ δὲν εἶνε σωστὸν πράγμα, ἐξέρχεται κρυφὰ κρυφὰ ἀπὸ τὸ δωμάτιον, καὶ καταβαίνει!

Κάτω ἀπὸ τὴν κλίμακα εὐρίσκει τὸ μεγάλον ψάθινον καπέλον της, εἰς τὸ ὅποιον ἄλλοτε εἶχε περάσει ἐν μεγάλον περὶον: Ἡ Εὐθαλία φορεῖ τὸν ψάθινον πῖλον της καὶ σηκώνεται εἰς τὰ νύχια διὰ νὰ εἰσέλθῃ νὰ ἴδῃ τὸ πρόσωπόν της μέσα εἰς τὸ ὑαλὶ τῆς θύρας.

Ἀλλὰ δὲν το κατῴρθωσε, εἶνε τόσον μικρά! Εἰς μίαν ἄκραν βλέπει τὴν ὀμβρέλαν τοῦ πατρὸς της καὶ τὴν παίρνει. εἶνε βέβαια κάπως μεγάλη δι' αὐτήν, ἀλλὰ θὰ τὴν κρατῇ κάτω ἀπὸ τὴν μασχάλην της ἐν ᾧ θὰ περιπατῇ.

Ἐπὶ τέλους ἀνοίγει σιγὰ σιγὰ τὴν ἐξώθυραν καὶ ἐβγαίνει ἔξω!

Προχωρεῖ βιαστικὰ καὶ ἐξέρχεται ἀπὸ τὸν κήπον, τώρα πλέον εἶνε μακρὰν τῆς οἰκίας, κανεὶς δὲν εἰσπορεῖ νὰ τὴν ἴδῃ, εἶνε ὀλομόναχη! τί χαρά!...

Ἐμπρὸς της εἶνε ἄγροὶ γεμάτοι ἀπὸ ὠραία ἄνθη καὶ πολλοὶ μικροὶ δρόμοι οἱ ὅποιοι πηγαίνουν δεξιὰ καὶ ἀριστερά. Ἡ Εὐθαλία παίρνει κατὰ τύχην ἓνα ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς δρομίσκους καὶ προχωρεῖ μὲ τὴν μίαν χεῖρά της σύρει τὴν μεγάλην ὀμβρέλαν της, καὶ μὲ τὴν ἄλλην κρατεῖ τὸν πῖλον της, διότι ὁ ἀέρας εἶνε πολὺ δυνατὸς καὶ εἰσπορεῖ νὰ τῆς τον ἀρπάσῃ καὶ τὸν πετάξῃ μακριὰ.

Ἐν τούτοις οἱ μικροὶ πόδες τῆς Εὐθαλίας ἤρχισαν νὰ κουράζωνται, αὐτὴ ἡ μεγάλη ὀμβρέλα εἶνε πολὺ βαρειά, καὶ ὁ ἀέρας φυσᾷ δυνατώτερα, σηκώνει σκόνιν καὶ γεμίζει τὰ ὀμμάτιά της καὶ τὴν φοβερίζει πως θὰ τῆς πάρῃ τὸ καπέλο. Ἐπὶ τέλους, ὁ καιρὸς ἐχάλασε, καὶ ἤρχισε νὰ ψιχαλίζει!

Κοντὰ εἰς αὐτὰ ἡ Εὐθαλία ἔχει καὶ φοβερὰν πεῖναν· τώρα ἤρχισε νὰ φοβῇται, διότι εἶνε πολὺ μακρὰν ἀπὸ τὴν οἰκίαν της, ὀλομόναχη, καὶ ἴσως ἐχάθη διὰ πάντα καὶ δὲν θὰ ἔχῃ τὸν πατέρα της νὰ τὴν ἀγαπᾷ, τὴν μητερούλα της νὰ τὴν φιλῇ, τ' ἀδέλφια της νὰ παίζει μαζί των.

Εὐτυχῶς ὅμως ἡ μικρὰ Εὐθαλία δὲν εἰσπόρεσε νὰ κάμῃ πολὺν δρόμον, καὶ ἡ διδασκάλισσά της τὴν εἶδεν ἀπὸ τὸ παράθυρον, καὶ ἔτρεξε νὰ τὴν πάρῃ.

Ἡ Εὐθαλία τώρα εἶνε πολὺ εὐτυχής, σὰς βεβαιῶ, διότι ἐπέστρεψε μὲ τὴν διδασκάλισσάν της καὶ ὄχι μόνη! Ποτὲ πλέον δὲν θὰ τῆς καταβῇ ἡ παράξενη αὐτὴ ἰδέα νὰ ἐβγῇ ὀλομόναχη, καὶ πιστεύω, μικραὶ μου ἀναγνώστριαί, ὅτε οὔτε σεῖς θὰ δοκιμάσετε νὰ μιμηθῇτε τὴν μικρὰν Εὐθαλίαν.

ΟΙ ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ

Χαῖρε, Μαρία δεδοξασμένη,
Φῶς ζωηρόρον καὶ φαινόν,
Τῇ χάριτί σου, εὐλογημένη,
Ἐκθαμβος εἶδεν ἡ οἰκουμένη,
Τὸν βασιλεῖα τῶν οὐρανῶν.

Σὲ ἀναμέλπει πᾶσα ἡ κτίσις
Ὅτι Σωτῆρα ἔσχες υἱόν.
Ἐν εὐφροσύνῃ σκιρτᾷ ἡ φύσις
Ὅτι παρήχθη ἐκ σοῦ ἡ λύσις
Τῶν τοῦ ἀνθρώπου ἀμαρτιῶν.

Χαῖρε, ἡ πύλη τῆς σωτηρίας·
Ὅδατος ζῶντος χαῖρε πηγῇ.
Χαῖρε, τὸ στέφος τῆς ἐγκρατείας.
Χαῖρε, δοχεῖον Θεοῦ σοφίας.
Λαμπρὰς ἡμέρας χαῖρε αὐγῇ.

Σὺ εἶ τὸ μάνα τῶν πενομένων·
Σκέπη καὶ μήτηρ τῶν ὀρφανῶν.
Παρηγορία τῶν θλιβομένων.
Σὺ εἶ προστάτις ἀδικουμένων.
Καὶ βακτηρία τῶν ἀσθενῶν.

Χαῖρε, ὁ πύργος τῆς ἐκκλησίας,
Ἀκτὶς ἡλίου τοῦ νοητοῦ.
Χαῖρε τὸ τεῖχος τῆς βασιλείας,
Χαῖρε τὸ ἄνθος τῆς εὐωδίας
Τοῦ Πλαστοργοῦ μου καὶ Ποιητοῦ.

Δέσποινα, δέξαι τὰς παρακλήσεις,
Καὶ ἱκεσίας πάντων ἡμῶν.
Καὶ δεομένους ὧ! μὴ θελήσης
Ἀπροστατεύτους ἡμᾶς ν' ἀφήσης
Ἐν ὥρᾳ πένθους καὶ στεναγμῶν.

ΑΛ. ΚΑΤΑΚΟΥΖΗΝΟΣ

ΕΝ ΔΩΡΟΝ

(ΕΚ ΤΟΥ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ ΜΙΑΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΣΣΗΣ)

Δὲν ἤξεύρω πῶς, ἀλλὰ πολλοὶ μαθηταὶ μου καὶ μαθητρίαι μου ἔμαθαν τὴν ἡμέραν τῆς ἐορτῆς μου. Ἦλθον εἰς τὸ σχολεῖον μὲ τὰ καλλίτερά των ἐνδύματα καὶ ἐκράτουν ἐν μικρὸν δῶρον ὁ καθεὶς εἰς τὴν χεῖρά του. Κάποιός μου ἔφερε μίαν ὠραιότατην γραβίδα, ἄλλη ἐν μικρὸν κέντημα, ἄλλος ἀνθοδέσμη ἀπὸ δροσερὰ καὶ εὐώδη ἄνθη, καὶ ἄλλη ἄλλο.

Συγχρόνως ἡὐχαριστήθη καὶ ἐλυπήθη ἐκ τῆς προσφορᾶς τῶν δώρων ἐκείνων· ἡὐχαριστήθη διότι ὅποιονδήποτε σημεῖον εὐχαριστήσεως καὶ ἀγάπης μοί προήρχετο ἀπὸ τὰ καλὰ ἐκεῖνα παιδία συνεκίνει τὴν καρδίαν μου καὶ ἔκαμνε νὰ λησμονῶ ὅλους τοὺς κόπους τοὺς ὁποίους κατέβαλλα δι' αὐτά, ἐλυπήθη διότι ἐσκέφθη ὅτι τὰ χρήματα τὰ ὁποῖα ἐξωδεύθησαν διὰ τὴν ἀγορὰν τῶν δώρων ἐκείνων ἠδύνατο νὰ χρησιμεύσουν εἰς εὐγενέστερον σκοπόν. Ὅπως δὴποτε ἐδέχθη μὲ εὐχαρίστησιν τὴν ἀθῶαν ἐκείνην ἔκφρα-

σιν τῆς ἀγάπης τῶν μαθητῶν καὶ μαθητριῶν μου. Ἐν παιδίον μόνον, τὸ πτωχότερον, δὲν μοι προσέφερε τίποτε ἀπὸ τὴν ἀνησυχίαν του καὶ ἀπὸ τὴν μελαγχολικὴν του ὄψιν ἐσυμπέρανα πόσον θὰ ἐλυπέτο. Τὸ ἐφώνησα, καὶ ὅταν ἐπλησίτισε τὸ ἔσφιγξα εἰς τὴν ἀγκάλην μου καὶ τὸ ἐτίλθισα. Τὸ δυστυχὲς λαβὼν ἄρρως ἀπὸ τὰς θωπεῖας ἐκείνας ἔβαλεν εἰς τὴν χεῖρά μου ἓνα μικροσκοπικὸν φάκελλον καὶ ἔφυγεν ἐντροπισσάμενον.

Ἐκπληκτος καὶ περίεργός τον ἤνοιξα χωρὶς κανεὶς νὰ με ἴδῃ. Καὶ εἶδα μέσα... ποῖος θὰ το μαντεύσῃ;... τρία τεμάχια σακχαρώς.

Ἐφώνησα πάλιν τὸ μικρὸν παιδίον, καί:

— Ποῖός σου εἶπεν ὅτι μου ἀρέσει ἡ σάκχαρι; τὸ ἡρώτησα μειδιῶσα.

— Κανεὶς! Μόνος μου το ἐσκέφθηκα. Μ'ἀρέσει ἐμένα τόσο πολὺ!..

— Καί, ἀπήντησα συγκεκινημένη, ἐζήτησες βέβαια ἀπὸ τὴν μητέρα σου αὐτὴ τὴν σάκχαρι...

— Ὅχι, ἀπεκρίθη ἀμέσως, δὲν ἐζήτησα ἀπὸ κα-
νένα. Σὰς τὴν ἔφερα ἐγὼ ἀπὸ τὰ ἴδια μου.

— Ἀλλά... δὲν ἐννοῶ...

— Ἡ μάμμη μου ὅταν μου δίδῃ καφὲ δὲν βάζει μέσα τὴν σάκχαρι, ἀλλὰ ἀρτίνει εἰς τὸ πιάτο τρία κομμάτια καὶ βάζω ἐγὼ ὅση θέλω. Αὐτὰ τὰ τρία κομμάτια ἐπῆρα...

— Καί ὁ καφές σου; ἠρώτησα μὲ μεγαλειότητα συγκίνησιν.

— Τὸν ἤπια πικρό!

Γεώργιε, μικρὲ Γεώργιε, ποῦ εἶσαι τώρα; Ἰσως ὁ καπνὸς κανενὸς ἐργοστασίου μαυρίζει τὸ ἀγγελι-

κόν σου πρόσωπον, ἴσως ἐργάζεται εἰς τοὺς ἀγροὺς καὶ ὁ ἥλιος σοὺ καίει τὴν μορφὴν σου, ἴσως ταξιδεύεις εἰς μακρινὰ μέρη μὲ κανὲν πλοῖον, εἰς τὸ ὅποτον ἡ ἐργασία εἶνε τόσο τραχεῖα καὶ ἡ ἐλπίς τόσο ἀπατηλή... Ἀλλ' ὅτι καὶ ἂν εἶσαι, ἐργάτης, γεωργός, ἢ καὶ αὐτῆς, ὅπου καὶ ἂν εἶσαι, θὰ εἶσαι μία ἀπὸ τὰς εὐγενεῖς καρδίαις διὰ τὰς ὁποίας ἡ ἀγάπη εἶνε θυσία καὶ ἡ αὐταπάρνησις καθήκον. Γεώργιε, μικρὲ Γεώργιε, ἂν μίαν στιγμὴν ἠδύνασο νὰ ἐμβῃς εἰς τὸ μικρὸν δωμάτιόν μου, θὰ ἴδῃς πολλὰ βιβλία, πολλὰ χαρτιά, ἀλλὰ θὰ ἴδῃς ἐπίσης, σκεπασμένα μὲ μικρὸν ὑλινον κώδωνα, τρία κομμάτια σακχαρώδους, ἐν ὀνόματι μίαν ἡμερομηνίαν!...

ΣΑΠΦΩ ΔΗΛΑΔΗ

Ο ΛΥΚΟΣ ΚΑΙ Ο ΚΟΥΚΟΣ

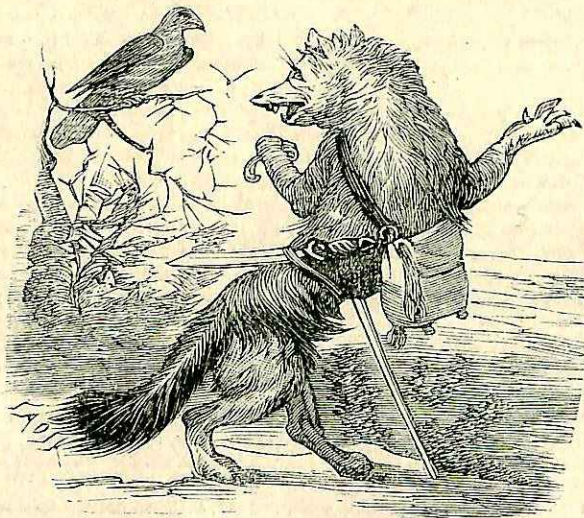
— Χαῖρε, ἀγαπητέ μου Κούκκε, ἔλεγεν ὁ Λύκος, ἀναχωρῶ. Ἐλπίζω ὅτι θὰ εἰμπορέσω εἰς τὸ ἐξῆς νὰ ζήσω πλέον ἡσυχος καὶ εὐχαριστημένος...

Ἐδῶ παντοῦ ἐχθροὺς ἀπαντῶ, ἐγήρασα πλέον καὶ ἔχω ἀνάγκη ἡσυχίας...

Ὑγίαινε, ἀγαπητέ μου Κούκκε.

— Καὶ ποῦ πηγαίνεις; Σκοπεύεις νὰ ὑπάγῃς πολὺ μακριὰ; ἠρώτησεν ὁ Κούκκος. Ποῦ ἐλπίζεις νὰ εὕρῃς τόπον καλλίτερον καὶ περιποιητικώτερον ἀπὸ τοῦτον ἐδῶ;

— Πηγαίνω εἰς ἓνα εὐτυχισμένον τόπον, τὸν ὁποῖον τόσας φορὰς ἔχουν ὑμνήσῃ οἱ ποιηταί: εἰς τὴν Εὐδαίμονα Ἀρχαδίαν. Ἐκεῖ οἱ ποταμοὶ τρέχουν γάλα καὶ μέλι, ἐκεῖ οἱ ἄνθρωποι εἶνε καλοὶ ὥσθ' ἄρνια, ἐκεῖ εἶνε ἄγνωστα καὶ τὸ μῖσος καὶ ἡ ἐκδίκησις καὶ οἱ σκύλοι ἀκόμη εἶνε καλοὶ ἐκεῖ καὶ οὔτε γαυγίζουν οὔτε δαγκάνουν... Δέν σου φαίνεται, φίλε μου Κούκκε, ὅτι τέτοιος τόπος ἀριζοῖ διὰ κατοικίαν μου;... Ὑγίαινε, φίλε μου Κούκκε, καὶ μὴ με λησμονῇς. Ὑγίαινε... Βιάζομαι νὰ φθάσω ἐκεῖ πέραν καὶ νὰ φύγω

Ἄν εἰς τὴν Εὐδαίμονα Ἀρχαδίαν πάρῃς μαζί σου τὴν σκληρότητά σου καὶ τὴν ἀγάπην που ἔχεις εἰς τὸ ν' ἀρπάξῃς, τὸ δέρμα σου δὲν θὰ μείνῃ πολὺν καιρὸν εἰς τὴν ῥάχιν σου... Διότι ἡ σκληρότης καὶ ἡ ἀπιστία εἶνε μισηταὶ καὶ καταδιώκονται πάντοτε καὶ εἰς κάθε τόπον.

ΦΙΛΟΜΗΛΑ

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

— Γιάννη, εἶπεν ὁ μικρὸς Τότης εἰς τὸν ἀδελφόν του, ὁ Πέτρος μοῦ ἔδωκε ἓνα μπάτσο.

— Ἄς τοῦδινες καὶ σὺ ἓνα, ἀπήντησεν ὁ Γιάννης.

— Τοῦ τον ἔχω δώσῃ ἀπὸ πρὶν, εἶπεν ὁ Τότης.

Ἐστῆλη ἀπὸ τοῦ Παληκίρι τῆς Φανῆς.

Ὁ μικρὸς Κουφιοκεφαλῆς ἐμβῆκε προχθὲς εἰς ἓν φωτογραφεῖον καὶ ἐζήτησε νὰ τῷ κάμουν τὴν φωτογραφίαν τοῦ θεοῦ του.

— Πολὺ καλὰ... εὐχαρίστως, εἶπεν ὁ φωτογράφος. Καὶ ὁ θεὸς σου, ποῦ εἶνε, τὸν ἔφερες μαζί σου;

— Νὰ τον φέρω!... πῶς νὰ τον φέρω, εἶνε πεθαμένος!

— Τότε λοιπὸν φέρε μου τὴν εἰκόνα του.

— Δὲν ἔχω εἰκόνα. Μὰ ἔχω τὸ διαβατήριό του. Νὰ ἰδῇ το. Ἀνάστημα μέτριον, μέτωπον χαμηλόν, μάτια γαλάζια, μαλλιά καὶ γένεια ξανθὰ. ἔτσι φωτογράφησέ τον καὶ θὰ εἶνε ἀπαράλλακτος!

Ἐστῆλη ὑπὸ τοῦ Κατίδα νὰ φῇ.

Ὁ νοννὸς τοῦ Μιμῆ τὴν ἡμέραν τοῦ ὀνόματός του τῷ ἐχάρισεν ἓν εὐμορφον σκυλάκι.

— Τ' ὄνομά του; εἶπεν ὁ Μιμῆς.

— Λέων.

— Καὶ τὸ παρὸνμά του;...

Ἐστῆλη ὑπὸ τῆς Μικρούλας Τραυλά

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ»

Πολὺ εὐτυχὴς εἶνε ἡ ῥωσὶς μαθήτριά σου, ἀγαπητή μου Ἀγλαΐα Ε. Ζωγραφίδου, ἀφ' οὗ ἔχει τόσον χαριτωμένην μικρὴν διδασκάλισσαν ὡς σέ. Τὸ ποσὸν τὸ ὁποῖον ἔστειλες διὰ «τὸ Ταμεῖον τῶν ἀπόρων» το ἔλαβα καὶ σε εὐχαριστῶ ἐν ὀνόματι τῶν δυστυχῶν πτωχῶν παιδιῶν τὰ ὁποῖα ἐλησμονήσαν, ὡς φαίνεται, οἱ φίλοι μου.

Ἐπίσης εὐχαριστῶ καὶ τὴν Παναγιωτίσαν Π. Σπεράντσα ἡ ὁποία καὶ αὐτὴ ἐνθυμήθη τοὺς ἀπόρους μαθητάς, οἱ ὁποῖοι δὲν ἔχουν τὴν εὐτυχίαν νὰ εἰμποροῦν νὰ γίνουν συνδρομηταὶ εἰς τὴν ΔΙΑΠΛΑΣΙΝ.

Τώρα λοιπὸν που ἀπεφάσισες νὰ μου γράψῃς, γράφε μου συχνὰ ἀφ' οὗ με ἀγαπᾷς, καλέ μου φίλε Κωνσταντίνε Γκιόλκι.

Μὲ τὴν ὑπομονήν, Μικρὲ Οἰκογενειάρχῃ, μὲ τὴν ὑπομονὴν καὶ τὴν ἐπιμέλειαν θὰ διορθώσῃς καὶ τὸ γράψιμόν σου καὶ τὰ ὀρθογραφικὰ λάθη σου. Τὴν ἐξαδέλφην σου Μαρίκην, ἡ ὁποία εἶνε τόσο καλὴ διὰ σέ, θὰ τὴν ἀγαπῶ πολὺ ὅπως μου γράφεις. Τὸ ψευδώνυμόν σου μὲ συνεκίνησε βαθύως ὅταν εἶδα εἰς τὴν ἐπιστολήν σου ὅτι εἶσαι ὀρφανός, ὅτι, ἂν καὶ εἶσαι ἐννέκ μόνον ἐτών, ἔχεις μικρότερον ἀδελφάκι τεσσάρων ἐτών, καὶ ὅτι εἶσαι πραγματικῶς μικρὸς οἰκογενειάρχῃς. Σοῦ στέλλω δύο φιλήματα ἀπὸ τὸ βάθος τῆς καρδίας μου καὶ σου εὐχομαι νὰ σου φανῇ ἐλαφρά, ὅσον τὸ δυνατόν ἐλαφρότερα, ἡ ὀρφανία σου.

Ὅσα μου γράφεις εἰς τὴν ἐπιστολήν σου εἶνε τόσον τρυφερά τόσον εὐγενῆ, ὡς ἴσως ἂν ἤτοίς, ὥστε ὅταν τα ἀνεγίνωσκα, μοῦ ἔφάνη ὡς ν' ἀνέπνεα τὴν γλυκεῖαν εὐωδίαν τοῦ ἄνθους τοῦ ὁποίου ἔλαβες τὸ ὄνομα.

Τὸ ποίημά σου, τὸ ὁποῖόν μοι ἔστειλες ὡς δῶρον, μὲ εὐχαρίστησε πολὺ, Ἀπόμαχε τῆς Λέσθου, πρὸ πάντων διὰ τὴν ἀγάπην μὲ τὴν ὁποίαν μοὶ το προσφέρεις. Δὲν σου κρύπτω ὅτι ἔχει καὶ κάποια λάθη, ὅτι, τὸ θέλεις δὲν ὁμοιοκαταληκτεῖ πολὺ καλὰ μὲ τὸ λέγεις καὶ ὅτι οἱ στίχοι: καὶ ἀντὶ δῶρ' ἐν ποίημα, φίλη, νὰ σε δωρῇσω, δὲν μου φαίνεται διόλου ἀρμονικός· ἀλλὰ δὲν λησμονῶ ὅτι εἶσαι μικρὸς ἀκόμη· ἐλπίζω δὲ ὅτι μὲ τὸν καιρὸν θὰ μάθῃς νὰ γράφῃς καλλίτερα ποιήματα.

Τί πολλὰί τί πολλὰί πνευματικαὶ ἀσκήσεις μοῦ ἤλθαν ἀπὸ τὴν Καστανέαν! Νὰ ἰδοῦμεν τώρα ποῖαι ἀπ' αὐτάς εἶνε καλὰ καὶ ἄξιαι νὰ δημοσιευθοῦν. Ἐν τῷ μεταξύ, μικροί μου φίλοι, εἰπῆτε εἰς τὸν καλὸν διδάσκαλόν σας ὅτι τον εὐχαριστῶ πολὺ διὰ τὰς ὑπὲρ ἐμοῦ ἐνεργείας του.

Περαστικῇ, καλὴ μου φίλη Ἀναστασία Ἀραβανῇ, πόσον ἐχάρην ὅτι ἀνέρωσες!

Ἀφ' οὗ σ' ἀρέσει τόσον πολὺ νὰ λύῃς τὰς πνευματικὰς

ἀσκήσεις ἀπὸ σὲ τὴν ἰδίαν ἐξαρτᾶται, Κοσμοφύλακός μου Ἐλλάς, νὰ βλέπῃς τὸ ψευδώνυμόν σου δημοσιεύμενον μετὰ τῶν λυτῶν.

Συμφωνῶ μαζί σου, φίλε Βασιλεῦ τῆς Ἑρῆμου, ὅτι δὲν πρέπει ν' ἀλλάξῃς ψευδώνυμόν διότι ἡλλαξὲς τόπον διαμονῆς. Μήπως εἶσαι ἐπιστολὴ ὥστε νὰ τίθεται ἐπάνω σου ἡ ταχυδρομικὴ σφραγὶς ἐκάστης πόλεως ἀπὸ τὴν ὁποίαν περνᾷς;

Ἡ ἐπιστολή σου ἐλήφθη ἀργά, Δίκαιε Ἀριστείδη, καὶ διὰ τοῦτο τὸ ψευδώνυμόν ἐδημοσιεύθη εἰς τὸ παρελθὸν φύλλον, ὅπως το εἶδες βέβαια· ἀλλὰ δυσηρεστήθην ὅσον εἶδα ὅτι ἐθύμισες καὶ πολὺ μάλιστα μὲ τὸν ἄνθρωπον εἰς τὸν ὁποῖον εἶχες δώσῃ τὴν ἐπιστολήν σου· ἀφ' οὗ σὺ ὁ δίκαιος Ἀριστείδης θυμῶνεις τόσο ἀδίκως ἐναντίον ἐνὸς ἀνθρώπου πρὶν ἐξετάσῃς καὶ βεβαιώθῃς ἂν πραγματικῶς πταίῃ τί θελεῖς νὰ κάμουν οἱ ἄλλοι, οἱ ὁποῖοι δὲν εἶνε οὔτε δίκαιοι, οὔτε Ἀριστείδαι; αὐτοὺς ὁ θυμὸς σου ἐξέχμωσε τὴν λάμπιν τοῦ ὁραίου ψευδώνυμόν σου.

Ὅταν σε βλέπω καὶ τρέχεις μὲ ἀνυπομονήσαν ἀπὸ δωμάτων εἰς δωμάτιον, ἀγαπητέ μου Βράχε τῶν Γλάρων, διὰ νὰ ἐξέλθῃς εἰς τὴν ἐξώθυραν ὅσα βλεψὲς τὸν ταχυδρόμον ἐκ τοῦ παραθύρου, ἐπιθυμοῦσα νὰ εἶχα πτερὰ διὰ νὰ πετάξω γρηγορώτερα ἀφ' οὗ μὲ ἀγαπᾷς τόσο πολὺ· σ' εὐχαριστῶ καὶ διὰ τὸν νέον μου φίλον τὸν Ἐπίγειον Ἀγγελῶν τὸν ὁποῖόν μοι ἐσῴστησες.

Πολλὰς πολλὰς εὐχαριστήσεις διὰ τὴν φωτογραφίαν σου τὴν ὁποίαν μοι ἔστειλες ὅσα ἔγινες φίλη μου, ἀγαπητή μου Ἠλιογέννητη. Ἀπὸ τὸ ἐκφραστικὸν καὶ εὐφυὲς πρόσωπόν σου συμπεραίνω ὅτι εἶσαι ἐπιμελὴς καὶ καλὴ κόρη.

Θέλεις νὰ σου κάμω μίαν μικρὰν ἐπιπλήξιν, φίλε μου Σ. Κριεζῶτη; Γράφε μου καθαρότερα τὴν ὑπογραφήν σου, παιδί μου.

Κανὲν παράπονον μὴ ἔχῃς ἀπὸ ἐμέ, Διάβολε τῆς Μυκῶτικῆς, διότι δὲν ἐδημοσιεύσθαι αἱ λύσεις σου τῶν πνευματικῶν ἀσκήσεων· ἡ δὲν θὰ τὰς ἔλαβα ἡ δὲν θὰ ἦσαν καλαί· ἐν ἀπὸ τὰ δύο· τώρα πλέον κύτταξέ νὰ μου γράψῃς τακτικά.

Ἰὰ αὐτὰ ἀπαράλλακτα λέγω καὶ πρὸς σέ, καλέ μου Χ. Κούστελη.

Καὶ ἄλλον παιδικὸν πνεῦμα καὶ πνευματικὰς ἀσκήσεις νὰ μου στείλῃς, νῆς μου φίλε Λυκοδῶργε Λακεδαιμόνιε.

Ὡς πρὸς τὴν ἀπορίαν σου, Ἰωάννη Ἀρεμῆ, πῶς εἰς τὴν εἰκονογραφίαν τοῦ διηγήματος ὁ «Ἀκούσιος Μάντις», ἐνῶ ὁ δῆμιος κράτεῖ ὑψωμένον τὸ ἔξωρος ἡ κεφαλὴ πίπτει αἰμοσάζουσα, θὰ ἔκαμνες καλὰ νὰ ἐρωτήσῃς τὸν φίλον μου Κου-

φιοκεφαλάνη, ὁ ὁποῖος ἐπειδὴ σκοπεύει νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Σαμαρκάνδην διὰ νὰ λάβῃ τὴν θέσιν τοῦ Ἀλῆ εἶνε ὁ μόνος εἰδικὸς νὰ σοῦ ἀπαντήσῃ πῶς κόπτονται τὰ κεφάλια εἰς τὸ βασίλειον τοῦ Καρῶ-μποῦ-λαδῆ, διότι θὰ ἐφρόντισε νὰ μάθῃ βέβαια κατὰ πόλιν μέθοδον εἶνε ἐνδεχόμενον νὰ κοπῇ καὶ τὸ ἰδικόν του τὸ ἐλαφρότατον.

Τέλος πάντων μ' ἐνεθυμήθης, Ζεῦ Ξένιε· ἐν ᾧ ἀνεγίνωσκα τὴν ἐπιστολὴν σου καὶ πρὶν ἔτι ρίψω τὸ βλέμμα μου εἰς τὸ ὄνομά σου, μοῦ ἐφαίνετο ὅτι ἤκουα γνωστὴν μοι φωνήν. Ἀλλὰ διατὶ εἶσαι τόσο ἀπαισιόδοξος, διὰ τί δὲν πιστεύεις ὅτι ὑπάρχουν ἀληθεῖς φίλοι, καὶ ὅτι οἱ συμμαθηταὶ σου μόνον ὅταν ἔχουν τὴν ἀνάγκην σου σε πλησιάζουν; Δὲν ἀρνοῦμαι ὅτι ὑπάρχουν καὶ κακοί, καὶ ψευδεῖς χαρὰς κτῆρες, ἀλλ' ὑπάρχουν καὶ εὐγενεῖς καρδιαὶ καὶ ἀληθεῖς φίλοι καὶ τοιοῦτους σοὶ εὐχομαι νὰ συναντήσῃς.

Τί λέγεις, φίλε μου Ἰωάννη Ἰωαννίδη, ἐγὼ δὲν θέλω νὰ σοὶ ἀπαντήσω; ἐγὼ που εὐχαριστοῦμαι τόσο πολὺ ὅταν οἱ μικροὶ μου φίλοι μοὶ δίδουν ἀφορμὴν νὰ συνδιαλεχθῶ μαζί των ἀπὸ μακρὰν, νὰ τοῖς δώσω μίαν γνώμην, μίαν ἐνθάρρυνσιν, μίαν συμβουλὴν; Ἄν δὲν σοὶ ἔγραψα τίποτε περὶ τῶν πνευματικῶν σου ἀσκήσεων καὶ δὲν τὰς εἶδες δημοσιευμένας, τοῦτο σημαίνει ἢ ὅτι δὲν θὰ ἦσαν καλὰ, ἢ ὅτι θὰ τὰς εἶχα δημοσιεύσει ἄλλοτε καὶ ὅτι ἔπρεπε νὰ μοὶ στείλῃς ἄλλας καλλιτέρας, ὥστε ἡ σιωπὴ μου σοὶ ἀπῆντα καὶ σοὶ ἔλεγε: περιμένω ἄλλας, νὰ μοὶ στείλῃς ἄλλας!

Σοῦ ἐκπρίξω τὰ θερμὰ μου συλλυπητήρια, Αἰμοστάζουσα Καρδιά, διὰ τὸ βαρὺ δυστύχημα τὸ ὁποῖόν σοὶ ἐπῆλθε, τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς σου. Ποῦ νὰ ἐφαντάζεσθαι ὅτι τὸ ποιητικόν σου ψευδώνυμον θὰ ἐγίνετο τόσο πραγματικόν, ὅτι ἡ καρδιά σου θὰ κατεσπαράσσεται πράγματι ἀπὸ τὴν ὁδύνην καὶ τὸ πένθος! Σοῦ εὐχομαι: ἐγκαρτέρησιν, σοῦ εὐχομαι παρηγορίαν, καλὴν μου φίλη.

Ἀγαπήτόν μου Ἄνθος τῶν Δειμώνων λάθος βεβαίως τοῦ Ταχυδρομείου εἶνε ἡ ἀπώλεια τοῦ φυλλαδίου σου· σοὶ το στέλλω καὶ πάλιν.

Ἐρωτήσεις, πληροφορίες, ἀσπασμοὶ προσήσεις. Ὁ Ἀλέξανδρος ὁ Μέγας ἐπιθυμεῖ νὰ μάθῃ τὸ ὄνομα τοῦ

Αἰθρίου Οὐρανοῦ καὶ τοῦ Αἵαντος τοῦ Τελαμωνίου, προσφέρει δὲ τὰς προσήσεις του εἰς τὸν Ἀλέκτορα τῆς Αὐγῆς. — Ὁ Πυγμαλίων παρακαλεῖ τὴν Ἀηδόνα τῆς Ἐρήμου νὰ τῷ εἴπῃ τὸ ὄνομα της. — Αἴας ὁ Τελαμωνεὺς ἐπιθυμεῖ νὰ μάθῃ τί γίνεται Αἴσωπος ὁ Φρύξ καὶ ὁ Ἀργοναύτης, ἀσπάζεται δὲ τὸν Βασιλέα τῆς Ἐρήμου. — Ὁ δὲ καὶ παρακαλεῖ νὰ τῷ εἴπῃ τὸ ἀληθὲς ὄνομα του. — Ὁ Ἀπομάχος τῆς Λέσβου ἀσπάζεται τὸν Ἀρχάγγελον Γαβριὴλ καὶ τὸν Γέρον τοῦ Μωριῶ, τῶν ὁποίων ἐπιθυμεῖ νὰ μάθῃ τὸ ὄνομα. — Ὁ Βασιλεὺς τῆς Ἐρήμου στέλλει τοὺς φιλικούς του ἀσπασμούς εἰς τὸν γνωστὸν του φίλον Γέρον τοῦ Μωριῶ, εἰς τὸν Ναυαρχον Μισούλην, τὸν Ἀθανάσιον Διάκον, τὴν Ἀτρόμητον Μπουμπουλίαν. — Ὁ Βράχος τῶν Γλάρων ἀσπάζεται τὸν Παροῦργρον Ὀδυσσεά, εἰς ὃν εὐχεται περαστικά. τὸν Ὀδυσσεά Ἀνδροῦτσον, τὸν Πρίγκιπα Ζιλλάχ καὶ τὸν Ἀρηρ. — Ὁ ἐπίγειος Ἀγγελοὺς πέμπει τοὺς ἀσπασμούς του εἰς τὸν Ἀρηρ, τὸν Πρίγκιπα Ζιλλάχ, τὸν Ὀδυσσεά Ἀνδροῦτσον καὶ εἰς τὸν Παροῦργρον Ὀδυσσεά. — Ὁ Σ. Δ. Κριεζιώτης ἐπιθυμεῖ νὰ μάθῃ τὸ ὄνομα τοῦ Ἀπομάχου τῆς Λέσβου ὃν καὶ ἀσπάζεται. — Ζεὺς ὁ Ξένιος ἐπιθυμεῖ νὰ μάθῃ τὸ ὄνομα τοῦ Ψεύδου καὶ τοῦ Ἀρεως οὗς ἀσπάζεται, πέμπει δὲ τὰς προσήσεις του εἰς τὸν Φιλόλογον. — Τὸ Ἄνθος τῶν Δειμώνων στέλλει τοὺς ἀσπασμούς του εἰς τὸ Μῆ με Ἀημόνι καὶ εἰς τὴν Ξαρθούλαν. — Ἡ Αἰμοστάζουσα Καρδιά με παρακαλεῖ νὰ εἴπω εἰς τὴν Ξαρθούλαν ὅτι δὲν δύναται νὰ τῇ εἴπῃ τὸ ὄνομα της. — Ζεὺς ὁ Ξένιος παρακαλεῖ τὸν Ἀρηρ νὰ τῷ εἴπῃ τὸ ὄνομα του.

Γνωστοποιήσεις. Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ θὰ ἀπαντήσῃ μὲ τὸ προσεχὲς φύλλον εἰς τοὺς μικροὺς της φίλους οἱ ὁποῖοι τῇ ἔγραψαν, καὶ τῶν ὁποίων ἡ ἐπιστολὴ ἐλήφθη μετὰ τὴν 20 Μαρτίου, ἡμέραν καθ' ἣν τὸ φύλλον τοῦτο ἦτο ἑτοιμον πρὸς ἐκτύπωσιν. Ἐπίσης εἰς τὸ προσεχὲς φύλλον θὰ δημοσιευθοῦν καὶ τὰ ὀνόματα τῶν εὐρόντων λύσεις τῶν πνευματικῶν ἀσκήσεων.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

38. Τρίγωνον.

1. Τὸ πρῶτον μου εἶνε θεὸς ἀρχαῖος τῶν Ἑλλήνων
2. Τὸ δευτέρον μου εἶνε εἰς... ἔστω καὶ ἐξ ἐκείνων
3. Τὸ τρίτον μου τετράποδον καὶ βρωμερὸν σινάμα.
4. Τὸ τέταρτόν μου σύμφωνον, ἥτοι ἀπλοῦν τι γράμμα.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Αἵαντος τοῦ Τελαμωνίου.

39. Συλλαβόγριφος.

Λευκὸν εἶνε τὸ πρῶτον μου, ξυνὸν τὸ δευτέρον μου, Πόλις παραθαλάσσιος εἶνε τὸ σύνολόν μου.

Ἐστάλη ὑπὸ Προδρόμου Ἀναγνώστου

40. Συλλαβόγριφος.

Τὸ πρῶτόν μου εἶνε πρόθεσις, θέσις τὸ δευτέρον μου Καθὼς ἐπίσης πρόθεσις εἶνε τὸ σύνολόν μου.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀρεως.

41. Λεξιγρίφος.

Μὲ εὐρίσκεαι 'ς τὸ Αἶγιόν κ' εἰς τὸ σῶμά σου ἐν γένει Πλὴν ἂν ἔξαφνα θελήσῃς

Καὶ ἀκέφαλον μ' ἀφήσῃς

Κάτι ὑψηλὸν καὶ μέγα ἔμπροσθέν σου θὲ νὰ μένῃ.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Πυγμαλίωνος.

42. Λεξιγρίφος.

Εἰς τὴν Θράκην εἶμαι πόλις ἂν τὴν κεφαλὴν μ' ἀφήσῃς, Ἄνευ κεφαλῆς στοὺς κήπους ἐὰν θὰς θὰ με ζητήσῃς.

Ἐστάλη ὑπὸ Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακεδόνα.

43. Λεξιγρίφος.

Καλόγηρος ἐμὲ φορεῖ

Ὅταν ἀκέφαλον μ' εὐρήσῃ,

Μὲ τρώγει μ' ὄρεϊν πολλήν

Ὅταν μ' εὐρή μὲ κεφαλὴν.

Ἐστάλη ὑπὸ Σωτῆρος Κ. Παπαλιάκου.

44. Λεξιγρίφος.

Μὲ τὴν κεφαλὴν μου εἶμαι χαμηλὰ,

Δίχως ὅμως πύτης εἶμαι ὑψηλὰ

Μὲ τὴν κεφαλὴν μὲ ντύνει,

Δίχως, ἀσκεπὲς μ' ἀφίνει.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Γ. Τζούγκου.

45. Μεταγραμματισμός.

Ἐχω τέσσαρα στοιχεῖα κ' εἶμαι λέξις ἀπλουστάτη

Καὶ εἰς τὴν ὑφαντικὴν θὰ μ' εὐρήσῃ, εἶμαι ἀναγκασιότατη

Ἄν τὴν κεφαλὴν μ' ἀλλάξῃς πλὴν μὲ προσοχὴν πολλήν,

Θὰ με δώσῃς εἰς τοὺς πόδας, ὡς ἐπίσης 'ς τὴν Βουλὴν.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἰού τοῦ Ἀγροῦ.

ΛΥΣΕΙΣ

28. Ὡ ξεῖν, ἀγγέλειν Λακεδαιμονίους ὅτι τῇδε κείμεθα

τοῖς κείνων ῥήμασι πειθόμενοι. — 29. Ποιῖν (Π, Ν.). —

30. — Οὐρανός, Οὐρά. — 31. Πῆλιον, Ἰλιον. — 32. Λέων,

ὦν. — 33. Ζάκυνθος, Ἰάκυνθος. — 34. Τὸ μῆλον. —

35. Ἀήρ, Ἀνὴρ. — 36. Ἑλλάς, Ῥήνος. (1. Ἐκτωρ. 2. Διμνῆ. 3. Λέων. 4. Αὐτο. 5. Σοφοκλῆς.) — 37.

Μηδὲν ἄγαν. (1. Μέγας. 2. Ἡμερος. 3. Δίκαιος. 4. Εὐρύς. 5. Νίκη. 6. Ἀλήθεια. 7. Γέρον. 8. Ἀμελής. 9. Νύξ.)

Ο ΚΟΣΚΙΟΥΣΚΟΣ

Παγεράν τινα ἡμέραν τοῦ χειμῶνος, εἰς γέρων, — εἰς στρατιώτης — φορῶν ἀκόμη τὴν στολὴν τοῦ ἐβελοντοῦ μὲ τὴν ὁποίαν εἶχε πολεμίσει γενναίως διὰ τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς πατρίδος του, ἐβάδιζεν εἰς τὸν χιονισμένον δρόμον ὅστις φέρε ἀπὸ τὸ Πίνε εἰς τὴν Βαρσοβίαν. Εἰς μακρὸς σκύλος, ισχνὸς καὶ κακομοιρασμένος, ὁ τελευταῖος φίλος ὅστις ἔμεινε πιστὸς εἰς τὸν λοχίαν Μερίσκην, τὸν ἠκολούθει. Καὶ οἱ δύο ἐπροχώρουν μὲ θάρρος. Ἐξηκολούθουν τὸν δρόμον των ὅσον παγωμένους καὶ ἂν ἔπνεον ὁ αἶμος, ὅσον φαρμακερὸν καὶ ἂν ἦτο τὸ φύχος, ὁ μὲν εἰς ἀκουμῶν εἰς τὸ χονδρόν του ραβδίον, ὁ δὲ ἄλλος βαδίζων εἰς τὸ πλάγι τοῦ κυρίου του. Μεγάλην ἀνάγκην θὰ εἶχε χωρὶς ἄλλο ὁ ἄθροπος ἐκεῖνος νὰ φύγῃ ἀπὸ τὸ Πίνε, ἀφ' οὗ ἐπεχείρησε νὰ κάμῃ τόσο μακρινὴν ὁδοπορίαν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, πεζός, μέσῃ εἰς τὴν καρδίαν τοῦ

χειμῶνος! Αἱ πεδιάδες τῆς Πολωνίας ἠπλώνοντο ἐνώπιον τοῦ ὁδοιπόρου ὡς μεγάλαι λευκαὶ σινδόνες, ἀλλ' ὁ μονότονος καὶ γαλακτοχρὺς ἐκεῖνος ὀρίζων ἦτο τόσο μελαγχολικός, τόσο σκυθρωπὸς ὥστε, χωρὶς νὰ θέλῃ, ὁ Μερίσκης ἔστρεφε κάποτε τὴν κεφαλὴν του ὀπίσω διὰ νὰ ἴδῃ πόσον δρόμον εἶχε διατρέξει ἐν ᾧ ἐξηκολούθει νὰ ἐπαναλαμβάνῃ εἰς τὸν συνοδοιπόρον του:

— Θὰ φθάσωμεν, Κότς, θὰ φθάσωμεν. Θάρρος! Ἐβάδιζον κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐπτά ὁλοκλήρους ὥρας καὶ ἡ νύξ ἐπλησίαζε φέρουσα μαζί της πυκνὰ σύννεφα γεμάτα χιόνιας, αἱ ὁποῖαι ἦσαν ἑτοιμοὶ νὰ πέσουν ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν.

Ὁ γέρων λοχίας ὅσον μακρὰν ἠδύνατο νὰ φθάσῃ τὸ βλέμμα του ἄλλο τίποτε δὲν ἔβλεπε παρὰ χιόνιας· πουθενὰ χωρίον, πουθενὰ καταφύγιον διὰ νὰ περάσῃ τὴν νύκτα. Καὶ ἡ νύξ ἐκεῖνη ἐφαίνετο ὅτι θὰ εἶνε τόσο φοβερά!

— Καί μένε μου Κότς, ἐπιθύρῃσεν αἰφνης ὁ Μερίσκης σταματήσας, θάρρῳ ὅτι ἐχάσαμεν τὸν δρόμον μας· ὁ ἄνθρωπος ὁ ὁποῖός μου ἔδειξε τὸν δρόμον ἤθελε νὰ χαθῶμεν... καὶ θ' ἀποθάνωμεν, Κότς, χωρὶς ἄλλο, ἂν δὲν μας βοηθήσῃ ὁ Θεός.

Ὁ σκύλος παρεθέρη τὸν κύριόν του μὲ δακρυσμένους ὀφθαλμούς καὶ ἐγαύγισε σιγανὰ ὡς νὰ ἤθελε νὰ τῷ εἴπῃ ὅτι εἶχε δίκαιον καὶ ὅτι ἦτο πρόθυμος ν' ἀποθάνῃ μαζί του.

Ἦτο ἀδύνατον νὰ ἐπιστρέψουν ὀπίσω· ὁ ἄνεμος ἐφύσα φοβερός καὶ ἔσπρωχνεν ἐμπρὸς τοὺς δύο δυστυχεῖς συνοδοιπόρους, καὶ τοὺς ὤθει ἀλύπητα εἰς ἄγνωστον σκοπὸν! Ὁ μακρὸς μανδύας τὸν ὁποῖον ἐφόρει ὁ Μερίσκης πολὺ ὀλίγον τον ἐπροφυλάττειν ἀπὸ τὸ δριμύτατον φύχος. Ὁ ταλαίπωρος Κότς ἔτρεμεν. Ἐν τούτοις οὔτε ὁ εἰς οὔτε ὁ ἄλλος παρεπονοῦντο.

Ἀλλ' ὁ λοχίας εἶχεν ἀποκάμῃ πλέον· τὸ ἐξησθενημένον σῶμά του, χωρὶς τροφήν καὶ χωρὶς ἀνάπαυσιν δὲν ἠδύνατο νὰ ἐξακολουθήσῃ πλέον τὴν βα-

σανισμένην εκείνην πορείαν· οί πόδες του ἐλυγίσθησαν, καὶ ὁ ταλαίπωρος γέρων ἐξηπλώθη διὰ μιᾶς εἰς τὸ ἔδαφος, καὶ ἡ χιὼν τον ἐσκέπασε μὲ τὰ λευκά της πιτυλίσματα· ὁ Κότς ἄμα εἶδεν ὅτι ἐξηπλώθη ὁ κύριός του ἤρχισε νὰ οὐρλιάζη θλιβερώς. Αἶ, ποῦτος εἰξεύρει, πιθανὸν ἢ φιλικὴ φωνή του, προσκαλοῦσα βοήθειαν, νὰ εἴλκυε κανένα χωρικὸν ἀπὸ τὰ περίξ μέρη.

Ἀλλὰ τίποτε δὲν κατῴρθουν αἱ φωναὶ τοῦ σκύλου· τὸ εἶχε πάρῃ ἀπόφασιν πλέον ὁ γέρων ὅτι θ' ἀποθάνῃ καὶ ἐσκεπάσθη μὲ τὸν μανδύαν ὡς μὲ σάβανον, ὅτε ἔξαφνα ἐξακολουθητικὸς κρότος μάλιστα ἤκούσθη εἰς τὸν ἄέρα· ὁ Κότς ἐτάιωσε τὰ αὐτίτα του, καὶ μὲ τοὺς εὐκινήτους ῥώθωνάς του ὠσφραίνετο ὡς νὰ ἤρχετο κάποιος.

Ὁ Μερίσκης, λαβὼν ὀλίγον θάρρος ἀνεσηκώθη εἰς τὸν ἀγκῶνά του, δυσκόλως κινούμενος ἀπὸ τὸ μαλακὸν στῶμα τῆς χιὼνος εἰς τὸ ὅποιον εἶχε πέσῃ.

Ὁ Κότς ἐξηκολούθει νὰ γαυγίζῃ τὸ δὲ πατάγισμα τῆς μαστίγος ἐξηκολούθει καὶ αὐτὸ ὡς νὰ τῷ ἀπεκρίνετο. Μετ' ὀλίγον ἓν μαῦρον πρᾶγμα ἐφάνη μέσα εἰς τὴν ὁμίχλην· ἦτο δὲ τοῦτο λεωφορεῖον, τὸ ὅποιον ἔσυρον τέσσαρες ῥωμαλέοι ἵπποι, καὶ ἤρχετο μὲ ὄσσην ταχύτητά τῷ ἐπέτρεπον νὰ τρέχῃ ὁ χιονοστρωμένος δρόμος καὶ οἱ παγωμένοι τροχοὶ του.

Ὁ Θεὸς βεβαίως ἔστειλε τὴν ἀνέλπιστον ἐκείνην βοήθειαν εἰς τὸν ἐτοιμοθάνατον γέροντα! ὁ Μερίσκης ἐσήκωσε τὸν μουνδιασμένον ἀπὸ τὸ κρύον βραχιόνά του καὶ ἐφώναζεν, ἐν ᾧ ὁ πιστὸς του Κότς ἐξηκολούθει νὰ ζητῇ βοήθειαν μὲ τὴν γλῶσσάν του, ὅπως ἠδύνατο, ὅπως τῷ συνεβούλευεν ἢ καρδία του.

— Ὁ Θεὸς νὰ δώσῃ νὰ μὴν εἶνε ἐχθροὶ! εἶπε καθ' ἑαυτὸν ὁ λοχίας καθ' ἣν στιγμὴν τὸ λεωφορεῖον ἐπλησίαζε.

Ὁ ἀμαξηλάτης ἐσταμάτησε τοὺς ἵππους, οἱ ὁποῖοι ἀπὸ τὸν φόβον τῆς καταιγίδος δὲν ὑπήκουον εἰς τοὺς χαλινούς. Μόλις ἐστάθη ἡ ἀμαξά, ἠνοίχθη ἡ θυρὶς καὶ νέος τις περιτυλιγμένος εἰς γούναν ἐπήδησεν εἰς τὴν χιὼνα καὶ ὥρμησε πρὸς τὸν λοχίαν.

— Νὰ ἔχῃς τὴν εὐχὴν τοῦ Θεοῦ, ὁποῖος καὶ ἂν εἴσαι, σύ που ἐγλύτωσας ἓνα δυστυχὲ ἐξόριστον! ἐψιθύρισεν ὁ Μερίσκης.

Ὁ ὁδοιπὸρος τοῦ ὁποίου τὸ περιλαίμιον καὶ ὁ πῖλος ἔκρυπτον τὸ πρόσωπον, ἐπῆρε τὸν Μερίσκην εἰς τὴν ἀγκάλην του, καὶ τὸν ἐπῆγεν εἰς τὴν ἀμαξάν, χωρὶς νὰ λησμονήσῃ τὸν Κότς, ὅστις ἐστρωμάχθη εἰς τὸ ἐμπρόσθιον κάθισμα παρατηρῶν μὲ ἀνησυχίαν τί ἐπρόκειτο νὰ κάμουν τὸν κύριόν του.

Οἱ ἵπποι ἐξηκολούθουν τὸν δρόμον των καλπάζοντες, ὁ δὲ νέος ἐντὸς τοῦ λεωφορείου ἐβοήθει τὸν γέροντα, ἔτριβε τὰ μέλη του μὲ ρακὴν, ἀφ' οὗ τῷ ἔδωκε καὶ ἔπαιε σταγόνας τινάς.

Ἀλλ' ἐνᾧ ἐπεριποιεῖτο μὲ ἀφοσίωσιν καὶ συμπάθειαν τὸν Μερίσκην ὁ μανδύας τοῦ ὁδοιπόρου ἐξε-

κουμβώθη καὶ ὁ γέρων λοχίας ἠδυνήθη νὰ ἴδῃ τὴν ἀρρενωπὴν καὶ εὐγενῆ μορφήν τοῦ σωτήρός του.

Μόλις δὲ τὸν εἶδε, σεβασμὸς καὶ ἐκπληξίς τον κατέλαβον, ἀνεσήκωσε τὸν πῖλον τοῦ φωνάζων:

— Ὁ Κοσκιούσκος!

Μὲ γνωρίζεις, καλέ μου ἄνθρωπε; εἶπεν ὁ νέος Πολωνὸς ἐξακολουθῶν νὰ τρίβῃ τὸν λοχίαν.

— Σὰς γνωρίζω, λέγει, στρατηγέ μου; καὶ ποῖος Πολωνὸς δὲν σὰς γνωρίζει καὶ δὲν σὰς ἀγαπᾷ σὰς τὸν ἑσοχὸν φιλόπατριν, τὸν ἥρωα τῆς Πολωνίας! τὸν νικητὴν τῆς Δουβιέγκας!

— Ἀχ! εἶπε μὲ στεναγμὸν ὁ Κοσκιούσκος σφίγγων τὰς χεῖρας τοῦ λοχίου μὲ τὰς χεῖράς του, τὰς τὰς ὁποίας οὗτος ἐκάλυπτε μὲ φιλήματα καὶ δάκρυα· φεύγω, καθὼς βλέπεις ἀπὸ τὴν πατρίδα μου τὴν ὁποίαν ἀκρωτηριάζουν. Πηγαίνω μόνος μου νὰ ἐξορισθῶ εἰς τὴν Λειψίαν... ἀλλὰ... ἐλπίζω ὅτι θὰ ἐπιστρέψω καὶ πάλιν νὰ βοηθήσω τὴν πατρίδα μου διὰ νὰ ἐλευθερωθῇ ἀπὸ τὸν ξενικὸν ζυγόν!

— Εἴθε νέος, καὶ ὁ Θεὸς θὰ σὰς βοηθήσῃ νὰ κάμῃς τοὺς μεγάλους σκοποὺς σὰς, στρατηγέ, εἶπεν ὁ Μερίσκης.

— Εἴθε νὰ σ' ἀκούσῃ, ὅπως ἠθέλησεν ν' ἀκούσῃ τὴν φωνὴν τοῦ τελευταίου φίλου σου!

Ἀφ' οὗ δὲ εἶπε τὰς λέξεις ταύτας, ὁ στρατηγὸς Κοσκιούσκος ἐθώπευσε τὸ τραχὺ τρίχωμα τοῦ Κότς.

— Ὡ! εἶπατε τὴν ἀλήθειαν, στρατηγέ· ὁ δυστυχὴς αὐτὸς σκύλος εἶνε ὁ μόνος φίλος πού μου ἔμεινε πιστὸς καὶ δὲν με ἀπηνήθη εἰς τὴν δυστυχίαν μου.

— Ἀλήθεια, δέν μου εἶπες ποῖος εἴσαι καὶ πού πηγαίνεις, εἶπε φιλικῶς ὁ Κοσκιούσκος· εἶνε ἀδικρίσια νὰ σ' ἐρωτήσω;

— Καθόλου, στρατηγέ μου· ἴσα ἴσα κ' ἐγὼ ἔκαμα ὁ τι κάμνετε σῆς· φεύγω ἀπὸ τὴν δυστυχὴ πατρίδα μου, ἀπὸ τὴν πατρίδα μου τὴν νικημένην καὶ παραδομένην εἰς τοὺς ἐχθρούς. Εἶμαι ἐτοιμὸς νὰ χύσω τὸ αἷμά μου διὰ νὰ ἐμποδίσω αὐτὴν τὴν ἀδικίαν...

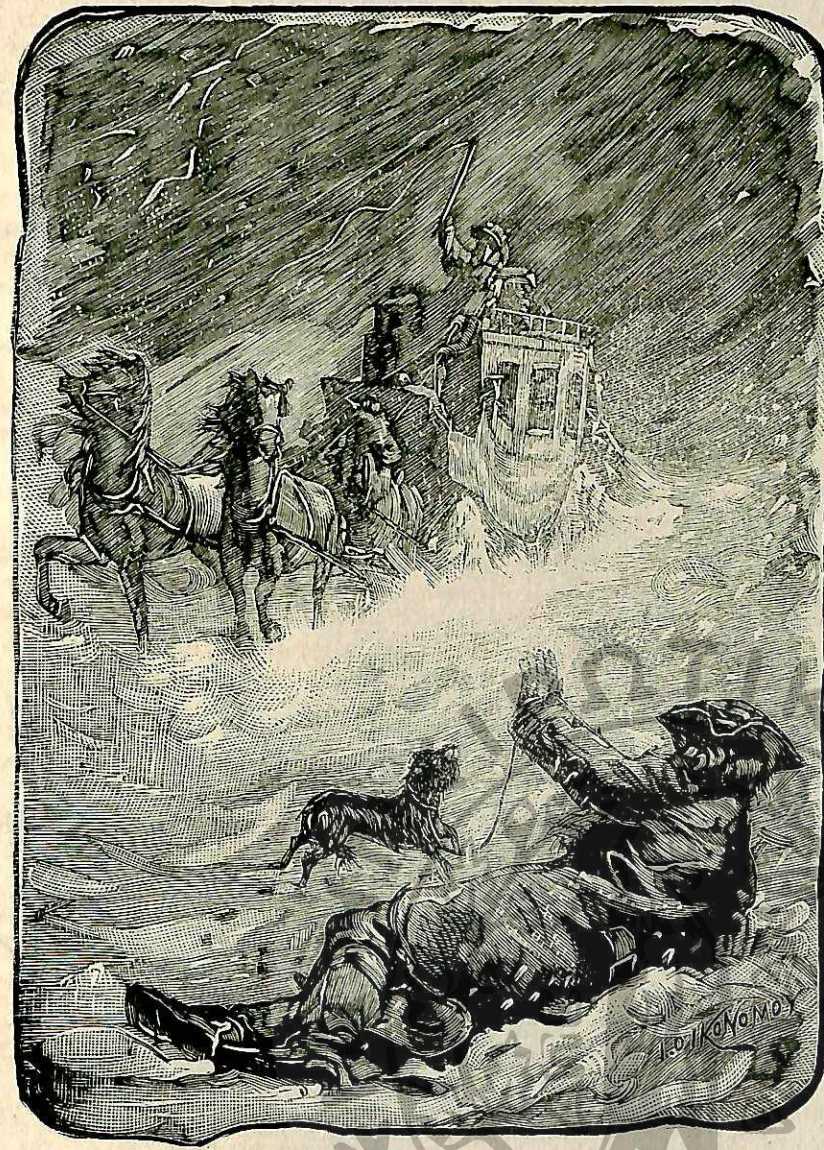
— Λοιπὸν ἔλα μαζί μου, ὅπως καὶ ὁ σκύλος σου Κότς, διότι ὅσον ἔχω ἓνα κομμάτι ψωμί καὶ μίαν στέγην θὰ τα μοιράζωμαι μὲ τοὺς ἀληθινούς φίλους τῆς Πολωνίας.

Ὁ Κοσκιούσκος πιστὸς εἰς τὴν ὑπόσχεσιν τοῦ ἐφρόντιζε διὰ τὸν Μερίσκην καὶ τὸν σκύλον του ἕως τὴν τελευταίαν ἡμέραν τῆς ζωῆς των. Διότι ὁ μέγας ἐκείνος φιλόπατρις ἦτο ὄχι μόνον ἀνδρεῖος ἀλλὰ καὶ γενναϊοκαρδός.

Ὅλίγα ἔτη μετὰ τὴν θεληματικὴν ταύτην ἐξορίαν, ὁ ἐνδοξὸς στρατηγὸς προσεκλήθη εἰς τὴν Πολωνίαν ὡς ἀρχηγὸς τῶν ἐθνικῶν στρατευμάτων καὶ ἐπολέμησε μὲ γενναιότητα τοὺς Ῥώσσους καὶ τοὺς Πρώσους. Πρὸς στιγμὴν ἐφάνη ὅτι ἐμελλε νὰ κατα-

κτήσῃ ἐκ νέου τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς πατρίδος του, νὰ τῇ δώσῃ τὴν ἐλευθερίαν της· ἀλλὰ νικηθεὶς ἀπὸ τὸ πολὺ πλῆθος τῶν ἐχθρῶν συνελήφθη αἰχμάλωτος εἰς τὴν μάχην τῆς Μακιεζοβίτσης. Ἡ ἱστορία τῆς Πολωνίας ἀναφέρει τὰς τελευταίας λέξεις τὰς

Ὁ δυστυχὴς ἀλλὰ μέγας Κοσκιούσκος μὴ δυνάμενος νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν πατρίδα του, ἀπὸ τὴν ὁποίαν τὸν εἶχεν ἐξορίσει ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Ῥωσσίας, ἀφ' οὗ ἔμεινε δύο ἔτη εἰς τὰ δεσμά, ὑπῆγεν εἰς τὴν Γαλλίαν. Μετὰ τὸν θάνατόν του τὸ σῶμα του με-

•Ο ΜΕΡΙΣΚΗΣ ΕΣΗΚΩΣΕ ΤΟΝ ΜΟΥΔΙΑΣΜΕΝΟΝ ΒΡΑΧΙΟΝΑ ΤΟΥ ΚΑΙ ΕΦΩΝΑΖΕΝ, ΕΝΩ Ο ΠΙΣΤΟΣ ΤΟΥ ΚΟΤΣ... (Σελ. 98)

ὁποίας εἶπεν ὅτε ἔπεσε καταπληγμένος: Finis Polonia! Τέλος τῆς Πολωνίας! Ἡ προφητεία αὐτοῦ ἐπληρώθη καὶ εἶδε μὲ τοὺς ὀφθαλμούς του ὅτι ἐπραγματοποιήθη, διότι ἔζησε μολονότι τὸ σῶμά του ἦτο κατατρυπημένον ἀπὸ πληγὰς.

τεκομίσθη εἰς τὴν πρωτεύουσάν τῆς Πολωνίας Κρακοβίαν καὶ ἐτάφη εἰς τὴν μητρόπολιν μετὰ τοῦ Ἰωάννου Σοβιέσκη καὶ τοῦ Πονιατόβσκη, οἱ ὁποῖοι, ὡς αὐτός, εἶχον δοξάσῃ τὴν Πολωνίαν.

ΤΟ ΣΥΜΠΟΣΙΟΝ ΤΩΝ ΠΤΩΧΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ

Τὸ Πάσχα, ἀγαπητοί μου ἀναγνώσται, μοι ἐνθυμίζει ἐν ἔτος τῆς παιδικῆς μου ἡλικίας καὶ μίαν μικρὴν ἱστορίαν τὴν ὁποίαν θέλω νὰ σας διηγήθω.

Ἡ οἰκογένειά μου διέμενε συνήθως τὸν χειμῶνα εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ τὸ καλοκαίρι μόνον ἐπιγαίναμεν εἰς τὴν ἐξοχὴν, εἰς τὸ κτῆμά μας τὸ ὁποῖον ἦτο πλησίον ἐνὸς χωρίου τῆς Λεβαδείας· ἀλλὰ τὸ ἔτος ἐκεῖνο περὶ τοῦ ὁποίου σας λέγω, ἐπειδὴ ἦτο βαρύνως ἀσθενὴς ἡ μάμμη μου καὶ ἔπειτα ἀπέθανεν, ἐμείναμεν καὶ τὸν χειμῶνα εἰς τὸ κτῆμά μας. Τί εὐμορφά που εἶνε ὁ χειμῶν εἰς τὴν ἐξοχὴν! τί ποίησιν που ἔχει!

Σιγὰ σιγὰ ἐπέρασαν αἱ ἡμέραι, ἤλθεν ἡ ἄνοιξις καὶ ἐπλησίαζε τὸ Πάσχα. Τὴν κυριακὴν τῶν Βαΐων εἶδομεν ὅτι ἡ μήτηρ μου συνωμίλει σιγὰ σιγὰ μετὰ τὴν θεῖαν μου, καὶ ἡμεῖς τὰ μικρὰ παιδιά εἰχομεν ἀπομακρυνθῆ ἀπὸ διακρίσιν, ἀλλ' ἔως καὶ διότι ὑποπτεύσαμεν ὅτι μας ἡτοίμαζον κανὲν ἑκτακτον διὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Πάσχα καὶ δὲν ἠθέλαμεν νὰ χάσωμεν τὴν εὐχαρίστησιν τῆς ἐκπληξέως ἐκείνης. Ἐξάφνα ἡ μεγαλειτέρα μου ἀδελφὴ Ἑλένη, ἡ ὁποία ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἦτο σιωπηλὴ καὶ ἀνεγίνωσκεν ἢ ἐπλεκε τὴν ὥραν κατὰ τὴν ὁποίαν ἡμεῖς ἐπαίζαμεν, ἀνεπήδησεν ἀπὸ τὴν καθέκλαν τῆς, καὶ ἐκτύπησε τὰς χεῖράς τῆς φωνάξασα:

— Μήτέρα, θεῖα! τί ὠραία ἰδέα! εἰπῆτε ναί, εἰπῆτε πως θὰ γίνη! καὶ σεῖς, ἀδελφάκια μου καὶ ἐξαδελφία μου, θὰ εἰσθε σύμφωνοι βέβαια.

Ἄλλ' ἅμα εἶδεν ἀπὸ τὰ βλέμματά μας ὅτι δὲν εἰσεύραμεν περὶ τίνος ἐπρόκειτο, διότι δὲν μας εἶχεν εἰπεῖ τίποτε ἀκόμη, ἐπλησίασεν εἰς τὴν μητέρα καὶ μετὰ φωνὴν ἱκετευτικὴν τῇ εἶπε:

— Μητέρα, σὲ παρακαλῶ, μᾶς ἀφίνεις αὐτὴν τὴν ἐβδομάδα νὰ βάψωμεν αὐγὰ καὶ νὰ κάμωμεν κουλούρες; Θὰ τὰς στρώσωμεν ἔπειτα εἰς τὸν κῆπον καὶ θὰ προσκαλέσωμεν τὰ πτωχὰ παιδιά τοῦ χωρίου νὰ τοῖς τὰς προσφέρωμεν. Δὲν θὰ εἶνε εὐμορφα, μητέρα;

Ἡ μήτηρ μας, ἡ θεῖα καὶ ὅλοι ἐπεδοκίμασαν τὴν ἰδέαν τῆς Ἑλένης, καὶ ἀμέσως ἤρχισαμεν τὸ ἔργον. Ἄλλῃ ἐζύμωμεν, ἄλλῃ ἔπλαθον, ἄλλος ἔβαφε τ' αὐγὰ· κανεῖς δὲν ἔμενον ἀργός, ὁ καθεὶς ἔκαμνε κατὰ τὴν.

Ἐννοεῖτε μόνοι σας καὶ δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ σας περιγράψω τὰ πηδήματα, τὰς φωνὰς τῆς χαρᾶς τῶν πτωχῶν ἐκείνων παιδιῶν, ὅταν εἶδαν τὸ ἡτοιμασμένον δι' αὐτὰ συμπόσιον· ἔξαφνα ὀπίσω ἀπὸ τὰ κά-

γκελα τοῦ κῆπου μας εἶδα ἐν ὥχρὸν, ὥχρὸν προσωπάκι μετ' ἐν σωματάκι ἰσχνὸν καὶ ἀσθενικόν. Τὰ δύο μεγάλα του ὀμμάτια ἔδλεπον μετὰ ζηλείαν τὰ παιδιά ἐκεῖνα εἰς τὰ ὁποῖα εἶχαμεν μοιράσει αὐγὰ καὶ κουλούρες· ἐπλησίασα καὶ εἶδα δύο μεγάλα δάκρυα νὰ τρέχουν ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμούς του, ἀπὸ τοὺς ὁποίους, ὡς ἐφαίνετο, εἶχαν τρέξει καὶ ἄλλα πολλὰ ἕως τὴν στιγμὴν ἐκείνην.

— Τί ἔχεις; τὸ ἠρώτησα.

Τὸ δυστυχὲς τότε μοι εἶπεν ὅτι ἡ μάνα του εἶχεν ἀκούσει νὰ γίνηται λόγος διὰ τὴν μικρὰν ἑορτὴν εἰς τὴν ὁποίαν ἐσκοπεύαμεν νὰ προσκαλέσωμεν τὰ πτωχὰ παιδιά καὶ το ἔστειλε μετὰ τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ δώσωμεν καὶ εἰς αὐτὸ ἐν αὐτὸν κῆν, τὸ ὁποῖον θὰ ἦτο ἡ μόνη τροφή του διὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην τοῦ Πάσχα, διότι εἰς τὸ πτωχόσπητόν των οὔτε ψωμί εἶχαν οὔτε λεπτὸν· ἔπειτα δὲ τὸ ταλαίπωρον παιδίον ἐξηκολούθησε:

— Ἐγὼ δὲν θὰ το ἔτρωγα τὸ αὐγὰ, γιατί χθὲς ἡ μάνα μου μοῦ ἔδωκε ἕνα κομμάτι ψωμί καὶ αὐτὴ ἔμεινε νηστική· ἤθελα νὰ το πάγω τῆς μάνας μου! Μὰ ὁ περιβολάρχης ἅμα με εἶδε ἔτσι κακονδυμένον καὶ κουρελιάρικο δὲν μ' ἄφησε νὰ ἐμβῶ. Κ' ἡ μάνα μου τώρα δὲν θάχῃ τίποτε· ἡ καίμένη ἡ μαρούλα μου!

Καὶ ἤρχισε νὰ κλαίῃ πάλιν...

Ἐννοεῖται τί ἔκαμα τότε· εἶπα εἰς τὸ παιδάκι νὰ ἔλθῃ μέσα, τὸ ἔπιασα ἀπὸ τὸ χεράκι καὶ τὸ ἐπῆγα ἐμπρὸς εἰς τὴν μητέρα καὶ τὴν διηγήθην ὅσα μοι εἶχεν εἰπεῖ.

Ἡ μήτηρ μου, ἀγαθὴ καὶ εὐσπλαγχνὸς ὅπως πάντοτε, συνεκινήθη, εἶπε νὰ βάλουν γρήγορα καὶ ἐν πανέρι μισὸ ἄρνι, αὐγὰ, κουλούρες, πέντε ἕξ ψωμιά καὶ νὰ τα ὑπάγουν ἀμέσως εἰς τὸ πτωχόσπιτον τῆς δυστυχῆς ἐκείνης γυναικός.

Ἐγὼ ἐζήτησα νὰ ὑπάγω μαζί μετ' αὐτὴν τὸν ὑπηρετὴν καὶ ἡ μήτηρ μοῦ μοι το ἐπέτρεψε. Σὰς βεβαίω δὲ ὅτι ποτὲ μοι δὲν ἠρθάνθη τόσην εὐχαρίστησιν ὅσην ὅταν εἶδα τὴν χαρὰν καὶ τὴν συγκίνησιν τῶν πτωχῶν ἐκείνων ὄντων.

Καλὰ μου παιδιά, εἰς τὰς κρίσεις αὐτὰς ἡμέρας τῆς Πατρίδος, ὅπου τόσαι οἰκογένειαι ἔχουν στρατιώτας τὰ μόνον στηρίγματά των, πολλοὶ ὑπάρχεις δυστυχῶν, πολλοὶ πεινοῦν· δεῖξατε εὐσπλαγχνίαν καὶ θὰ εὐχαριστηθῆτε πολὺ, πολὺ...

ΣΟΦΙΑ ΔΗΜΟΥ

ΑΣΜΑ ΤΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ

Ἦρθαν τὰ μεσάνυχτα.
Ἄκου τὴν καμπάνα.
Ἐλα, πᾶμε, μάνα,
Εἰς τὴν ἐκκλησίαν.

Πᾶμε γιὰ ν' ἀνάψωμε
Τὴ χρυσὴ λαμπάδα
Κί' εἰν ὅλη ἐμμερράδα
Ἡ κεροδοσιὰ.

Δὸς μου τὰ λαμπριάτικα
Τὰ καινούργια ροῦχα.
Πᾶρε 'κεῖνα ποῦχα.
Ἦρθε ἡ Λαμπρὴ.

Ὁ χειμῶνας ἔφυγε
Ἦρθε τώρα ἡ ζέστη,
Τὸ Χριστὸς ἀνέστη
Κ' οἱ χρυσοὶ καιροί.

Τὰ κανόνια βρόντηξαν,
Τὰ κερὰ κινιοῦνται
Ὅλοι, νά, φιλιοῦνται,
Ὅλοι—γέροισι, νεοί.

Τὸ αὐτὸ τὸ κόκκινον
Δὸς μου νὰ τσακίσω,
Φέρε μου νὰ ψῆσω
Τὸ παχὺ τάρνι.

ΚΑΛΛΙΑΣ

Ο ΒΡΑΧΟΣ ΤΩΝ ΓΛΑΡΩΝ

[Μυθιστόρημα τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ ΙΟΥΛΙΟΥ ΣΑΝΔΩ. Μετάφρασις ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ Ι. ΦΕΡΜΠΟΥ.]

[Συνέχεια ἴδε σελ. 81.]

»Τί νύκτα ἦταν ἐκείνη, παιδιά μου, τί νύκτα! ὡς τώρα ἦταν Κόρακας, καὶ ὕστερ' ἀπὸ λίγες ὥρες Φαντασθῆτε τὸν βασιλεῖα τῆς Ταμπουλίνας νὰ γυθὰ γίνῃ τυρί! Καὶ ὅσον ἄκουε τὰ πατήματα τῶν ρίξῃ χωρὶς φῶς 'ς τὰ σκοτεινὰ μέσα 'ς τὸ παλάτι σκοπῶν καὶ τὴ φωνὴ τοὺς που ἐφώναζαν νὰ μὴν τοὺς πάρῃ ὁ ὕπνος: «Φύλακες γρηγορεῖτε!» ἢ πᾶ νὰ πῇ «Σκοποὶ τὰ μάτια σας τέσσερα!», ὅσον ἄκουε τῆς ἄγριος φωνὴς τοὺς, τοῦ ἐφάνονταν πως τὸ κορμί του ἔβγαζε μυρωδιά σὰν τοῦ ψητοῦ ἄρνιου καὶ ἐπήγαγε νὰ τοῦ φύγῃ ὁ νοῦς του· δὲν ἔμπορῶσε νὰ το πάρῃ ἀπόφασιν καὶ νὰ προσμένῃ ἡσυχία ἡσυχὰ τὴν ὥρα του θανάτου του. Δὲν ἔμπορῶσε νὰ ἀρνηθῇ ὅτι ἡ βασιλεῖα του ἦταν ὅλο καὶ καλοπέρασι καὶ καλοσφαγία, μὰ τώρα που ἔπρεπε νὰ πλερώσῃ, τοῦ ἐφάνηκε πάρα πολὺ φουσκωμένος ὁ λογαριασμός.

»Ἀχ! κοῦτὸ κεφάλι, ἔλεγε, ποῦ πῆγες νὰ πιάσεις πως τάχα διὰ τὰ μαῦρὰ σου τὰ μάτια σοῦ ἔκαναν τόσα χάδια καὶ τόση περιποίησι. Κοῦτὸ κεφάλι ξεκουτιασμένο, ξεροκέφαλο, ποῦ ἐπεριδρόμιαζες ἀπὸ τὴν αὐγὴ ὡς τὸ βράδυ καὶ ἐχώνευες ἀπὸ τὸ βράδυ ὡς τὴν αὐγὴ!»

»Τότε θυμῆθηκε τὸ μῦθο τοῦ κῆρ Κόρακα μετὰ τὸ τυρί, ἀπάνω 'ς τὸ κλαδί, μετὰ τὴν διαφορὰ ὅμως ὅτι κεφάλι του μετὰ ἕνα μαντήλι, ἔσβυσε τὸ κερί, καὶ ἔ-

«ΕΣΒΥΣΕ ΤΟ ΚΕΡΙ»